

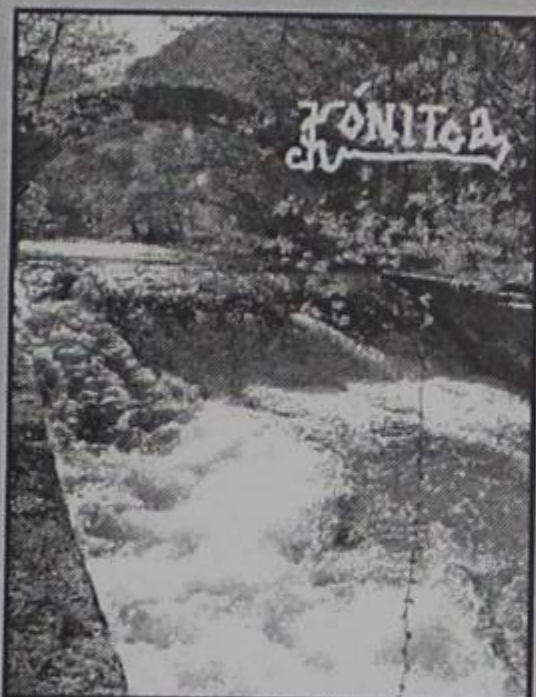
ΚΟΝΙΤΣΑ

157. Μάρτης - Απρίλης 2011

Κόνιτσα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 157 Μάρτης - Απρίλης 2011 • Euro 3

157. Μάρτης - Απρίλης 2011

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Βοϊδομάτης - Άνοιξη)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 26550 22464 - 22212

Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν ο

Σελ.

89	Με αφορμή μια πρόταση, <i>Ι.Τ.</i>
91	Προτάσεις Οικον. Ανάπτυξης, <i>Γ. Μαυρογιάννη</i>
99	Σέλτση, Φιτόκο, Λούψικο, <i>Χ. Γκούτου</i>
105	Για να κάνουμε το περιβάλλον μας καλύτερο, <i>Σ.Τ.</i>
106	Ανάπλαση Αώου και της περιοχής, <i>Στ. Νούτση</i>
107	Συνταρακτικά γεγονότα, <i>Β. Τσιαλιαμάνη</i>
110	Ευχαριστήρια επιστολή, <i>Β. Τσ.</i>
111	8η Μαρτίου, Παγκόσμια ημέρα Γυναίκας, <i>Β. Τσ.</i>
113	Εκδήλωση στο Κεφαλοχώρι, <i>Χρ. Φασσούλη</i>
115	Τιμή στους Δασκάλους, <i>Π. Μπούνα</i>
119	Ημέρα τιμής Αποστράτων, <i>Ι. Δάφνη</i>
121	Επισημάνσεις, <i>Σωκ. Οικονόμου</i>
123	Τα πορίσματα εξετ. Επιτροπών, <i>Α. Πολίτη</i>
125	Ήρωες - αθάνατοι, <i>Πασχ. Μανώλη</i>
129	Στην αφάνεια οδηγείται η ύπαιθρος, <i>Π. Κυργιάννη</i>
131	Συλλαλητήριο στην Κόνιτσα, <i>Χ. Γκούτου</i>
133	Η αγάπη για τα χωριά μου, <i>Π. Νάτση</i>
135	Έκοψαν την πίτα οι Παδιώτες, <i>Β. Βόσιου</i>
138	Κόνιτσα (ποίημα), <i>Βούλα</i>
139	Λησμονημένα βήματα, <i>Τ. Κανάτση</i>
140	Η ζωή γράφει εύθυμα, <i>Κ. Τσούβαλη</i>
141	Η χλωρίδα της Ηπείρου (βιβλιοπ), <i>Ι. Παπαϊωάννου</i>
142	Ό,τι θυμάμαι (βιβλιοπ). <i>Ι.Π.</i>
143	Οι τρεις ορμήνειες, <i>Θ. Μουκούλη</i>
147	Ένας τομπάνος θυμάται, <i>Α. Σίμος</i>
148	Το Καρναβάλι Κόνιτσας, <i>Π. Ρόμπολου</i>
149	Καρναβαλικά, <i>Στάθη Βίνου</i>
151	Αμοιβές περιφερειάρχων - Δημάρχων, <i>Μ. Στρατ.</i>
154	Δελτία τύπου - Ανακοινώσεις Δήμου
157	Σχόλια-Ειδήσεις-Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβά
45221 Ιο

τηλ. 26511
e_theodo@o

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Κατά καιρούς, στις σελίδες του περιοδικού μας έχουν φιλοξενηθεί σήμερα, προβληματισμοί, αλλά και προτάσεις σχετικά με την ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας.

Γενική διαπίστωση είναι ότι μέχρι τώρα πολύ λίγα πράγματα έχουν γίνει προς την κατεύθυνση μιας ορθολογικής ουλοποίησης του απaráμιλλου φυσικού κάλλους και πλούτου της περιοχής, με αποτέλεσμα την ερήμωση και την εγκατάλειψή της κυρίως από το νεαρής ηλικίας ανθρώπινο δυναμικό, κάτι που γεννά θλίψη και απογοήτευση.

Όμως, ποτέ δεν είναι αργά. Από μια μάλιστα άποψη, αν δεχτούμε ότι μπορούμε να διδαχτούμε από τα λάθη μας, από τη μέχρι σήμερα άναρχη, κατά κανόνα χωρίς πρόγραμμα και μελέτες ανάπτυξη, μια ανάπτυξη σαν αυτή που επιτρέπει να καίγονται δάση για να «φυτεύονται» βίλλες, να καταστρέφονται ποτάμια για να γίνονται δέκτες εργοστασιακών ή οικιακών λυμάτων και τόσα άλλα, που καθημερινά έρχονται στο φως της δημοσιότητας, η υπανάπτυξη θα μπορούσε να αποδειχτεί χρησιμότερη για τις επερχόμενες γενιές.

Ανάπτυξη χωρίς πρόγραμμα και μελέτες είναι πορεία, δίχως πυξίδα στο σκοτάδι.

Χρειαζόμαστε μελέτες πραγματικές και όχι σαν ευτές που γνωρίσαμε, όπως π.χ. στην περίπτωση του βυρσοδεψείου της Κόνιτσας, που αρκούσε η αντικατά-

σταση μιας λέξης με μια άλλη (Κόνιτσα αντί .....) για να καλύψει και την Κόνιτσα ή του ΧΥΤΑ νομού Ιωαννίνων, που για χρόνια περιφερόταν «από χωρίον εις χωρίον» με απλή αντικατάσταση τοπωνυμίων, που αφορούσαν σε χώρους με λιγότερο ή περισσότερο διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Χρειαζόμαστε μελέτες που δε θα 'ρχονται κατόπιν εορτής να επικυρώσουν τετελεσμένα, όπως π.χ συμβαίνει στη μέχρι σήμερα οικιστική μας πολιτική. Ακραίο παράδειγμα αποτελεί η Αθήνα, η οποία από «διαμαντόπετρα στις γης το δαχτυλίδι» έχει μετατραπεί σε ένα απέραντο νεκροταφείο κάθε έννοιας καλαισθησίας και λειτουργικότητας.

Στο δρόμο της Αθήνας λίγο-πολύ βρίσκονται και οι άλλες μικρές και μεγάλες πόλεις της πατρίδας μας.

Κάποιος μπορεί να ισχυριστεί πως η υπανάπτυξη ή η στρεβλή ανάπτυξη οφείλονται στην έλλειψη χρημάτων, που διαχρονικά αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Ασφαλώς για να υπάρξει ανάπτυξη χρειάζονται και χρήματα, αλλά από μόνα τους τα τελευταία δεν εξασφαλίζουν. Αυτό που κυρίως μας έλειψε μέχρι τώρα δεν είναι τα χρήματα, αλλά η ορθολογική και μελετημένη, με προοπτική και όραμα, διαχείριση. Και η ευθύνη δεν ανήκει μόνο στους κυβερνώντες κεντρικά, αλλά σε κάθε πολίτη που ασχολήθηκε με τα κοινά.

Στο σημείο αυτό θα 'θελα να ανα

φερθώ σ' ένα περιστατικό από τη δεκαετία του '80, όταν υπηρετούσα στο Γραφείο Π.Ε. Κόνιτσας. Η αναφορά αυτή ας αποτελέσει ένα μικρό μνημόσυνο για ένα φίλο, και συνάδελφο, που τόσο νωρίς και άδικα έφυγε από κοντά μας.

Όπως είναι γνωστό η Κόνιτσα είχε και έχει τρία δημοτικά σχολεία. Είχε επισημανθεί η ανάγκη κατασκευής στεγάστρων στους αύλειους χώρους τους, που θα χρυσίμευαν για το μάθημα της Γυμναστικής, αλλά και την προστασία των μαθητών από τη βροχή, κυρίως κατά τα δειλείμματα.

Από τη Νομαρχία, νομίζω, ήρθε για το σκοπό αυτό στο Δήμο μια πίστωση 1 εκατομ. δραχμών και αποφασίστηκε να μοιραστεί στα τρία. Στην πραγματικότητα η σωστή κατασκευή ενός και μόνο στεγάστρου θα απαιτούσε όλο το ποσό. Τότε ο Βαγγέλης, ως Δ/ντής του 3ου Δημ. Σχολείου, έκανε κάτι όντως εντυπωσιακό για τα ισχύοντα, πρότεινε το ποσό που αναλογούσε στο σχολείο του

να δοθεί στα άλλα δύο και ο ίδιος θα περίμενε μια άλλη ευκαιρία ώστε να κάνει κάτι σωστό.

Όπως σημείωσα στην αρχή προτάσεις, αξιόλογες, ανάπτυξης της περιοχής έχουν γίνει κατά καιρούς αρκετές. Μια τελευταία (τ. 156) του Γιώργου Μαυρογιάννη με εντυπωσίασε ιδιαίτερα και θα'θελα να πως πως, παρά το όντως υψηλό, για τα σημερινά δεδομένα κόστος (26.642.000,00 ευρώ), αξίζει να προσεχθεί.

Αν η μελέτη κριθεί από τους ειδήμονες επαρκής, τροποποιηθεί ενδεχομένως ή συμπληρωθεί, μπορεί να αναζητηθούν πηγές χρηματοδότησης και η κατασκευή να γίνει σταδιακά.

Η όμορφη Κόνιτσα θα γίνει ακόμη ομορφότερη και ελκυστική. Στο κάτω κάτω, όπως ο ίδιος σημειώνει, είναι μια ιδέα που «ρίχνεται να ταξιδέψει στο χρόνο μέχρι να υλοποιηθεί από τις επερχόμενες γενιές».

I.T.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Β. ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η περιοχή Κόνιτσας, μεταξύ άλλων, θεωρείται προνομιούχος καθότι διαθέτει τρεις (3) σημαντικές πηγές ιαματικών λουτρών, που έγγυώνται την μελλοντική ευημερία των κατοίκων της, εφ'όσον αποφασιστεί η ορθολογική και όχι βεβιασμένη αξιοποίηση αυτών με βάση τα πορίσματα πλήρους μελέτης, εμπειρικά δεδομένα, ενταγμένα σ' ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και με τη διενέργεια διεθνούς Αρχιτεκτονικού διαγωνισμού.

Οι πηγές αυτές που ανήκουν στο Δήμο Κόνιτσας είναι κατά σειρά οι εξής:

α. *Θειούχες ιαματικές πηγές Πυξαριάς - Αγίας Βαρβάρας. Δεν λειτουργούν.*

β. *Θειούχες ιαματικές πηγές Καβασίλλων. Λειτουργούν εποχιακά και πλημμελώς.*

γ. *Θειούχες ιαματικές πηγές ατμούχες Αμαράντου. Λειτουργούν εποχιακά και πλημμελώς.*

Αν και το πρόβλημα των τριών (3) αυτών ιαματικών πηγών έπρεπε προ πολλών ετών να είχε αντιμετωπιστεί ενιαία, εν τούτοις η κάθε κοινότητα του Δήμου Κόνιτσας, αυτοσχεδιάζοντας, σχεδόν κατέστρεψαν την ανεκτίμητη αξία τους, πειραματιζόμενοι μάλλον με το φυσικό αυτό πλούτο, σπαταλώντας τον άσκοπα, ηδονιζόμενοι κατά κάποιον τρόπο από την καταστροφή, αδυνατώντας να επιλύσουν συνολικά το χρονίζον πρόβλημα.

Δεδομένου ότι μια συνολική αντιμετώπιση των τριών πολύτιμων ιαματικών πηγών είναι αδύνατη με τις σημερινές οικονομικές συνθήκες και ιδιαίτερα εκείνη της Κοινότητας Αμαράντου όπου η πολυϊδιοκτησία αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα βασικών έργων υποδομής, η πρόταση περιορίζεται στην ανάπτυξη, βελτίωση εκσυγχρονισμό των παραδοσιακών πηγών Πυξαριάς και Καβασίλλων και το πρόβλημα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ενιαία.

Β1. ΙΔΡΥΣΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΛΟΥΤΡΩΝ ΠΥΞΑΡΙΑΣ

Οι θερμές πηγές βρίσκονται στη Δυτική όχθη του ποταμού Σαραντάπορου, απέναντι ακριβώς από τις πηγές Καβασίλλων (που από λαθεμένο αρχικό σχεδιασμό λειτουργούν πλημμελώς).

Τα λουτρά Πυξαριάς σήμερα δεν λειτουργούν. Υπάρχουν μόνο ερείπια παλαιών, λιθόχτιστων και παραδοσιακών κτηρίων τα οποία θυμίζουν περασμένες καλές ημέρες και δόξες. Έχουν σχεδόν μεσημβρινή τοποθέτηση.

Πρέπει να ξαναλειτουργήσουν παράλληλα μ' εκείνα των Καβασίλλων παρέχοντας στους ασθενείς λουόμενους κατά το δυνατόν, ανθρώπινες, άριστες και αξιοπρεπείς υπηρεσίες.

Με σύγχρονες κατασκευές, μέσ' τα πλαίσια του παραδοσιακού ρυθμού και λειτουργία σύμφωνα με τις απαιτούμενες σύγχρονες συνθήκες υγιεινής και θεραπείας αλλά και την αξιοποίηση της γεωθερμικής, ιατρικής κλπ έρευνας, την προβολή, διαφήμιση των πολύπλευρων θεραπευτικών ιδιοτήτων των ατμούχων λουτρών, θα καταστούν γνωστά στον ευρύτερο ελληνικό και στον ευρωπαϊκό, ίσως, χώρο με αποτέλεσμα να εισρεύσει μαζί με τους ασθενείς λουομένους, συνοδούς, επισκέπτες, περιπατητές, άφθονο χρήμα ικανό να δημιουργήσει προϋποθέσεις γενικότερης ανάπτυξης της περιοχής (τουριστικής, γεωργικής, εμπορικής, επαγγελματικής κ.λ.π.). Προτείνονται κατά συνέπεια οι παρακάτω βελτιώσεις:

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Προ πάσης επέμβασης προέχει η διασφάλιση παροχής των θερμών υδάτων και η διαφύλαξη της θερμοκρασίας εξόδου αυτών (28°C) ώστε να επακολουθήσει η κατασκευή των σύγχρονων μικροσυγκροτημάτων κτηρίων που θα περιλαμβάνουν κατάλληλα δωμάτια με ατομικούς λουτήρες, εστιατόριο, μπάρ, αίθουσα ψυχαγωγίας, βιβλιοθήκη (κλασική και ηλεκτρονική) βοηθητικούς χώρους, γυμναστήριο, διαμόρφωση χώρου περιβάλλοντος, με σεβασμό του φυσικού πράσινου περιβάλλοντος και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

α. Κατασκευή Λουτροθεραπευτηρίων σύγχρονων προδιαγραφών.

θα περιλαμβάνει:

- Συγκρότημα μικρών διώροφων κτηρίων συνολικού έμβαδού 750 m^2 (= 3 κτήρια x 2 ορόφους / κτήριο x 125 m^2 / όροφο 750 m^2).
- Σύστημα κλιματισμού χώρων και λοιπό μηχανολογικό εξοπλισμό.

β. Κατασκευή οδού προσέλευσης πεζών και αυτοκινήτων από Πυξαριά προς λουτρά.

- Πρόκειται για κατασκευή παρακαμπτήριας οδού μήκους $L = 2000\text{ m}$ και πλάτος $\Pi = 5\text{ m}$ (με τ' απαραίτητα τεχνικά έργα όπως γέφυρες, οχετοί ασφαλοτάπτες κ.λπ).

γ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου κλπ. εγκαταστάσεων

- Δημιουργία χώρου στάθμευσης οχημάτων.
- Δημιουργία χώρου περιπάτου, αναψυχής, άθλησης.
- Δημιουργία χώρου για αλσύλιο, ανθόκηπους καλλωπιστικά φυτά και οπωροφόρα δέντρα.

δ. Κατασκευή ξενώνα και κατοικία προσωπικού.

- Απαιτούμενος χώρος 300 m^2 για κτήριο λιθόχτιστο, με σύγχρονες εγκαταστάσεις.

2. ΚΟΣΤΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ.

- α. Κατασκευή λουτροθεραπευτηρίου $E=750 \text{ m}^2 = 2000 \text{ 000, 00}$ ευρώ
- β. Κατασκευή οδού προσπέλασης μήκους $L=2000 \text{ m} = 300 \text{ 000,00}$
- γ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου $E = 1000 \text{ m}^2 = 100 \text{ 000,00}$
- δ. Κατασκευή κατοικίας προσωπικού και ξενώνα $E=300\text{m}^2 = 500 \text{ 000,00}$
- ε. Άδειες - Μελέτες - απρόβλεπτα = $200.000,00$ Σύνολο $3.100.000,00$ ευρώ

B2. ΕΠΕΚΤΑΣΗ -ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΒΑΣΙΛΛΩΝ

Τα θειούχα υγρά λουτρά Καβασίλλων βρίσκονται στην νοτιοανατολική όχθη του Σαραντάπορου ποταμού με θερμοκρασία εξόδου περίπου 30°C .

Σημειώνεται ότι από εσφαλμένο σχεδιασμό, επέμβαση και εκτέλεση βασικών εργασιών (κατά την μεταπολεμική περίοδο) οικοδόμησης και λειτουργίας αυτών, κατασκευάστηκε ακαλαίσθητο κτίσμα, ορθογωνίου παραλληλεπιπέδου, δώροφο δυσλειτουργικό οργανισμό από ωπλισμένο σκυρόδεμα και λειψές προδιαγραφές.

Η τοποθέση του κτίσματος έγινε στην αμμώδη κοίτη του ποταμού και όχι στη θέση των παλαιών κτισμάτων.

Περιλαμβάνει δυο εσωτερικούς ομαδικούς λουτήρες ανδρών και γυναικών.

Παράπλευρα του κτηρίου υπάρχει υπαίθρια τσιμέντινη κατασκευή, ακάλυπτη υδατοδεξαμενή τροφοδοτούμενη με θειούχα νερά μέσω τσιμέντινου αγωγού (απώλεια θερμότητας) για κοινή μεικτή χρήση αρρένων και θηλέων.

Προφανώς δεν πληρούνται οι συνθήκες υγιεινής και αξιοπρεπούς λουτροθεραπείας και κατά συνέπεια θεωρείται πλημμελής η λειτουργία των λουτρών.

Στερείται ατομικών λουτήρων και δωματίων διαμονής - ανάπαυσης των ασθενών, οι οποίοι αναγκάζονται να μετακινούνται προς το χωριό Καβάσιλλα, την Κόνιτσα ή τα Γιάννινα, αυθημερόν με σημαντικό χρηματικό κόστος και σημαντική κόπωση.

Παρατηρείται μείωση θερμότητας εξόδου του νερού λόγω κακής αρχικής κατασκευής. Δρόμος προσπέλασης μικρού πλάτους εξυπηρετεί τους μετακινούμενους πολίτες. Ανάγκη, νέου σχεδιασμού, εκσυγχρονισμού, οικοδόμησης νέων εγκαταστάσεων, ώστε να καταστούν τα λουτρά ανταγωνιστικά άλλων περιοχών και να λειτουργούν σε ετήσια βάση.

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

α. Κατασκευή σε επιλεγμένη θέση της ανατολικής όχθης του π. Σαραντάπορου νέου λουτροθεραπευτηρίου με τριάντα (30) ατομικά δωμάτια και ισάριθμους

λουτήρες συνολικού εμβαδού $E = 450 \text{ m}^2$ (=30 δωμάτια X 15 m^2 /δωμάτια).

β. Κατασκευή συγκροτήματος μικρών κατοικιών για διαμονή ασθενών μετά των συγγενικών προσώπων ή συνοδών ή προσωπικό νοσηλευτών ή επισκεπτών. Θα είναι παραδοσιακού τύπου (πέτρα και ξύλο) προσαρμοσμένες απόλυτα με το ωραίο φυσικό περιβάλλον, σχεδόν αθέατες και συνολικού εμβαδού $E = 500 \text{ m}^2$ (=10 κατοικίες x 50 m^2 /κατοικία).

γ. Κατασκευή αίθουσας διαλέξεων και ψυχαγωγίας $E = 200 \text{ m}^2$.

δ. Εκσυγχρονισμός - διαμόρφωση υφιστάμενου κτηρίου (εστιατορίου-κουζίνας-Αποθήκης) $E = 400 \text{ m}^2$ και διαρρύθμιση τμήματος αυτού σε έξι (6) μονόκλινα δωμάτια με λουτήρες.

ε. Αγορά και εγκατάσταση Μηχανολογικού εξοπλισμού (κλιματισμού-κεντρικής θέρμανσης κλπ).

στ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για δημιουργία κήπου αναψυχής και περιπάτου.

ζ. Λοιπές χρήσιμες βελτιώσεις που θα κριθούν αναγκαίες κατά την πορεία σύνταξης της οριστικής Αρχιτεκτονικής μελέτης.

2. ΚΟΣΤΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ (προβλεπόμενο)

α. Κατασκευή νέου λουτροθεραπευτηρίου $E = 450 \text{ m}^2 =$	1.600.000,00
β. Κατασκευή συγκροτήματος μικρών κατοικιών $E = 500 \text{ m}^2 =$	900.000,00
γ. Κατασκευή αίθουσας διαλέξεων και ψυχαγωγίας $E = 200 \text{ m}^2 =$	200.000,00
δ. Εκσυγχρονισμός - Διαμόρφωση υφιστάμενου κτηρίου $E = 400 \text{ m}^2 =$	300.000,00
ε. Αγορά -Εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού	300.000,00
στ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	90.000,00
ζ. Λοιπές βελτιώσεις Απρόβλεπτα (=3200.000x5%)	160.000,00
	3.360.000,00 €

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ Β' ΠΡΟΤΑΣΗΣ

B1. ΚΟΣΤΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΠΥΞΑΡΙΑΣ 3.100.000

B2 ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ - ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΩΝ

ΚΑΒΑΣΙΛΩΩΝ

3.360.000 Σύνολο 6.460.000,00 €

Γ. ΤΡΙΤΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Σχεδόν ολόκληρη η περιοχή της Κόνιτσας καλύπτεται περισσότερο ή λιγότερο από δάση κωνοφόρων ή άλλων ειδών φυλλοβόλων και δίδει πολύτιμη πρώτη ύλη ξυλείας για τις ανάγκες των Βιομηχανιών, βιοτεχνιών ή κατοίκων της πλατύτερης περιοχής.

Πλην όμως η προστασία των δασών είναι σήμερα πλημμελής και οι Δημόσιες Υπηρεσίες αδυνατούν εκ των πραγμάτων και λόγω της μεγάλης δασικής έκτασης να επιτελέσουν το καθήκον φύλαξης και προφύλαξης αυτών από παράνομη υλοτομία, πυρκαϊές κλπ με συνέπεια και οι ζημιές που προκύπτουν πολύ συχνά να είναι ανυπολόγιστης αξίας υλικής και περιβαλλοντικής.

Ειδικότερα η περιοχή Κόνιτσας συνολικής έκτασης 1.024.000 στρεμμάτων καλύπτεται σε ποσοστό περίπου 40,42% ή 414.000 στρέμματα με δάση κωνοφόρων (μαύρης πεύκης) και πλατύφυλλων φυλλοβόλων ώστε να θεωρείται κατ' αρχήν δασική περιοχή .

Συνήθη επικρατούντα είδη δένδρων είναι η μαύρη πεύκη, οξυά, ελάτη, δρυς. Η σημασία των δασών αυτών είναι σημαντική για την τοπική κοινωνία και πολλές οικογένειες θα μπορούσαν ν' ασχοληθούν με την εκμετάλλευση ξυλείας, πρωτογενώς ή δευτερογενώς.

Ένεκα όμως της ακολουθούμενης εσφαλμένης πολιτικής των τελευταίων χρόνων έχει εγκαταλειφθεί τέτοια προσπάθεια και οι Δασικοί Συνεταιρισμοί που προϋπήρχαν έχουν συρρικνωθεί τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς τους συνεταιρισμένους δασεργάτες.

Σκόπιμη λοιπόν η φροντίδα και ενθάρρυνση απασχόλησης του εναπομείναντος ορεινού πληθυσμού με τα δάση και η μερική ή πλήρης εργασία για να μπορέσει να εξασφαλίσει ένα μέσο ετήσιο βιώσιμο εισόδημα που να καλύπτει τουλάχιστον τα οικογενειακά έξοδα και ν' αποτρέψει την εγκατάλειψη της υπαίθρου από τον ενεργητικό πληθυσμό.

Ο προηγούμενος τρόπος εκμετάλλευσης δασών με τους Συνεταιρισμούς και ο χρόνος εργασίας ήταν αναποτελεσματικός και μικρός αντίστοιχα.

Για πληρέστερη απασχόληση του ημιαπασχολημένου εργατικού δυναμικού επιβάλλεται η εφαρμογή του μέτρου της δασοκαλλιέργειας που θα περιλάμβανε εκτός από τη βασική μέθοδο της υλοτομίας έτοιμης ύλης (δένδρων) και τη βελτίωση των δασών με δενδροφυτεύσεις-αναδασώσεις στις καμένες περιοχές με δενδρύλλια χρήσιμης ξυλείας, με καθαρισμό δασών από την υπόρροφη βλάστηση ώστε ν' αποφεύγονται ή να προλαβαίνονται πυρκαϊές και εμπρησμοί, με αντιπλημμυρικά έργα (φράγματα κλπ) για συγκρότηση πολύτιμου εδάφους, με αντιπυρικές ζώνες, φυλάκια παρατηρήσεων, ελέγχου και παρακολούθησης των συμβαινόντων εντός των δασών (φύλαξη αυτών).

Για την πραγματοποίηση αυτών των έργων προστασίας του δασικού πλούτου είναι απαραίτητη η χρησιμοποίηση του ντόπιου, ελληνικού ανθρώπινου παράγοντα.

Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουν να αναβιώσουν μερικώς τα εγκαταλελειμμένα χωριά και κωμοπόλεις και οι άνθρωποι να εξασφαλίσουν κάποια εργασία. Ση-

μαντική, κατά συνέπεια, η ανάγκη αποδοχής από την πολιτεία και την περιφέρεια της παρακάτω πρότασης:

Γ1. ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

Ν' ανατεθούν από τους υπεύθυνους φορείς στους δασεργάτες οι επόμενες εργασίες και να πραγματοποιηθούν τα απαραίτητα έργα προστασίας των δασών σε ετήσια βάση.

α. Καθορισμός των δασών από φυτικά-δασικά υπολείμματα (ξηρόκλαδα, κλ.π)

Απαιτούνται: 100 άτομα /ημέρα Χ90 ημέρες =9.000 ημερομίσθια.

β. αγορά δενδρυλλίων ελάτης και πεύκης και φύτευση αυτών:

Απαιτούνται:100 άτομα x 90 ημέρες = 9.000 ημερομίσθια (για φύτευση τουλάχιστον 360.000 δενδρυλλίων).

γ. Διανοίξεις δασοδρόμων μήκους $L = 40 \text{ KM}$ - Διευθετήσεις χειμάρων σε δάση που χρήζουν μεγαλύτερης προστασίας (με βάση μελέτες -υποδείξεις της Δασικής Υπηρεσίας).

2. ΚΟΣΤΟΣ (προβλεπόμενο) ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ.

α. Καθαρισμός δασών από φυτικά κλπ. υπολείμματα:

900 ημερομίσθια x 40,00 ευρώ /ημερα = 360.000,00

β. Αγορά-φύτευση δενδρυλλίων (360.000 τεμαχίων)

900 ημερομίσθια x 40,00 ευρώ /ημερα = 360.000,00

γ. Διανοίξεις δασοδρόμων $L=30\text{Km}$ - Διευθετήσεις χειμάρων

- Διάνοιξη δασοδρόμων 30 Km x 5.000,00 ευρώ /Km = 150.000,00

- Διευθετήσεις χειμάρρων 300.000,00 Σύνολο 1.170.000,00

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΡΙΤΗΣ (Γ) ΠΡΟΤΑΣΗΣ

(Γ1 = ΔΑΣΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΚΟΣΤΟΥΣ 1.170.000,00

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Α. ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ = 26.642.000,00

Β. ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ = 3.100.000,00

Γ. ΤΡΙΤΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ = 1.170.000,00 Σύνολο 30.912.000,00

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Προφανώς το κόστος είναι μεταβλητό και εξαρτάται από πολλούς άλλους απρόβλεπτους παράγοντες (υλικά, χρόνος, απρόβλεπτες καταστάσεις, λεπτομέρειες οριστικής μελέτης κλπ) ώστε αυτό σήμερα ν' αποτελεί ένα χρήσιμο

πρώτο δείκτη για ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο της περιοχής που εκτιμάται πως θα λύσει πολλά προβλήματα της χειμάζουσας οικονομίας της Κόνιτσας.

Για την υλοποίηση του έργου είναι απαραίτητη η ένταξη αυτού σε ευρωπαϊκά ή εθνικά προγράμματα εφόσον κριθεί σκόπιμη και συμφέρουσα μια τέτοια επένδυση για την κατ' αρχήν όχι ανάπτυξη αλλά ανάπλαση της περιοχής Κόνιτσας!

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Δ1 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

1. Από προβλεπόμενες επισκέψεις - διελεύσεις περιπατητών παραποτάμια λεωφόρο.

- Πωλήσεις αναψυκτικών κλπ : 60.000 άτομα /έτους x 10,00ευρώ/άτομο = 600.000,00 ευρώ

2. Από διανυκτερεύσεις επισκεπτών -περιηγητών

-20.000 άτομα x 2 ημέρες x 90,00 ευρώ = 3.600.000,00 4.200.000,00 €

Δ2 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

1 Λουόμενοι ασθενείς λουτρών Πυξαριάς

-60 άτομα /ημέρα x 100 ημέρες x 60,00 ευρώ /άτομο = 180.000,00

2 . Λουόμενοι ασθενείς, Καβασίλλων

-60 άτομα /ημέρα x 100 ημέρες x 60,00 ευρώ / άτομο = 360.000,00

3. Διαμονή συγγενικών προσώπων σε κατάλυμα Πυξαριάς - Καβασίλλων

-80 / άτομα /ημέρα x 100 ημέρες x 40,00 ευρώ/άτομο = 320.000,00 860.000,00 €

Δ3. ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

1. Βελτιώσεις δασικού-φυσικού περιβάλλοντος

- κατ' εκτίμηση 100.000,00 €

2. Εργασία δασεργατών

18000 ημερομίσθια x 40,00 ευρώ /ημερομίσθιο 720.000,00 820.000,00

5.880.000,00 €

Δ4 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΤΕΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ = 30.912.000,00 ευρώ Μείον Πωλήσεις

...1.200.000,00 = 29.712.000,00 €

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Προφανώς είναι αδύνατος ο ακριβής υπολογισμός της ωφέλειας που θα προκύψει από την πραγματοποίηση αυτών των έργων διότι δεν είναι γνωστός ο τρόπος χρηματοδότησης και οι όροι αυτής (π.χ. δάνεια, επιτόκια, διάρκεια, κλπ). Επίσης με αδρομερείς υπολογισμούς προέκυψε το συγκεκριμένο κόστος.

Όμως με την εξασφάλιση μιας χρηματοδότησης από την πολιτεία ή την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ένταξη των έργων σε συγκεκριμένα προγράμματα (εφόσον αποδειχτεί η σκοπιμότητα αυτών) οι τελικοί μελετητές θα έχουν τη δυνατότητα διερεύνησης όλων των παραμέτρων και υπολογισμού της αναμφισβήτητης ωφέλειας επακριβώς, όπως και του τελικού κόστους.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

Οι σκέψεις αυτές που εκφράζονται σαν προτάσεις ουσιαστικής, οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής Κόνιτσας όσο ουτοπιστικές κι αν φαίνονται ή ανεφάρμοστες ή αντιοικονομικές κατά την άποψη πολλών ίσως αντιθέτων, μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην πρόοδο της περιοχής, θέτοντας ισχυρά θεμέλια για την παραπέρα πορεία του τόπου, κλείνοντας οριστικά το δρόμο στην αυθαιρεσία και ανευθυνότητα.

Με τις διατυπούμενες προτάσεις αναβαθμίζεται το φυσικό περιβάλλον και τίθενται οι βάσεις ορθολογιστικότερης τουριστικής ανάπτυξης με νέα πρότυπα, νέες ιδέες και εφαρμογές χωρίς να παραβλέπεται η θετική επίδραση πάνω στους υπόλοιπους κλάδους της εθνικής οικονομίας.

Οπωσδήποτε υπάρχουν άπειρες λύσεις σωστής αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων της περιοχής Κόνιτσας αρκεί να ενσχύσει κανείς με ενδιαφέρον στην πρόκριση της ιδανικότερης λύσης και να επιδεικνύει τον απαραίτητο σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον που πρέπει να προστατευτεί ωςάν την κόρη οφθαλμού.

Χρήσιμη οποιαδήποτε ιδέα και δεν πρέπει ασυζητητί και άκριτα ν' απορρίπτεται, προκρίνοντας λύσεις που εξυπηρετούν σκοτεινά συμφέροντα των λίγων.

Σήμερα ρίχνεται η ιδέα. Ας ταξιδέψει στο χρόνο μέχρι να υλοποιηθεί από τις επερχόμενες γενιές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Σημείωση: Οι προτάσεις κοινοποιήθηκαν υπηρεσιακά το 1995 στην Αγρ. Τράπεζα Ελλάδος από τον Γεωπόνο Γ. Μαυρογιάννη.

ΔΕΡΔΕΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μουσική Κάλυψη Κοινωνικών
Γεγονότων - Εκδηλώσεων

κ: 6973416318
τ: 26510 61972

ΣΕΛΤΣΗ, ΦΙΤΟΚΟ, ΛΟΥΨΙΚΟ

Ιστορικές πληροφορίες

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Μεταξύ των ιστορικών πληροφοριών που έχουν ως τόπο αναφοράς τους την επαρχία της Κόνιτσας και που έχω συλλέξει κατά τις έρευνές μου σε Βιβλιοθήκες και σε αρχεία, περιλαμβάνονται και μερικές οι οποίες αφορούν ειδικά στα χωριά Σέλτση (Οξυά), Φετόκο και Λούψικο (Λυκόρραχη), αλλά δεν προέρχονται από βιβλία αναφερόμενα αποκλειστικά στα εν λόγω χωριά¹.

Οι πληροφορίες αυτές, που τις παρουσιάζω εδώ συνοπτικά, ελπίζω αφ' ενός να ενδιαφέρουν κάμποσους από τους αναγνώστες της «Κόνιτσας, καταγόμενους ή όχι από τα ως άνω χωριά, και αφ' ετέρου να υποκινήσουν κάποιους φιλόστοργους να τις αξιοποιήσουν, μαζί με άλλες μαρτυρίες, καταρτίζοντας πληρέστερες μελέτες για την ιστορία εκάστου των χωριών αυτών. Διότι θεωρώ ότι τέτοιες μελέτες (και γενικά οι τοπικές Ιστορίες) θα είναι και στο μέλλον ενδιαφέρουσες και πολλαπλά χρήσιμες, οποιεσδήποτε και αν θα είναι οι γενικότερες εξελίξεις στην επαρχία μας.

Α. Σέλτση

Το οικωνύμιο τούτο σημαίνει στα σλάβικα: αγρός, κατοικία, χωριό². Ωστόσο, δεν αποκλείεται να προήλθε από την ύπαρξη στο χωριό μεγάλου δένδρου, παρόμοιου με την λεύκα, το οποίο (στον Αμάραντο τουλάχιστον) λέγεται έλτση.

Στην τοποθεσία Κυρ' τα Σιάδια, όπου το 1972 περίπου διαπλατύνθηκε η αγροτική οδός, φάνηκαν πολυάριθμα θραύσματα χειροποίητων γεωμετρικών αγγείων. Μολονότι δεν είναι ορατά εκεί ίχνη τοίχων, θεωρείται ότι στον χώρο αυτό εγκαταστάθηκαν πρώιμα ελληνικά φύλα^{2α}.

Κατά τα έτη 1326-28, ο Ανδρόνικος Κομνηνός Παλαιολόγος, ανεψιός του αυτοκράτορα, έκτισε στη Σέλτση, πλησίον υδρόμυλου, μικρή μονή, αφιερωμένη στον Άγιο Νικόλαο. Όμως είναι αμφίβολο αν πρόκειται για την Σέλτση της Κόνιτσας ή για την Σέλτση που υπήρχε παρακάτω από την νεότερη Ανασελίτσα (Νεάπολη Κοζάνης)³.

1. Έχω υπ' όψιν μου τα εξής τέτοια βιβλία: Ν. Παπαστεργίου-Κουκουμάνη, Οξυά το χωριό μου, 1987 (για την Σέλτση και το Φετόκο), Γ. Σδούκος, Λυκόρραχη, 1988.

2. Κ. Οικονόμου, Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων, 2006 266.

2α. Ι. Βοκοτοπούλου, Αρχαιολογικόν Δελτίον 27 (1972) Β2 Χρονικά 450.

3. Βλ. Χ. Γκούτος, Ηπειρωτικό Ημερολόγιο, τ. 2005 237. Οι παρρησίες των μονών Σκαμνελίου (18ος αιώνας) και Μολυβδοσκεπάστης (προ του 1788) μνημονεύουν και τα χωριά Σέλτσενα και Σέλτση αντιστοίχως (Βλ. Επετ. Ετ. Βυζ. Σπουδών, 1935 305, Ηπ. Εστία, 1966 356).

Ο Κώστας Βουρμπιανίτης ή Γραμματικός (του Αλή Πασά), κατά τα έτη 1804-26 εδάνεισε χρήματα στην κοινότητα των Σελτζιωτών, καθώς και στους εξής εξ αυτών: Παπαγεώργη Νικόλα, Νάσιο Αντρωνάδες, Δημήτρη και Χρήστενα Σουρίδα. Κατά τα έτη 1817-20, ο ίδιος αγόρασε χωράφια, για να φυτεύσει αμπέλι, στην τοποθεσία της Σέλτσης Κρέτζο.

Πωλητές ήσαν οι εξής Σελτζιώτες: Μίκος Τζότζου, Δημήτρης Μαργαρίτη Ανδρωνάδες, Μιχάλης Αντρώνη, Αντώνης και Νικολός Δημ. Αντρωνάη, Θανάσης Αντρωνάδες, Γεώργης Χοντρογιάννης και ανεψιοί του, Γιάννης Νικόλα Χοντρογιάννης, Φώτης Τζήμου, Μιχ. Ζήση Σώχης.

Όμως οι πωλητές υπαναχώρησαν έπειτα, ισχυριζόμενοι ότι οι 20 εργάτες του αγοραστή εκάλασαν τα σύνορα των χωραφιών, ακολούθως δε, βοηθούμενοι από δύο Κολωνιάτες, έδιωξαν τους εργάτες. Ο Κ. Γραμματικός εκρέωσε στους πωλητές: αμοιβές και διατροφή των 20 εργατών και του επιστάτη Λόλου Κούση Ρίζου, δαπάνες αγοράς των φυτών και μεταφοράς τους από την Κόνιτσα, σκεπάρνι και τροβά⁴.

Το 1834 ο Γ. Νίκου και οι δύο αδελφοί του, με μάρτυρα τον συγχωριανό Νικ. Θεοχάρη, επώλησαν χωράφια τους σε Βουρμπιανίτες. Το 1858 ο Δημήτριος Λουκάς εδαπάνησε 15.000 γρόσια για την ανακαίνιση της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στο χωριό⁵.

Εκπρόσωπος του μητροπολίτη Ιωαννίνων και Βελλάς, το 1863, έγραψε στους Σελτσιώτες ότι θα επιβληθούν επιτίμια σε όποιους θα αποκρύψουν την αλήθεια σχετικά με την καταπάτηση χωραφιών των Σουρλαίων «εις τα λυτόπια ή εις άλλο μέρος του χωρίου» ή αγόραζαν από τα παιδιά του Τζιόλα Τάτζη χρήσιμα πράγματα (που ανήκαν στους Σουρλαίους), ενώ ε γνώριζαν ότι οι πωλητές αυτοί θα έφευγαν οικογενειακά⁶.

Κατά τα έτη 1872-73 μουχτάρης του χωριού ήταν ο Δημήτριος Μαργαρίτης, ο οποίος και κατέβαλλε τους φόρους του χωριού στον γενικό εισπράκτορα του καζά⁷.

Πληθυσμός και σχολείο: Οι κάτοικοι το 1846 ήσαν 126, το 1874 ήσαν 300 (οικογένειες 50), το 1911 ήσαν 328⁸. Το 1873 υπήρχε κοινό σχολείο με 15 μαθητές

---

4. Βλ. Ηπειρωτικά Χρονικά, τ. 1938 31-33.

5. Βλ. αντιστοίχως: Ηπειρωτική Εστία, τ. 1970 557 και Ι. Λαμπρίδης, Περί των εν Ηπείρω αγαθοεργημάτων, 1880 Μέρος Β' 190.

6. Ηπειρωτική Εστία, τ. 1968 108.

7. Βλ. Αν. Ευθυμίου, Σελίδες από την ιστορία της Κόνιτσας, 1997, 46, 47, 49.

8. Βλ. Χ. Γκούτος, Η επαρχία της Κόνιτσας και η Μόλιστα επί τουρκοκρατίας, 2003 28, 27, Π. Τζιόβας, Ηπειρ. Ημερολόγιο, τ. 2007 298.

και με δάσκαλο αμειβόμενο με 900 γρόσια από τους κατοίκους, ενώ το 1899 υπήρχαν 40 μαθητές, δάσκαλος και γραμματοδιδάσκαλος⁹.

Σκοτώθηκαν από χωροφύλακες το 1882 ο λήσταρχος Μπάζας στα όρια του χωριού, και το 1883 ο χωριανός ληστής Απ. Παπαχρήστου ή Ζουλούμης, το δε 1891 σκοτώθηκε κατά λάθος στην Βούρμπιανη ο εκεί παντοπώλης Σελτσιώτης Αθ. Παναγιώτου (Μαργαρίτης) από δικαστικό επιμελητή. Το 1893, οι Σελτσιώτες Γ. Ζάρος, Ν. Μαργ. Σπανού, Δ. Παναγιώτου, Δ. Μαργαρίτης, Κ. Λάζος, Κ. Μπαντάβης και Γ. Κυπαρίσης μαζί με εκπροσώπους της Βούρμπιανης όρισαν διαιτητή και αυτός έθεσε τα όρια μεταξύ των δύο χωριών^{9α}.

Το 1901 ο Χρήστος Παπαναστάσης, πηγαίνοντας από την Σέλτσι στην Βούρμπιανη, απεβίωσε λόγω του χιονιού¹⁰.

Το 1908 ιδρύθηκε στην Αθήνα η αδελφότης αλληλοβοηθείας Άγιος Νικόλαος του χωριού Σέλτσι και δημοσιεύθηκε το καταστατικό της στο ΦΕΚ τ.χ. Β' σελ 983.

Β. Φπόκο

Το οικωνύμιο τούτο προήλθε από την ονομασία Θεοτόκος, υπήρχε δε και σε χωριά των Τρικάλων και του Πηλίου¹¹.

Στην τοποθεσία Παζαρόπουλο, κάτω από το χωριό, γινόταν εμποροπανήγυρη, η οποία αργότερα μεταφέρθηκε στην Κόνιτσα¹².

Επί τουρκοκρατίας, «οι κάτοικοι του χωριού Φετόκου, απαυδήσαντες εκ των αυθαιρεσιών των περιοίκων, υπέβαλον εαυτούς εις την προστασίαν ισχυρού Μπαμπά (Αβά)» ενός τεκέ της Κόνιτσας (έναντι αμοιβής του). Ο τεκές αυτός βρισκόταν στην θέση όπου κτίσθηκε η Αναγνωστοπούλειος Σχολή. Ο μπαμπάς ή σεΐχης έγινε ακολούθως τσιφλικάς του χωριού. Τελευταίος σεΐχης ήταν ο Μουχεδίν ή Ντίγκας, γιος του σεΐχη Χαμζά.

---

9. Επετηρίς του εν Κωνσταντινουπόλει Ηπειρωτικού Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου, 1875 192, Αθην. Εφημ. «Αγών», φ. της 11.2.1900. Το 1911 λειτουργούσαν Αρρεναγωγείο και Παρθεναγωγείο (Ηπειρ. Εταιρείας, τχ 100 /1985).

9α. Εφημ. Ιωάννινα, φ. της 2.3.1882. Α. Ευθυμίου. Η Βούρμπιανη της Ηπείρου, 1988 286, 368, 345.

10. Φωνή της Ηπείρου, φ. της 26/1/1901. Ασημοχωρίτικα, τχ 12/2010 49.

11. Κ. Οικονόμου, ό.π. 295.

12. Χ. Ρεμπέλης, Κονιτσιώτικα, 1953 271, Σ. Στούπης, Πωγωνησιακά και Βησσανιώτικα, τ. Β' 1964 144.

Το 1923 το τσιφλίκι είχε έκταση 18.166 στρεμμάτων, εκ των οποίων τα 11.500 ήσαν δασώδη¹³.

Το 1624 στον χώρο του παλαιού χωριού κτίσθηκε ο σωζόμενος μικρός ναός του Αγίου Αθανασίου^{13α}.

Ο καταγόμενος από το χωριό Θεοτόκο αγιογράφος Αδάμης «ιστόρισε» τις εκκλησίες των μονών Βήσσανης το 1736, Πέπελης της Δρόπολης το 1754 και Κουκλιών των Κουρέντων το 1756. Σε επιγραφή του ναού της μονής Γαρδικίου Τρικάλων, διαβάζουμε: «Μαστρογιώργης που έφκιασε το μοναστήρι από χωριό Θεοτόκο 1775»¹⁴.

Η παρρησία της μονής Σωσίνου (Παρακάλαμος) γράφει και «θεοτόκο μαχαλά», μεταξύ των χωριών, των οποίων κάποιοι κάτοικοι έδωσαν χρήματα σε εράνους, υπέρ της μονής κατά τα έτη 1762-1832¹⁵.

Ο Κώστας Γραμματικός το 1780 εδάνεισε χρήματα στους Φετοκίτες Λαπαίους, αλλά αυτοί έπειτα μετοίκησαν στην Παραμυθιά. Το 1812 έγινε το ίδιο με τον Γεώργιο Ζίντρα που μετοίκησε στην Ζέρμα¹⁶.

Το 1872 το χωριό ήταν τσιφλίκι και είχε ως μουχτάρη τον Γάκη Ρίζου, ενώ το 1874 είχε ως μουχτάρη τον Γιώργη Γιάννη Ζιούνη¹⁷.

Στο χωριό οι κάτοικοι το 1846 ήσαν 63, ενώ το 1874 ήσαν 42 (οικογένειες 7) και δεν υπήρχε σχολείο, το δε 1911 ήσαν 33¹⁸.

Γ. ΛΟΥΨΙΚΟ

Το οικωνύμιο τούτο σημαίνει στα σλάβικα φλοιός, βέργα, λιβάδι, δάσος, αμπέλι¹⁹.

---

13. Βλ. Ι. Λαμπρίδης, Ηπειρωτικά μελετήματα, τχ Β', 1887 8, Αν. Ευθυμίου, Σελίδες... 131, 169, Χ. Ρεμπέλης, ό.π. 167, Κ. Βακατσάς, Ηπ. Χρονικά, τ. 2008 233.

13α. Βλ. α. Πετρονάτης/Β. Παπαγεωργίου, Μαστόροι χτίστες από τα Μσοροχώρια της Κόνιτσας, 2008 44.

14. Βλ. αντιστοίχως: Γ. και Κ. Γκιακουμής, Ορθόδοξα μνημεία στην Β. Ήπειρο, 1994 72, Δ. Καμαρούλιας, τα μοναστήρια της Ηπείρου, 1996 218, 589, Δ. Καλούσιος, Θεσσαλικό Ημερολόγιο, τ. 1996 113.

15. Βλ. Λ. Βρανούσης, Επετηρίς Μεσαιωνικού Αρχείου, τ. 1956 109-110.

16. Βλ. Ηπειρωτικά Χρονικά, τ. 1938 44, 33.

17. Βλ. Αν. Ευθυμίου, Σελίδες... 43, 45, 53, 54.

18. Βλ. Χ. Γκούτος, Η επαρχία ... 28, 27, Επετηρίς του εν Κωνσταντινουπόλει ... 191, Τζιόβας, ό.π.

19. Κ. Οικονόμου, ό.π., 181.

Όμως σε άλλες πηγές το χωριό αναγράφεται ως Λούπσκο ή Λούζικο ή Λούμπιστο, ενώ σε αγγλικό χάρτη του 1829 σημειώνεται ως Loubisco²⁰.

Υπήρχε δρόμος από Σλάτινα προς Ζέρμα, που διερχόταν από την κορυφή του Πριάσωπου Αρίνας και συνεχιζόταν προς Λούπσκο, Πιστίλιαπη, Ντένισκο, Πληκάδες, Μπάτρα, Κολώνια²¹.

Ο Γάλλος πρόξενος Πουκεβίλ, που επισκέφθηκε την επαρχία μας το 1807, έγραψε ότι το Λούμπισκο είναι βλάχικος συνοικισμός που έχει 70 οικογένειες καταγόμενες από την Μοσχόπολη (η οποία είχε καταστραφεί από Αλβανούς το 1769). Όμως το χωριό πρέπει να υπήρχε και πριν από το 1769, διότι καταγόταν από αυτό ο μοναχός Νικόδημος (γενν. Το 1700 περίπου), ο οποίος διετέλεσε ηγούμενος της μονής Βελλάς και έκτισε την μονή Ρογκοβού, πλησίον του Τσεπέλοβου, το 1749, όπως αναφέρει επιγραφή που υπάρχει σε αυτήν: «Ανηγέρθη εκ βάθρων (...) δι' εξόδου κυρ Νικοδίμου μοναχού εξ επαρχίας Βελλάς εκ κομης Λουψκο κατά αφμθ'» (1749)²².

Η παρρησία της μονής Σωσίνου (Παρακάλαμος) γράφει και το Λούπσκο μεταξύ των χωριών, των οποίων κάποιοι κάτοικοι έδωσαν χρήματα σε εράνους υπέρ της μονής κατά τα έτη 1762-1832²³.

Το Λούψικο έγινε τσιφλίκι το 1770 περίπου, αλλά ο χωριανός Γούσιας Σδούκος ή Λούψικας (1760-1840), ο οποίος ανδραγάθησε στον πόλεμο κατά της Ουκρανίας ως αξιωματικός του οθωμανικού στρατού, έπεισε το σουλτάνο να κάνει το χωριό αυτοκέφαλο (ελευθεροχώρι) και πάλι²⁴. Αυτός ο Γούσιας είναι πιθανότατα ο Γιώργης Νικόλα, ο οποίος το 1834 συμφώνησε, για λογαριασμό του Λούψικου, μαζί με άλλους προεστούς του καζά της Κόνιτσας, τον τρόπο ρύθμισης των χρεών μερικών χωριών του καζά²⁵.

Μουχτάρης του Λούπζικου το 1872 ήταν ο Νικόλας Γούσιας Λούψικου. Ο φόρος

---

20. Τον χάρτη αυτόν βλ. εις Χ. Γκούτος, Η επαρχία ... 265.

21. Ν. Σχινάς, Οδοιπορικά σημειώσεις Μακεδονίας, Ηπείρου, νέας οριοθετικής γραμμής και Θεσσαλίας, 1886 786 = Κόνιτσα, τχ 102/2002 14.

22. Βλ. αντιστοίχως: F. Rouqueville, Ταξίδι στην Ελλάδα. Τα Ηπειρωτικά, 1994 169, Δ. Σάρρος, Ηπειρωτικά Χρονικά 1937 127, Α. Κορακίδης, Η Βελλά της Ηπείρου, 1998 192.

23. Βρανούσης, ό.π.

24. Σ. Γκατσόπουλος, Κόνιτσα τχ 13-14/1963.

25. Βλ. Ηπειρωτικά Χρονικά τ. 1929 233. Το 1803 κάποιος Γούσιας από το Λούψικο ήταν δικηγόρος της Καστάνιανης σε δικαστική διένεξή της με την Μόλιστα (Χ. Γκάσιος, Ιστορία της Καστάνιανης, 1971 134).

εμπλιάκ βεργί κατεβλήθη τότε για το χωριό «δια χειρός Βασιλάκη Γούσια»²⁶. Το 1846 οι κάτοικοι ήσαν 70, το δε 1874 ήσαν 144 (οικογένειες 24) και δεν υπήρχε σχολείο, ενώ το 1911 ήσαν 228²⁷.

Το 1884 «εις το χωρίον λούζηκο καζά Κονίτσης, απόκτησε μία γυναίκα δύο παιδιά μαζί, τα οποία ήτον κολλημένα»²⁸. Το 1896 κάποιος Τσάγκας, που συκοφαντούσε αθώους ως δήθεν συνομωτούντες κατά του καθεστώτος, σκοτώθηκε πλησίον του Λούψκου, ίσως από κάποιο θύμα του²⁹. Το 1885 οι καταγόμενοι από το Λούμπσκο Σωτήριος Γεωργίου, 15 ετών, Λάμπρος Γεωργίου, 15 ετών, και Αθανάσιος Φωτίου εργάσθηκαν ως κτίστες στο Άγιο Όρος³⁰. Εκεί εμόνασε και διακρίθηκε ως αγιογράφος ο Ακάκιος, ο οποίος λεγόταν αρχικά Ιωάννης, γεννήθηκε στην Λυκόρραχη το 1850 και πέθανε το 1931³¹.

Περί το 1870 ο πρωτομάστορας Κων. Δ. Τσαντήλας (γενν. 1849) εγκαταστάθηκε στο χωριό Παπαδάτες Αγρινίου και έκτισε την εκεί εκκλησία³².

26. Βλ. Αν. Ευθυμίου, Σελίδες 45, 48.

27. Βλ. Γκούτος, Η επαρχία 28, Επετηρίς του εν Κωνσταντινουπόλει... 191, Τζιόβας ό.π.

28. Ενθύμηση γραμμένη στο Αρχιμανδριό Ιωαννίνων, Νέος Ελληνομνήμων τ. 1913 424.

29. Φωνή της Ηπείρου, φ. της 4.10.1896 = Κόνιτσα, τχ 148/2009.

30. Β. Παπαγεωργίου/Α. Πετρονώτης, Εκ Χιονιάδων, τχ 8/2005 21.

31. Βλ. Μωυσής Μοναχός, Ηπειρ. Ημερολόγιο, τ. 1996-97 124.

32. Πετρονώτης / Παπαγεωργίου, ό.π., 665, 633.

Νεραντζιά Λ. Κολιού - Σαββίδου

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 80 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ: 2310.744.457-ΤΗΛ.ΟΙΚΙΑΣ: 2310.640.638
ΚΙΝ. 6945.33.50.33

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Γίο Γεφύρι» Με 40 κλίνες,
εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ κλπ.
Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώ
στην Κόνιτσα **Τηλ. 26550 23780**

Για να κάνουμε το περιβάλλον μας καλύτερο

Στην Εθνική οδό, μετά τη γέφυρα του Αώου, η μάνα Φύση φύτεψε με απλοχεριά πολυάριθμα πλατάνια δεξιά κι αριστερά δημιουργώντας ένα πυκνό δάσος. Κανένας δεν τα φρόντισε τόσα χρόνια· μόνα τους μεγάλωσαν ομορφαίνοντας τον τόπο.

Είχαμε προτείνει και στο παρελθόν την αναμόρφωση του χώρου ώστε να γίνει ένα πολύ ωραίο πάρκο, αλλά δεν εισακουστήκαμε. Ας το επαναλάβουμε και τώρα, μήπως οι νεοεκλεγμένοι Δημ. Αρχοντες που διακρίνονται για τις οικολογικές τους ευαισθησίες, υλοποιήσουν την πρότασή μας.

Προτείνουμε, δηλαδή τα εξής:

Ο Δήμος με τη συνεργασία Δασαρχείου και Συλλόγων να ξεκινήσουν τη διαμόρφωση κατά μήκος του δρόμου από Γέφυρα προς «Αμάρι» αραιώνοντας τα πλατάνια με την υπόδειξη δασολόγου. Θα κόβονται τα αδύνατα και σε κανονικά διαστήματα θα μένουν τα ρωμαλέα και λεβεντόκορμα.

Ανάμεσα, σε ισοπέδωση του χώρου και τοποθέτηση πάγκων σε κάποια σημεία, θα μπορούν οι διερχόμενοι επισκέπτες να σταματούν για να απολαύσουν τη δροσιά τους θερινούς μήνες και παράλληλα να αγναντεύουν την πόλη δίπλα στον Αώο.

Για τα παραπάνω χρειάζεται μόνο θέληση και καθόλου χρήματα. Μάλιστα το αντίθετο. Ο Δήμος θα εισπράξει και ένα σεβαστό χρηματικό ποσό από τα

κομμένα δέντρα που θα πουλήσει σε δημοπρασία.

***

Στην ίδια περιοχή και συγκεκριμένα δίπλα στο πεδίο βολής, υπάρχουν πάρα πολλά αυτοφυή κέδρα. Με κατάλληλο κλάδεμα θα μεγαλώσουν γρήγορα και σε λίγα χρόνια θα έχουμε ένα θαυμάσιο κεδροδάσος δίπλα στην Εθν. οδό.

***

Ας επανέλθουμε άλλη μια φορά και στην αξιοποίηση του φαραγγιού που αρχίζει από τη γέφυρα της Τοπόλιτσας (Μπούση) και φτάνει ως τη γέφυρα της Πηγής (Πεκλάρι).

Με λίγα απλά γεφυράκια και σηματοδότηση, μπορεί να γίνει προσιτό σε πολύ κόσμο που θα το διασχίζει από κάτω προς τα πάνω και αντίθετα.

Είναι μια πολύ ευχάριστη διαδρομή για μικρούς και μεγάλους.

***

Παράλληλα πρέπει ν' αναδειχτεί και η πέτρινη γέφυρα στην Τοπόλιτσα όπου καταλήγουν πολλοί περιπατητές κάνοντας τη διαδρομή από την πλατεία Φιρζή ως εκεί.

Νομίζουμε ότι μ' αυτές τις μικροεπεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον γύρω από την πόλη μας μπορούμε και χωρίς χρήματα να κάνουμε πιο όμορφο τον τόπο μας.

«Αμ έπος, άμ έργον» λοιπόν, καθώς έλεγαν και οι Αρχαίοι!..

Σ.Τ.

Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΟΥ ΑΩΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Κύριε Διευθυντά του περιοδικού Κόνιτσα. Στο υπ' αριθ. 156 τεύχος του περιοδικού και στην σελίδα 5 διάβασα τις «προτάσεις οικονομικής ανάπτυξης Κόνιτσας» του Γιώργου Μαυρογιάννη.

Ειλικρινά το δημοσίευμα με χαροποίησε, διότι με πάσα λεπτομέρεια αναφέρει την ανάπλαση του ποταμού Αώου και της κατά μήκος περιοχής του κάπου 2 χιλιόμετρα. Πέραν αυτού με λεπτομέρεια καταγράφει και το κόστος κατασκευής κάθε έργου ώστε το συνολικό κόστος να ανέρχεται στο ποσό των 26.642.000 ευρώ, ποσό όχι τόσο σημαντικό για έναν προϋπολογισμό της Ελλάδος που ανέρχεται στα 55 έως 60 δισεκατομμύρια ευρώ και που με αυτό το έργο όταν ολοκληρωθεί σίγουρα θα δημιουργήσει 50 έως 100 θέσεις εργασίας που μια περιοχή όπως η Κόνιτσα την έχει τόσο ανάγκη.

Εγώ πέραν των όσων γράφει να γίνουν ο Γιώργος Μαυρογιάννης θα προσέθετα και μια επιμήκυνση του ποδηλατοδρόμου μέχρι την πόλη της Κόνιτσας (Κέντρο) με έναν ποδηλατόδρομο από τον Αώο μέχρι το κέντρο της πόλης Κόνιτσας ώστε ο ποδηλατόδρομος αυτός να είναι χρήσιμος για κάθε άνθρωπο της επαρχίας Κόνιτσας και των τουριστών να τον χρησιμοποιούν εύκολα, να επισκέπτονται τις νέες τουριστικές εγκαταστάσεις της περιοχής

Αώου.

Μόνον ο ποδηλατόδρομος αυτός να είναι ζικ-ζακ για να μην έχει ανηφόρες ώστε οι ποδηλάτες να ανεβαίνουν στην πόλη της Κόνιτσας με άνεση. Συγχαρητήρια στον συμπατριώτη Γιώργο Μαυρογιάννη, αλλά τον διαβεβαιώ ότι αυτοί που κυβερνούν σήμερα την Ελλάδα, πάσης Κομματικής αποχρώσεως ποτέ δεν θα συναινέσουν για να εγκρίνουν ένα τέτοιο ποσό για να γίνει ένα τέτοιο έργο στην επαρχία.

Για να επιβεβαιωθεί το αληθές του λόγου, επικαλούμαι την μαρτυρία του κ. Σωτήρη Τουφίδη που εδώ και 6-7 χρόνια του έστειλα ένα εμπειριστατωμένο σχέδιο 70 σελίδων, οικονομικής ανάπλασης της περιοχής Μαστοροχωρίων που θα δημιουργούσε 500-700 θέσεις εργασίας, με επιχειρήσεις και οικονομικές μονάδες απόλυτα φιλικές προς το φυσικό περιβάλλον.

Αυτό το σχέδιο το έστειλα σε πολλούς αρμόδιους και διοικητικούς παράγοντες (όπως στο Νομάρχη Ιωαννίνων, στο Υπουργείο ανάπτυξης κ.λ.π.) αλλά ουδείς το έλαβε υπ' όψη διότι, όπως άνω γράφω, αυτοί επιδιώκουν την συρρίκνωση της ελληνικής Υπαίθρου και όχι την αναβάθμισή της.

Στέφανος Νούτσος
Οικονομολόγος Συγγραφέας - ποιητής

Συνταρακτικά παγκόσμια γεγονότια

Απρίλης του 2011. Του Β. Τσιαλιαμάνη, δικηγόρου.

α) Ξεσηκωμός στην βόρεια Αφρική και αλλού. Αρχισε από την Τυνησία και επεκτάθηκε στην Αίγυπτο, την Υεμένη, τη Λιβύη, το Μπαχρέιν, το Ιράκ, το Ιράν. Οι λαοί βαρέθηκαν να υποφέρουν. Τα πλήθη κουράσθηκαν να πεινούν. Τα νιάτα ξεπέρασαν το φράγμα του φόβου. Η πολύχρονη βουβαμάρα έγινε κραυγή. Ξεχύθηκαν χιλιάδες και ξενύχτησαν μερόνυχτα στους δρόμους και στις πλατείες, μαζί με τους νεκρούς τους, διαδηλώνοντας τη θέλησή τους να διώξουν τους δικτάτορες. Δεν λύγισαν μπροστά στα τανκς και τους πραιτωριανούς. Στην λαϊκή εξέγερση βοήθησαν και τα «ατομικά» «ιντερνετικά» μέσα για την συνεννόηση των επαναστατημένων, αφού ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα «ενημέρωσης» ελέγχονται ασφυκτικά από την εξουσία. Στην Τυνησία και στην Αίγυπτο τα κατάφεραν με πολύ αίμα. Ο δικτάτορας απέδρασε αεροπορικώς, κουβαλώντας μαζί του και μπόλικο χρυσάφι. Κατάντια, οι τωρινοί δικτάτορες ήταν κάποτε σύμβολα του αντιαποικιακού αραβικού αγώνα. Οι μεγάλοι δυτικοί ανακάλυψαν ότι ο Καντάφι είναι δικτάτορας και βομβαρδίζουν την Λιβύη. Πετυχημένη γελοιογραφία δείχνει να πηγαίνει στην Λιβύη το πουλί της ειρήνης κρατώντας στο στόμα του κλαδί ελιάς και να επιστρέφει κρατώντας στα πόδια του βαρέλι με πετρέλαιο. Διαδηλώσεις έγιναν κατά της

δυτικής επέμβασης στη Λιβύη και στη χώρα μας αλλά μουγκοί οι διαδηλωτές για τους βομβαρδισμούς των επαναστατημένων πόλεων από τα κανταφικά αεροπλάνα. Ξέχασαν την «Γκουέρνικα». Πράξη ανάστασης το γκρέμισμα των ανελεύθερων καθεστώτων, τόσο αρεστών στην Δύση, κάποιων ακόμη και σε «προοδευτικούς» κύκλους. Της κάποτε Ανατολής ήταν υπό την προστασία της. Η λευτεριά είναι πανανθρώπινη. Και ένας σκλάβος αν υπάρχει όλοι είμαστε σκλάβοι. Δεν αρκεί όμως το γκρέμισμα των δικτατοριών, η οικοδόμηση της Δημοκρατίας είναι δυσκολότερη υπόθεση, πολύ περισσότερο όταν οι «προστάτες» βοηθούν στην απελευθέρωση. Εμείς πληρώνουμε ακόμη την βύθιση του τουρκικού στόλου στο Ναυαρίνο από τους Ευρωπαίους όταν η επανάσταση του 1821 είχε πάρει την κατηφόρα λόγω εμφυλίων διενέξεων. Ποτέ δεν μας ξέχασαν οι προστάτες μας, στον κρατικό μας βίο.

Ερχονται και αναμένονται κύματα μεταναστών στη νότια Ευρώπη, και στην Ελλάδα, από τις επαναστατημένες χώρες της Αφρικής. Η Ελλάδα έγινε «χωματερή ψυχών» αφού υπάρχει ημιελεύθερη είσοδος για τους μετανάστες και απαγορευμένη έξοδος προς την Ευρώπη, κατά το βόλεμά της, παρά τα βροντερά κηρύγματά της για «ανθρωπισμό». Βλέπουμε την τραγική κατάσταση

στην κοντινή μας Ηγουμενίτσα με τους μετανάστες σε συνθήκες ζώων στο περιαστικό δάσος. Στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Κόνιτσας φιλοξενούνται ασυνόδευτα μεταναστόπουλα. Θα μας απασχολήσει το θέμα σε προσεχές σημείωμα μην ακολουθώντας την αδιάφορη Πολιτεία μας .

β) Η Ιαπωνία επλήγη από μεγάλο σεισμό, 8,9 βαθμών της κλίμακας ρίχτερ. Οι Ιάπωνες από καιρό ετοιμασμένοι με τις αντισεισμικές κατασκευές τους και από το νηπιαγωγείο εκπαιδευμένοι αντιμετώπισαν την κατάσταση ψύχραιμα. Ακολούθησε εξαιτίας του σεισμού τσουνάμι, μπήκε δηλαδή η θάλασσα στην στεριά και έπνιξε περί τους 25.000 ανθρώπους. Το τρίτο και μεγαλύτερο κακό, αλλά ανθρωπογενές, ήταν η έκρηξη στον πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα και η έκλυση στην ατμόσφαιρα ραδιενέργειας, που έφθασε με τους ανέμους και στην Ελλάδα . «Σαμουράι», επιστήμονες και απλοί εργαζόμενοι, προσπαθούν να κλείσουν την πυρηνική πληγή, ξέροντας ότι ο δικός τους θάνατος είναι εγγύς από την έκθεσή τους στην ακτινοβολία. Οι Ιάπωνες έζησαν τον όλεθρο στο τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου με τους αμερικάνικους πυρηνικούς βομβαρδισμούς στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι, παρά ταύτα η γιαπωνέζικη λαϊκή αντίδραση ήταν ελάχιστη για το πυρηνικό ατύχημα. Στην Ελλάδα θυμηθήκαμε την πυρηνική καταστροφή του Τσερνομπίλ στις 26-4-1986. Σε λίγο

πλησιάζει η θλιβερή επέτειος. Σοβιετικής τεχνολογίας είναι και ο πυρηνικός σταθμός στο Κοσλοντούι της Βουλγαρίας. Ο Θεός να μας φυλάξει από έκρηξή του γιατί το ραδιενεργό θανατικό θα μας θερίσει. Ολόκληρη και τεράστια περιοχή περί το Τσερνομπίλ εξαφανίσθηκε. Το έδαφος μολύνθηκε αιώνια. Ανθρωποι, ζώα, φυτά και κάθε ίχνος ζωής, έπαυσαν να υπάρχουν. Οσοι εργάστηκαν για να θάψουν σε τιμεντένιο κέλυφος τον πυρηνικό σταθμό έφυγαν νωρίς, έλιωσαν προ πολλού και τα κόκαλά τους και έμεινε άλιωτο στους τάφους τους τα χημικό στοιχείο καίσιιο. Πληγέντες από την ραδιενέργεια του Τσερνομπίλ Ουκρανοί ζουν σήμερα στην Κρήτη και κοινοποιούν την τραυματική τους εμπειρία. Η Ελλάδα τότε επλήγη αφού η θανατηφόρα ραδιενέργεια μπήκε, λόγω εποχής, και στην διατροφική μας αλυσίδα. Οι θάνατοι από καρκίνο αυξήθηκαν αλματωδώς. Η χώρα μας, ίσως η μόνη από τις ευρωπαϊκές, δεν έχει βάση ογκολογικών δεδομένων. Από την έκθεση στο αίτιο της καρκινογένεσης ως την εμφάνιση της αρρώστιας περνούν 20 έως 60 χρόνια. **Οι τελευταίοι θάνατοι στην Κόνιτσα ήταν καρκινοπαθών. Θα άξιζε μια επιστημονική στατιστική έρευνα για τις αιτίες θανάτου των Κονιτσιωτών. Οι θάνατοι στον τέως Δήμο Κόνιτσας το έτος 2010 ανήλθαν περίπου σε εκατό. Με ευρωπαϊκή εντολή έκλεισε το 2010 η άθλια παραποτάμια χωματερή στην Κόνιτσα και έτσι δεν θα έχουμε στο**

μέλλον τυχαίες ή εξεπίτηδες αναφλέξεις των σκουπιδιών και έκλυση στην ατμόσφαιρα καρκινογόνων αερίων.

Το πυρηνικό ατύχημα στην Φουκουσίμα συντάραξε την παγκόσμια κοινότητα. Κατ' εξοχήν προηγμένη τεχνολογικά χώρα η Ιαπωνία δεν μπόρεσε να προστατεύσει τον σαραντάχρονο πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα από τον δυνατό σεισμό. Υπολογίζονται ότι έγιναν παγκόσμια μετά το Τσερνομπίλ περίπου 250 πυρηνικά ατυχήματα. Αυτά ήρθαν στο φως. Οι γύρω χώρες μας Αλβανία, Τουρκία, Βουλγαρία (δεν της φθάνει το Κοσλουντούι) προγραμματίζουν την ίδρυση και εγκατάσταση πυρηνικών σταθμών για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και εμείς θα ζούμε στο μέσο της πυρηνικής φωτιάς. Οι εταιρείες εγκατάστασης πυρηνικών σταθμών είναι πανίσχυρες. Οι φωτισμένοι επιστήμονες μας προειδοποιούν ότι δεν μπορεί να υπάρξει βεβαιότητα για αποφυγή πυρηνικού ατυχήματος, όσες προδιαγραφές και αν τηρηθούν. Υπάρχουν απρόβλεπτοι και αστάθμητοι ανθρώπινοι και φυσικοί παράγοντες. Η χρήση της πυρηνικής ενέργειας για «ειρηνικούς» σκοπούς είναι ωραίο «παραμύθι». Εξίσου ωραίο «παραμύθι» είναι ότι η πυρηνική ενέργεια είναι φθηνή και εξυπηρετεί «λαϊκές ανάγκες». Λύση η μείωση της κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας, αρχίζοντας ο καθένας μας από τον σπίτι του και τον τόπο δουλειάς. Για την απαραίτητη ενέργεια να φροντίσουμε να την παρά-

γουμε χρησιμοποιώντας ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δόξα τω Θεώ στην χώρα μας τυφλωνόμαστε από τον ήλιο και ζαλιζόμαστε από τους αέρηδες. Παράδειγμα προς μίμηση ο νυχτερινός φωτισμός και η ανάδειξη του ξωκλησιού της Αγίας Βαρβάρας στην Κόνιτσα που έκανε με απλά μέσα ο φιλοπρόοδος Θωμάς Καραφέρης. Ηρθε η ώρα να αρχίσει η συζήτηση για αλλαγή ενεργειακής πολιτικής στον δημοτικό φωτισμό και στα ενεργοβόρα δημόσια και δημοτικά κτίρια. Πρόθυμοι να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση Κονιτσιώτες ειδικοί επιστήμονες όπως ο από Κλειδωνιάς ορμώμενος μηχανολόγος Γιώργος Μπέτζιος, ειδικός στην αιολική και ηλιακή ενέργεια. Μέχρι το έτος 2020 το 20% της ενέργειας που καταναλώνουμε στην Ελλάδα, βάσει δεσμευτικής ευρωπαϊκής οδηγίας, θα πρέπει να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (α.π.ε). Η παραγόμενη από ορυκτά, όπως πετρέλαιο και λιγνίτη, ενέργεια είναι βρώμικη, και θα καταβάλουμε ως χώρα φόρους για την ρύπανση. Σε εκλογές σε γερμανικό κρατίδιο αμέσως μετά την «Φουκουσίμα» για πρώτη φορά αναδείχθηκαν πρώτη πολιτική δύναμη οι «πράσινοι» με την σταθερή τους θέση για γενική απαγόρευση της πυρηνικής ενέργειας και κλείσιμο όλων των πυρηνικών σταθμών. Αμφότεροι είναι όροι αναγκαίοι για την συνέχιση της ζωής στο πλανήτη μας.

Ευχαριστήρια Επιστολή

ΠΡΟΣ :

Α. κο Χάρη Καλτσούνη, Κλεισθένους 236, Τ.Κ 153.44, Γέρακα

Β. Διοικητικό Συμβούλιο Νοσοκομείου Ιωαννίνων «Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ» Ιωάννινα

Κοινοποιείται : Δήμο Κόνιτσας

α. Ως κονιτσιώτης, και πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου Κόνιτσας μέχρι 31-12-2010, είμαι υποχρεωμένος αγαπητέ συμπατριώτη και ευπατρίδη κε Χάρη Καλτσούνη να σας ευχαριστήσω για την δωρεά ενός κατάλληλου για ασθενοφόρο αυτοκινήτου για τις μεγάλες ανάγκες του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας, που εξυπηρετεί τεράστια περιοχή της πατρίδας μας . Η προσφορά σας στον ακριτικό μας πληθυσμό, στους σημερινούς χαλεπούς καιρούς, είναι μεγάλη. Η αγαθοεργία σας διατηρεί την ελπίδα πως στην ατομοκεντρική εποχή μας υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που στοχεύουν στην απάλυνση του ανθρώπινου πόνου.

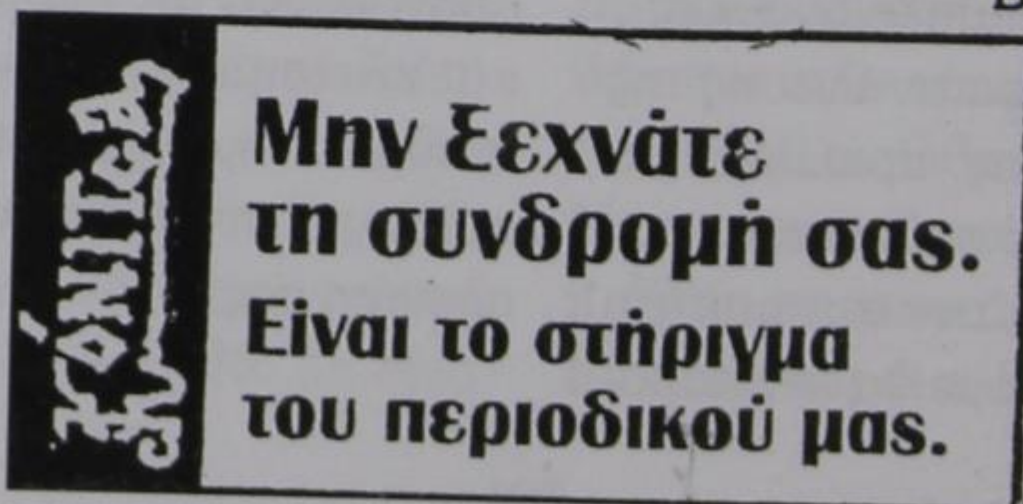
β. Με την ίδια ιδιότητα ευχαριστώ το τωρινό και το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου «Γ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ» γιατί με ζήλο πάλεψαν και υπερπήδησαν γραφειοκρατικά εμπόδια και κατάφεραν με φροντίδα και δαπάνη του Νοσοκομείου να μετατραπεί το δωρηθέν αυτοκίνητο σε σύγχρονο ασθενοφόρο που θα σώσει, με την καλή του χρήση, ζωές συνανθρώπων μας. Θα ήταν παράλειψη εάν δεν ευχαριστούσα ιδιαίτερα την διευθύντρια του Νοσοκομείου κα Βασιλική Κωστή που δεν την έκαμψαν τα εμπόδια και κατάφερε να φθάσουμε στο σημερινό καλό αποτέλεσμα και είχε πάντοτε την καλοσύνη να μας ενημερώνει για την πορεία της υπόθεσης .

γ. Δεν μπορώ όμως να μην θίξω το τεράστιο πρόβλημα της γραφειοκρατίας, που ως βραχνάς πνίγει κάθε αγαθή προσπάθεια, εξανεμίζει τον ανθρώπινο κόπο, προσβάλλει την λογική και καθυστέρησε επί διετία και πλέον την αποδοχή της δωρεάς και την μετατροπή του δωρηθέντος αυτοκινήτου σε ασθενοφόρο.

Ιωάννινα 15-3-2011

Με τιμή

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

8η Μαρτίου, Παγκόσμια ημέρα της Γυναίκας

Του Βασίλη Τσιαλιαμάνη, δικηγόρου. Μάρτης 2011

α. Το γυναικείο εργατικό κίνημα γεννήθηκε στις ΗΠΑ. Αρχισε δειλά-δειλά την δεκαετία του 1820. Στις 8 Μαρτίου 1857 στην Νέα Υόρκη οι εργάτριες ρουχισμού απήργησαν ζητώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας και λιγότερες ώρες δουλειάς. Η απεργία κτυπήθηκε βίαια από την αστυνομία. Η 8η Μαρτίου 1857 θεωρείται η γενέθλια ημέρα του αγώνα της γυναίκας για τα δικαιώματά της. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών το 1977 καθιέρωσε την ημέρα αυτή ως Παγκόσμια ημέρα για τα δικαιώματά της γυναίκας και την διεθνή ειρήνη.

Το γυναικείο κίνημα επηρέασε και την κατάσταση στην πατρίδα μας. Το 1952 η ελληνίδα απέκτησε το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι και η πρώτη βουλευτίνα στον ελληνικό κοινοβούλιο είναι η Ελένη Σκούρα με το κόμμα «Ελληνικός Συναγερμός». Το 1982 καθιερώθηκε η σύνταξη της αγρότισσας.

β. Μια εξέχουσα, διαχρονικά και παγκόσμια, μορφή του κινήματος για τα δικαιώματα της γυναίκας, αλλά και για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων, την ειρήνη, την κοινωνική δικαιοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι η αμερικανίδα τυφλοκουφή Ελεν Κέλερ. Η Ελεν Κέλερ γεννήθηκε στην Αλαμπάμα το 1880 και από 19 μηνών έχασε, από οστρακιά, την όραση και την ακοή και

έμεινε για όλη την ζωή της τυφλή, κουφή και άλαλη. Έμαθε την γλώσσα της επικοινωνίας με τον κόσμο από την δασκάλα της την Αννυ Σάλιβαν, επίσης σχεδόν τυφλή, απόφοιτη της σχολής τυφλών «Πέρκινς» της Βοστώνης, στην οποία σχολή ήρθε και φοίτησε και η ίδια η Ελεν Κέλερ. Είναι η περίφημη αμερικάνικη σχολή για τυφλούς και τυφλοκουφούς που διύθυνε και έκανε ξακουστή ο Παπιγκιώτης την καταγωγή και ευεργέτης της Κόνιτσας (και δια της σχολής τυφλών ευεργέτης ολόκληρης της ανθρωπότητας) Μιχαήλ Αναγνωστόπουλος (1837-1906) και που είχε ιδρύσει ο πεθερός του, στις αρχές του 19ου αιώνα, ιατρός, φιλέλληνας, ελληνιστής, φιλελεύθερος αγωνιστής στην εθνεγερσία του 1821 και χρονογράφος της, Σάμουελ Χάου. Δια του σοφού δασκάλου και πρωτοποριακού σχολάρχου της Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου η Ελεν Κέλερ συνδέεται με την Κόνιτσα «εξ αγχιστείας» και ο Δήμος μας ελπίζω να μην ξεχάσει την υπέροχη αγωνίστρια όταν θα ευδοκήσει να ονοματοδοτήσει ανώνυμους δρόμους και ανώνυμες πλατείες στον τόπο μας, ως μοναδικό παράδειγμα του θαύματος της ανθρωπίνης θέλησης και που δίκαια θεωρήθηκε το «παιδί-θαύμα» του προηγούμενου αιώνα. Η Ελεν Κέλερ είναι η πρώτη στον κόσμο τυφλοκουφή που

πήρε το 1904, σε ηλικία 24 ετών, πτυχίο Καλών Τεχνών. Διακρίθηκε σε σπουδές φιλοσοφίας, μαθηματικών και φιλολογογίας. Η κοπέλα που δεν έβλεπε, δεν άκουγε, δεν μιλούσε, έμαθε αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, αρχαία ελληνικά και λατινικά. Η εκπαιδευτική της πορεία, απαιτούσε, όπως ειπώθηκε «την δύναμη ενός μεταφορέα, την υπομονή ενός ανθρακωρύχου, την απόφαση ενός αγωνιστή και την λεπτότητα ενός ποιητή». Εγγραψε 12 βιβλία και πολλά άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά. Επισκέφθηκε και μίλησε (με διερμηνέα), για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια σε πολλές πρωτεύουσες και πόλεις της Ευρώπης και όλου του κόσμου. Ήρθε και στην Αθήνα από θαυμασμό στον προγονικό μας πολιτισμό το Νοέμβριο του δύσκολου έτους 1946 και γέννημα αυτής της επίσκεψης ήταν η δημιουργία του πολλά προσφέροντος Φάρου Τυφλών Καλλιθέας. Μερίμνησε επί δεκαπέντε έτη ως πρόεδρος του Ιδρύματος «Τζον Μίλτον» για την μόρφωση περισσότερων από 15.000.000 τυφλών ανά τον κόσμο. Τιμήθηκε με ακαδημαϊκές διακρίσεις και πολλά διπλώματα στην Αμερική και σε όλο τον κόσμο. Η μικρόσωμη αμερικανίδα πέθανε ήρεμα το 1968 αφού τα έδωσε όλα στην ανθρωπότητα μηδενίζοντας την σωματική της αναπηρία και αναδεικνύοντας τα χαρίσματα της μεγάλης της καρδιάς. Αναπαύεται στο κοιμητήριο της Ουάσιγκτον

δίπλα στην τρυφερή δασκάλα της Αννυ Σάλιβαν. Η ζωή της Ελεν Κέλερ έγινε θεατρικό έργο, έγινε κινηματογραφικό έργο. Η ανθρωπίστρια τυφλοκουφή ήταν αυτό που έγινε και έγινε αυτό που ήταν, το σύμβουλο της ανθρώπινης θέλησης του αιώνα που πέρασε.

Ορισμένα σοφά αποφθέγματα της είναι τα εξής: «Όταν μια πόρτα ευτυχίας κλείνει, μια άλλη ανοίγει, όμως πολλές φορές κοιτάμε τόσο πολύ την κλειστή πόρτα που δεν βλέπουμε την πόρτα που έχει ανοίξει για μας», «Η αισιοδοξία είναι η πίστη που οδηγεί στην επιτυχία. Τίποτε δεν μπορεί να γίνει χωρίς ελπίδα και αυτοπεποίθηση», «Μόνοι μπορούμε να κάνουμε τόσα λίγα, μαζί μπορούμε να κάνουμε τόσα πολλά», «Το μόνο πράγμα που είναι χειρότερο από το να είναι κανείς τυφλός είναι να έχει όραση μα όχι όραμα», «Τα καλύτερα και πιο όμορφα πράγματα στον κόσμο δεν μπορεί να τα δει ή να τα αγγίξει κανείς. Πρέπει να τα αισθανθείς με την καρδιά», «Το να περπατάς με ένα φίλο στο σκοτάδι είναι καλύτερο από το να περπατάς μόνος στο φως», «Όλα όσα απολαύσαμε δεν πρόκειται ποτέ να καθούν. Όλα όσα αγαπάμε γίνονται κομμάτι μας», «Πίστη είναι δύναμη με την οποία ένας κομματισμένος κόσμος θα αναδυθεί στο φως», «Κράτησε το πρόσωπό σου κάτω από τις ηλιαχτίδες και ποτέ δεν θα δεις την σκιά».

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της κοινότητας συγκεντρώθηκαν όλες οι γυναίκες του χωριού για να γιορτάσουν την «Διεθνή ημέρα της γυναίκας». Η εκδήλωση αυτή έγινε σε αρμονική συνεργασία με το φιλοπρόοδο Σύλλογο του χωριού, και την προσωπική προσφορά τους.

Τα εδέσματα πολλά, ποικιλία από πίτες, τηγανίτες, γίγαντες, σαλάτες, ψωμί, χωριάτικο καρβέλι, γλυκά, σαραγλιά, όλα φτιαγμένα με τα χέρια τους. Στη γιορτή τους αυτή κάλεσαν όλους τους χωριανούς και φιλοξενούμενους του χωριού. Το τσίπουρο και το κρασί άφθονο και το κέφι στα ύψη.

Ο χορός και τα τσιφτετέλια κράτησαν μέχρι τις πρωινές ώρες.

Ο Πρόεδρος του φιλοπρόοδου Συλλόγου Απόστολος Νούτσος κάλεσε στο βήμα τον Χρήστο Γ. Φασούλη, τέως πρόεδρο της Κοινότητας, να αναφερθεί στη σημασία της γιορτής αυτής, ο λόγος του έχει ως εξής:

Κυρίες και Κύριοι

Μαζευτήκαμε απόψε εδώ για να γιορτάσουμε την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας. Τέτοια μέρα το 1911 σε ένα συνέδριο της Κοπεγχάγης αποφασίστηκε η 8η Μαρτίου να είναι αφιερωμένη παγκοσμίως στη γυναίκα και να τιμάται σε όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης ως ημέρα της γυναίκας. Γιατί όμως επιλέχθηκε αυτή η μέρα; Διότι στις 8 του Μάρτη του 1857 έγινε η πρώτη απεργία γυναικών στην ιστορία του εργατικού κινήματος από ράφτρες και υφάντρες της Νέας Υόρκης. Δυστυχώς οι τότε κυβερνήσεις την έπνιξαν στο αίμα. Ζητούσαν ισότητα στο χρόνο απασχόλησης και ενάντια στα μεροκάματα πείνας.

Πάλεψαν για τη δημιουργία ενός ανθρωπινότερου κόσμου και με τα μηνύματά τους αυτά σηματοδότησαν τη δική τους τόλμη και την επιτυχημένη και δημιουργική από κάθε άποψη, πορεία και εποχή. Η χειραφέτηση και απελευθέρωση έγιναν παγκόσμια σύμβολα στον αγώνα των γυναικών. Η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους έχει την ίδια ηλι-

κία με τον πολιτισμό μας. Η θέση της γυναίκας στον αρχαίο ελληνισμό ήταν πολύ υποτιμητική. Η γυναίκα θεωρείτο ον πολύ κατώτερο του άνδρα. Μακροχρόνιες συνήθειες και προκαταλήψεις ανάγκαζαν τη γυναίκα να αποδεχτεί την ανωτερότητα του άνδρα.

Οικονομικά συστήματα, νόμοι, θρησκεία, αγωγή, επιδρούσαν και από γενιά σε γενιά αντιμετώπιζαν τη γυναίκα σας μια λειψή προσωπικότητα.

Οι πρώτοι καρποί των αγώνων των γυναικών είναι το 1912 που ψηφίστηκε ο νόμος σχετικά με την εργασία των γυναικών και ανηλίκων.. Στις 5 Φλεβάρη του 1930 παραχωρείται το δικαίωμα ψήφου της γυναίκας στις Δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, εφόσον συμπληρώσει το 30 έτος της ηλικίας της και να γνωρίζει ανάγνωση και γραφή.

Το 1952 με νόμο έχει παραχωρηθεί η απόλυτη ισοτιμία της ψήφου της γυναίκας στις βουλευτικές εκλογές.

Το 1953 εκλέχθηκε η κ Μ. Σκούρα πρώτη γυναίκα Βουλευτίνα. Το 1956 έγινε η πρώτη γυναίκα Υπουργός η κ. Λ. Τσαλδάρη. Στη συνέχεια εκλέγονται πολλές γυναίκες κατά περιόδους και γίνονται υφυπουργοί και υπουργοί. Ο Νόμος 1329/1983 καθιέρωσε την ισότητα των φύλων μέσα στην οικογένεια. Κατάργησε την προίκα, εξίσου εξευτελιστική για τη γυναίκα.

Παρά τις κατακτήσεις των γυναικών τις τελευταίες δεκαετίες οι γυναίκες κρατούν την πρωτιά στην ανεργία· το 60% των ανέργων είναι γυναίκες. Ένα δισεκατομμύριο γυναίκες στον πλανήτη θα γιορτά-

σουν νηστικές. Γυναίκες είναι το 70% των εξαθλιωμένων, το 80% των προσφύγων και το 70% των αναλφάβητων.

Ύστερα από τόσους μακροχρόνιους και δύσκολους αγώνες η γυναίκα κατάφερε να πάρει τη θέση που της ανήκει. Η τόλμη και η γοητεία της δεν κρύβονται κάτω από την καταπίεση και το πνεύμα της, όλο και περισσότερο κατορθώνει να επιβάλει το δικό της επαναστατικό μανιφέστο. Τι είναι αυτό που έχει πάνω της η γυναίκα και την κάνει να γίνεται διαφορετική; Τι θα ήταν ο κόσμος χωρίς την ύπαρξή της; Κανείς δεν μπορεί να φαντασθεί ένα αύριο χωρίς αυτή. Τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη γυναίκα και πίσω από κάθε ισχυρό άνδρα, βρίσκεται η δυναμική παρουσία της. Ο Θεός έπλασε τη γυναίκα από ένα κομμάτι του Αδάμ, και αυτό σημαίνει ότι της έδωσε κάτι πολύ ακριβό. Της χάρισε ένα πραγματικό κόσμημα, ένα στολίδι που μένει πάντα άξιο να αγαπηθεί και να τοποθετηθεί πολύ ψηλά.

Το Άλφα και το ωμέγα της ζωής, η αρχή και το τέλος των πάντων, έχουν ως αφετηρία τη γυναίκα.

Δεν είναι λοιπόν παράλογο που κάποιες μέρες του χρόνου είναι αφιερωμένες σ' αυτήν. Καλές οι επέτειοι και οι ευχές προς τιμήν της αλλά δεν πρέπει να μείνουμε μόνο σ' αυτά, αλίμονο, σβήνουμε.

Σε σας χρωστάμε ότι υπάρχουμε. Δεχθείτε την αγάπη μας, την απεριόριστη εκτίμησή μας και την ευγνωμοσύνη μας.

Χρόνια σας Πολλά

Τιμή στους Δασκάλους

ΠΕΤΡΟΣ ΘΩΜΑ ΜΠΟΥΤΝΑΣ

Πριν μπω στη σημερινή μου περιήγηση, θα υπενθυμίσω στους αναγνώστες, ότι όσα γράφω, δεν αποτελούν ιστορικά γεγονότα, αλλά ενθυμήματά μου. Δεν είμαι ούτε ιστορικός, ούτε συγγραφέας, ούτε υπήρξα ληξίαρχος για να καταγράψω όλους, παρά περιγράψω, όσα και όσοι εκείνη τη στιγμή, έρχονται στη μνήμη μου. Και δεν τους ζητάω συγγνώμη, γιατί απλώς, δεν τους θυμήθηκα.

Ας κάνουν τον κόπο, όσοι θυμούνται περισσότερα και διαφορετικά, να τα περιγράψουν. Ανθρώπινες οι παραλήψεις και μάλιστα με ογδόντα χρόνια φορτίο. Στον γάμο του γιου μου, εδώ και πολλά χρόνια παρέλειψα να προσκαλέσω έναν συγγενή μου, αλλά η μεγαλοψυχία του, αφού ήξερε τα αισθήματά μου, κατάλαβε ότι δεν έγινε σκόπιμα, ήλθε στην τελετή και το χάρηκε αφάνταστα.

Επίσης θα ήθελα να επισημάνω, ότι δεν δικαιούμαι να κατακρίνω κανέναν, αλλά δικαιούμαι όμως να περιγράψω περισσότερο, όσα μου είχαν κάνει μεγαλύτερη εντύπωση. Δεν θα απογοητευθώ από μια περίπτωση που με κατέκρινε, για τα καλά και με λίγο χιούμορ, λόγια, που έγραψα, αναφερόμενος σε μια οικογένεια.

Τα πολλά τηλεφωνήματα που παίρνω και πολλοί που με συναντούν, με τα λεγόμενά τους, μου δίνουν το δικαίωμα να συνεχίσω. Αυτά.

Τους δασκάλους που είχαμε στις τάξεις του δημοτικού θέλω να επαναφέρουμε στη μνήμη μας και να τους τιμήσουμε, τελώντας έτσι ένα πνευματικό μνημόσυνο ευγνωμοσύνης.

Όταν πήγα στα νήπια, νηπιαγωγός ήταν η θεία και νουνά μου Όλγα Λούδα. Στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς, το νηπιαγωγείο και το δημοτικό, κάναν από κοινού γιορτή, στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στην Κόνιτσα με ποιήματα και σκετς. Για αυλαία χρησιμοποιούσαν το υπερυψωμένο μέρος, γύρω από τον πλάτανο. Δεν θυμάμαι το ποίημα που είχα ανέβει να πω, εκείνο όμως που θυμάμαι είναι ότι είπα την αρχή και το τελείωσε η θεία

μου και νηπιαγωγός, αφού με υποχρέωσε να πατήσω με την παλάμη την κοιλιά μου και να κάμψω τη μέση προς το ακροατήριο, που είχε ξεκαρδιστεί στα γέλια και χειροκροτούσε για λίγα δευτερόλεπτα την εξυπνάδα μου. Δεν είχα όμως μόνο ποίημα είχα και ρόλο τσομπάνη σ' ένα σκέτς. Αφού μου φόρεσαν ένα πουκάμισο χωρίς γιακά, ένα σακάκι με περασμένο το ένα μόνο χέρι στο μανίκι και το άλλο μισό κρεμόταν ελεύθερο, μία τραγιάσκα που ο γείσος κοιτούσε το αυτί και μία κλίτσα διπλάσια απ' το μπόϊ μου, με είχαν μεταμορφώσει σ' έναν πάμφτωχο βοσκό. Τραγούδησα πολύ καλά το «τσομπανάκος ήμουνα, προβατάκια φύλαγα, κι αν δε

φύλαγα πολλά, καμιά δεκαπενταριά», κι έτσι αποζημειώθηκα λίγο από την πανωλεθρία που είχε προηγηθεί με το ποίημά μου. Θα αρκесθώ σε περιστατικά και όχι σε ονόματα συμμαθητών μου, γιατί θα ξεχάσω τους περισσότερους μια «και το γήρας ούκ έρχεται μόνον». Το νηπιαγωγείο ήταν εκεί που σήμερα είναι η είσοδος του αύλειου χώρου της εκκλησίας. Στο δημοτικό, δασκάλους είχα τον κύριο Θωμά Ζώνη, την κυρία Σοφία Τσιόγκα (Γκόρτσου) και την κυρία Αγγελική Φλώρου. Δίδασκε και ο κύριος Κρυστάλλης χωρίς ποτέ να τον έχω δάσκαλο. Ο κύριος Θωμάς ήταν μεν σοβαρός, αλλά σου άφηνε πολλά περιθώρια να τον πλησιάσεις. Όλα τα παιδιά, επεδίωκαν να τον καλημερίσουν, που την ανταπέδιδε πάντα με ευγένεια. Εμάς τους μέτριους, δεν μας αποκαρδίωνε ποτέ, παρά έλεγε «καλά το είπες π.χ. Πέτρο, αλλά είμαι βέβαιος πως αύριο θα το ξέρεις νεράκι». Σε έκανε με τον τρόπο του να προσπαθείς.

Πολλοί σηκώναμε το χέρι να πούμε το μάθημα, χωρίς να το ξέρουμε και τόσο καλά, πιστεύοντας βλακωδώς, ότι θα το αποφεύγαμε. Να ξεγελάσουμε ποιόν; Αυτός μας ήξερε όλους απ' έξω και ανακατωτά. Όταν παρέδιδε μάθημα κρεμόμασταν όλοι από τα χείλη του, άσχετα από την ποσότητα που απορροφούσε ο καθ' ένας. Η εικόνα του είναι αποτυπωμένη μέσα μου και όταν ήταν δάσκαλος εν ενεργεία, αλλά και ως συνταξιούχου. Ντυνόταν άψογα. Τον θυμάμαι μ' ένα γκρι, με λεπτή πλέξη ψαρο-

κόκκαλου παλτό, που ταίριαζε απόλυτα με τους γκριζούς κροτάφους του. Επίσης έχω μπροστά μου, το μικρό δάκτυλο του δεξιού του χεριού, όταν ήταν απλωμένα, αυτό δεν ήταν σε ευθεία όπως όλα τα άλλα, αλλά σχημάτιζε ένα κεφαλαίο λάμδα με πολύ ανοιχτά σκέλη, λόγω αγκυλώσεως. Αυτός μας έκανε εθνική γιορτή, ακολουθώντας και ο ίδιος τον ρυθμό της σφυρίχτρας του. Ήξερε τις δυνατότητες του κάθε μαθητή και επέμενε στους αδυνάτους, μέχρι κι αυτοί να το εμποδώσουν. Απόμαχος της δουλειάς, έπινε τον καφέ του σου Γεράση κι όταν συναντούσε μαθητές του, πάντα ρωτούσε να μάθει την επαγγελματική τους πορεία. Η χαρά του ήταν μεγάλη, όταν η απάντηση τον ικανοποιούσε και ο καλός του λόγος δεν έλειπε ποτέ. Η κυρία Σοφία ήταν γειτόνισσά μου, τα σπίτια μας απέναντι. Πρέπει να παραδεχθώ ότι με βοηθούσε πολλές φορές και ήταν επεικής μαζί μου. Δεν άφηνε περιθώρια για οικειότητες. Της άρεσε η αρχαϊζουσα και αυτήν χρησιμοποιούσε όταν παρέδιδε μάθημα, καθώς και σε κάθε της συναναστροφή.

Το αδύναμο μπατσάκι της το γεύτηκα στα μάγουλά μου όπως, αν όχι όλα, αρκετά παιδιά. Σε κάθε λεκτική παρατήρηση, από κάποια αταξία, χρησιμοποιούσε πολύ τη λέξη «κακοαναθρεμμένε» και μεις πειράζαμε ο ένας τον άλλον με την ίδια ονομασία. Το ντύσιμό της ακολουθούσε τη μόδα της εποχής και κάθε γιορτή, η γούνα της αλεπούς, ήταν απαραίτητη στο γιακά του παλτού

της και της έδινε ακόμη μεγαλύτερο κύρος. Αλήθεια εκείνη η αλεπού, νόμιζες ότι θα πεταχτεί και θα ορμήξει να φύγει, αφού το μισογεμισμένο κεφάλι, τα γυάλινα μάτια, καθώς λαμπύριζαν από τα αναμμένα κεριά της εκκλησίας, η μαύρη μύτη, η φουντωτή ουρά και τα κρεμασμένα πόδια, έδιναν την αίσθηση ζωντανού ζώου.

Σ' αυτήν και να ήθελα, δεν μπορούσα να πάω αδιάβαστος γιατί σε καθημερινή επαφή με τη μάνα μου, θα της έλεγε τα καθέκαστα και θάταν διπλό το κακό, γιατί η μητέρα μου, δεν ασειευόταν και το «ξύλο»το είχε εύκολο. Η κυρία Αγγελική πιο αυστηρή απ' όλους, είχε δικό της τρόπο διδασχής. Το ύφος, το βλέμμα και το σκούρο ντύσιμό της, της έδιναν περισσότερο κύρος, απ' αυτό που είχε.

Την ώρα του μαθήματος δεν ασειευόταν και όλοι καθόμασταν σούζα μπροστά της. Αν κάποιος ήταν αδιάβαστος, η κρανιά θα άφηνε τα αποτυπώματά της, όχι μόνο στα χέρια, αλλά και στα πόδια. Την κυρία Αγγελική την περιέγραφα όμως κι άλλη φορά. Ο καθ' ένας τους, με τα δικά του χαρακτηριστικά, φρόντιζε για το καλό μας. Σ' αυτούς και στους δικούς μας οφείλουμε την όποια πρόοδο είχαμε. Όλοι τους έχουν φύγει από τη ζωή. Τους αξίζει να τους θυμόμαστε τακτικά και νοερά, ας καταθέτουμε στη μνήμη τους ένα λουλούδι. Κι αφού περιγράψω τα μαθητικά χρόνια, θυμάμαι και άλλα περιστατικά εκείνης της εποχής, όπως ο πειροπόλεμος παιδιών της πάνω με κάτω Κό-

νιτσας. Κάθε λίγο, βογγούσαν τα σιάδια από εξαγριωμένες φωνές, οι οποίες καταλάγιαζαν όταν έπεφτε το σκοτάδι, ή όταν αποσυρόταν ο καθ' ένας στα σπίτια του. Οι Πάνω Κονιτσιώτες είχαν το πλεονέκτημα να βρίσκονται σε υψηλότερο μέρος και εκ των πραγμάτων υπερείχαν των άλλων, αν μάλιστα προσθέσουμε και τα πάνω από εκατό παιδιά που ήταν στο οικοτροφείο. Κάποια όμως μέρα μας βρήκαν μπόσικους και κρυφά, μέσα από τις παρυφές του βουνού, βγήκαν από πάνω μας και στα «Πλατάνια» έγινε πραγματικός πόλεμος.

Αποσυρθήκαμε στα σπίτια μας, αφού προηγουμένως είχα φάει μια πέτρα στο κεφάλι μου και το σημάδι στο μέτωπο μου το θυμίζει καθημερινά.

Ευτυχώς που η πέτρα ήταν μικρή και λίγη η ζημιά της. Δεν έφτανε που έτρεχαν τα αίματα στο πρόσωπό μου, έφαγα και το ξύλο της χρονιάς, από τη μάνα, για τη συμμετοχή μου σε τέτοιες εκδηλώσεις που σημειωτέον πρώτη φορά είχα λάβει μέρος, αλλά ήταν και η τελευταία. Το παράδοξο στην ιστορία είναι ότι αν ένα παιδί βρισκόταν μόνο του, στην Πάνω Κόνιτσα, ή αντίθετα, δεν το πείραζε κανένας. Το «παιγνίδι» ήταν ομαδικό. Αυτό το απαράδεκτο μίσος, εξαφανίστηκε μετά το πόλεμο. Μαθήματα τότε κάναμε πρωί-απόγευμα. Ακόμα και την Κυριακή έπρεπε να πάμε όλο το σχολείο στην Εκκλησία. Παρ' όλα αυτά βρίσκαμε χρόνο για παιγνίδι, αφήνοντας βέβαια περιθώρια για κάποια μειωμένη απόδοση. Τα σχολεία

λειτουργούσαν ακόμη και με ακραίες καιρικές συνθήκες. Μία μόνο φορά θυμάμαι, δεν πήγαμε σχολείο, γιατί το χιόνι κόντευε το μέτρο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, οι άντρες του κάθε σπιτιού, άνοιγαν δρόμο μέχρι το άλλο σπίτι και συνέχιζαν οι άλλοι πιο κάτω. Η πάνινη τσάντα κρεμασμένη χιαστί άφηνε ελεύθερα τα χέρια, ώστε να κρατούν κι από ένα καυσόξυλο για τη σόμπα του σχολείου. Ο πάγος ήταν μεγάλος φόβος, αλλά οι συνθήκες του κάθε τόπου σε μαθαίνουν να φυλάγεσαι και να ξέρεις πώς περπατάς. Το διασκεδάσαμε τα παιδιά. Σε μία σανίδα καρφώναμε στην άκρη ένα τσίγκο σε σχήμα δέλτα, του λυγίζαμε τη μύτη προς τα επάνω και κάναμε σκί, μια και το μέρος, ως γνωστό, ήταν πολύ κατηφορικό. Και μια ο λόγος για χιόνια, θα κλείσω τις ωραίες αναμνήσεις με μία ιστορία που την διηγείται, στολίζοντάς την δεόντως, ο ξάδερφός μου Βαγγέλης Μπούνας, όταν είναι στα κέφια. Χειμώνας και οι δρόμοι με παγωμένο χιόνι. Συνεννοείται, λοιπόν, μ' έναν φίλο του (παιδάκια τότε), να πάρουν κρυφά την ξύλινη σκαφίδα της μάνα του και να κάνουν τσουλήθρα Την ώρα που έλειπε η κυρά Μαρίνα, εφαρμόζουν το σχέδιο. Την βγάζουν στο δρόμο μπαίνουν οι δυό τους μέσα και κουνώντας μπρος-πίσω τα σώματά τους, ξεκινάνε για το ευχάριστο ταξίδι. Η σκάφη σιγά-σιγά απέκτησε τέτοια ιλιγγιώδη ταχύτητα, που ο ένας τοίχος τους υποδεχόταν και ο απέναντι τους ξεπροβοδούσε, κυρίως εκεί στου Μπού-

σπουλα. Παρ' όλα αυτά κατόρθωσαν να παραμείνουν στην σκαφίδα, ώσπου χωρίς να το καταλάβουν, βρέθηκαν μέσα στις βατσουνιές, στο σημείο που σήμερα είναι το σπίτι του Βανδέρα. Ευτυχώς που βρέθηκαν κι αυτές και τους σταμάτησαν γιατί πίσω ήταν μπουχός αρκετά βαθύς. Καλά, το σκαφίδι διαλύθηκε, αυτοί δε τρόμαξαν να βγουν καταματωμένοι, γεμάτοι αίματα.

Τι να πουν και τι να μολογήσουν κλαίγοντας ότι τάχα γλίστρησαν και πέσαν σε μια βατσουνιά ήταν η δικαιολογία τους. Για το σκαφίδι, κουβέντα. Καλό όμως θα είναι όσοι βρεθείτε παρέα του και καταλάβετε ότι είναι ορεξάτος, τζινίστε τον και θα ξεκαρδιστείτε στα γέλια με τις ατέλειωτες, χιουμοριστικές ιστορίες του όταν μάλιστα η συντροφιά έχει τραβήξει και δυο τσίπουρα, που έχει ταλέντο να τις διηγείται. Είναι χαρίσματα, που όσο και να προσπαθήσει κανείς, ποτέ δεν θα μπορέσει να τον αντιγράψει. Αν λοιπόν ζούσαν, οι ολίγον έως πολύ αυστηροί δάσκαλοί μας, πιστεύω πως ακούγοντας τέτοιες ιστορίες, παιδιών, που πνευματικά ανέθρεψαν, θα υπέκυπταν και θα γελούσαν με την καρδιά τους.

Σημείωση: Θα ήθελα να ζητήσω συγνώμη από τους απογόνους του αγαπητού Μήτσιου Σωτηριάδη, που σε προηγούμενο κείμενο τον ανέφερα με το επίθετο «Μπούσιος». Είμαι αδικαιολόγητος γιατί το ήξερα και η επιπολαιότητα της στιγμής, με παρέσυρε. Τα πιο πάνω ισχύουν και για όσους, άλλους έκανα το ίδιο λάθος.

ΗΜΕΡΑ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ Σε τροχιά ανόδου το έργο του Στρατού Ξηράς

Υπό του Υποστρατήγου ΙΩΑΝΝΗ ΔΑΦΝΗ

Σε τροχιά ανόδου βρίσκεται το έργο του Στρατού Ξηράς όπως προέκυψε από την ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε την 30 Μαρτίου 2011 στο Πολεμικό Μουσείο από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Στρατού αντιστράτηγο Φραγκούλη Φράγκο και τους συνεργάτες του, με την ευκαιρία της εκδηλώσεως της «Ημέρας Τιμής Αποστράτων». Αυτή η περιοδική ενημέρωση είναι απαραίτητη, καθ' όσον οι απόστρατοι σε περίπτωση ανάγκης, επανέρχονται αυτομάτως στην ενέργεια.

Την επιμέλεια της εκδηλώσεως είχε Επιτελική Ομάδα της ΔΕΝΔΗΣ / ΓΕΣ, κεντρικός παρουσιαστής - συντονιστής προγράμματος ήταν ο διευθυντής πυροβολικού ΓΕΣ υποστράτηγος Γ. Σοφινίδης.

Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού αντιστράτηγος Φ. Φράγκος, μετά των Υπαρχηγών του ΓΕΣ, Διευθυντών Διευθύνσεων, Διοικητών Μειζόνων Σχηματισμών, επίτιμων Αρχηγών, αντιπροσωπειών από Μονάδες του Λεκανοπεδίου και πλήθος συναδέλφων, λόγω της ιδιαιτερότητας της συνάξεως, αφού η συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στους αποστράτους.

Στην εναρκτήρια προσφώνησή του ο κ. Α/ ΓΕΣ προσδιόρισε τον σκοπό της

συγκεντρώσεως που είναι η περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των ενεργεία και αποστρατεία στελεχών, και προσέθεσε ότι «θεωρούμε εαυτούς δικούς σας καλούς μαθητές και θα κάνουμε το καλύτερο δυνατόν να ανταποκριθούμε στο καθήκον και στις δικές σας προσδοκίες».

Ο πρόεδρος της ΕΑΑΣ κ. Κοράκης διερμνεύοντας τα αισθήματα των συναδέλφων εξέφρασε την χαρά του για την ταυτόχρονη παρουσία στον ίδιο χώρο εν ενεργεία και αποστρατεία συναδέλφων, στοιχείο που εκφράζει την αμοιβαία εκτίμηση, σεβασμό και θαυμασμό για το επιτελούμενο από τους επιγενόμενους έργο, που οι παλαιότεροι παρακολουθούν με έντονο ενδιαφέρον, προσθέτοντας «οι απόστρατοι που τιμάτε σας τιμούν».

Το περίγραμμα της ενημερώσεως, όπως το παρουσίασε ο κ. Σοφινίδης περιελάμβανε τέσσερα κύρια μέρη:

Πρώτον: Επιχειρησιακές δραστηριότητες Στρατού: Δομή Δυνάμεων, αναδιάρθρωση Στρατού Ξηράς με ορίζοντα 15ετία 2011 - 2025, εξοπλιστικά προγράμματα, Συγχώνευση Μονάδων σε συνδυασμό αναβαθμίσεως της επιχειρησιακής ικανότητας, επάνδρωση, εκπαίδευση, θητεία, Διακλαδικότητα, αμυντική θωράκιση ιδίως προς Ανατολάς,

υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμμαχίες, στις οποίες η Ελλάδα είναι εντεταγμένη.

Δεύτερον: Διοικητική Μέριμνα προσωπικού: Τοποθετήσεις - Μεταθέσεις στελεχών, ισότητα φύλων, ΣΟΑ, Παιδικές Κατασκηνώσεις, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, Στρατιωτικά πρατήρια.

Τρίτον: Παρουσίαση Εξειδικευμένων Θεμάτων από τους Διευθυντές Σωματίων του ΓΕΣ, Υγειονομικού, Οικονομικού, και των Διευθυντών - Προέδρων ΜΤΣ, ΝΙΜΤΣ, ΑΟΟΑ, ΟΣΜΑΕΣ.

Τέταρτον: Προβολή ταινίας με δραστηριότητες και εξελίξεις του Στρατού διάρκειας 14 λεπτών. Στην ταινία παρουσιάζεται και δράση του Στρατού υπέρ του κοινωνικού συνόλου όπως η διάνοιξη οδών, αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, υγειονομική συνδρομή προς τον πληθυσμό.

Την εκδήλωση έκλεισε ο κ. Α / ΓΕΣ ο οποίος επανέλαβε ότι μέσα στην οικονομική συγκυρία που βιώνουμε, το ειδικό μισθολόγιο των στελεχών του στρατού θα διατηρηθεί, λαμβανομένων υπ' όψιν των ειδικών συνθηκών εργασίας των στρατιωτικών.

Η ενημέρωση που κράτησε δύο μόνο ώρες, ήταν αρκετή να εκτιμηθεί η εργώδης προσπάθεια που καταβάλλεται από την Ιεραρχία και τα στελέχη του Στρατού Ξηράς για την διατήρηση σε υψηλά επίπεδα της επιχειρησιακής ετοιμότητας και ισχύος του Στρατεύματος, παράγων που εμπεδώνει το αίσθημα ασφαλείας του πληθυσμού και επαυξάνει την εμπιστοσύνη προς τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, όπως καταγράφεται και στις εκάστοτε δημοσιευόμενες δημοσκοπήσεις.

Χαράλ. Ν. Ρεμπέλης

Κονιτσιώτικα

Δημοτ. τραγούδια τραπεζιού, χορού, νυφιάτικα και γάμου, λιανοτράγουδα, νανουρίσματα, λαζαρικά, μοιρολόγια, του χάρου και του Κάτω Κόσμου, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις, αινίγματα, ιδιωματικές φράσεις, ευχές, κατάρες, γλωσσοδέτες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα.

Σελ. 360, τιμή 20 ευρώ.

Θα το βρείτε: Βιβλιοπωλεία Κόνιτσας: 1) Ν. Πλουμής, 2) Ελ. Κυρίτση, Νικ. Ρεμπέλης τηλ. 26550 23071 και Δ/νση περιод. «ΚΟΝΙΤΣΑ».

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ακούμε κάθε μέρα στα Μ.Μ.Ε. και διαβάζουμε στο τύπο, πολύ ταπεινωτικά λόγια για τη χώρα μας και αυτό το γεγονός μας λυπεί πάρα πολύ. Πολλοί Ευρωπαίοι μας ειρωνεύονται και απαξιούν να μιλούν μαζί μας και πολλά άλλα. Θέλω σήμερα ν' αναφερθώ σ' όλα αυτά, όχι να κάνω Ιστορία, γιατί αυτά είναι γνωστά εις όλους τους Ευρωπαίους, αλλά να τονίσω τι είπαν διάφοροι φιλόσοφοι, ποιητές, πολιτικοί και φιλόλογοι για τη χώρα μας και ότι η Ελλάδα μας είναι ο πνευματικός ηγέτης της Ανθρωπότητας και εν γένει συνέβαλε στην ανάπτυξη της ανθρωπότητας και την δημιουργία του πολιτισμού. Δεν είναι υπερβολή να μιλούμε για το «θαύμα» της Ελληνικής διανόησης και για την ακατάβλητη ζωτικότητα της ελληνικής φυλής. Αλήθειες τις οποίες πρέπει να γνωρίζουν και να μάθουν όλοι. Ας παρακολουθήσουμε μερικά αποσπάσματα των λεχθέντων.

Οι Έλληνες, όπως πολύ ορθά αναφέρει ο Βιλαμόβιτς (ούλριχ von Wilamowitz) φιλόλογος, Γερμανός φιλόσοφος και πρόγονος της σημερινής κ. Μέρκελ λέει: Ουδέποτε (οι Έλληνες) ήσαν κατακτηταί, αλλά πάντοτε υπήρξαν αναμορφωταί και ελευθερωταί» και για τον λόγον αυτό ακριβώς η Ελλάδα «έχει την ηγεμονίαν του πολιτισμού της ανθρωπότητας». Ο δε πολὺς Γκαίτε (Βόλφγκαγκ Goethe ο μεγαλύτερος ποιητής της Γερμανίας έλεγε: «Ό,τι είναι ο νους και καρδιά για τον άνθρωπο, είναι και

η Ελλάς για την ανθρωπότητα».

Αλλά και ο Σίλλερ (Φρειδερίκος Σίλλερ Schiller γερμανός ποιητής (1759-1805) έγραψεν ότι: «και τίποτε άλλο, εάν δεν υπήρχεν εκ της Ελλάδος, ο Παρθενών είναι ικανός δια να αποδείξει κατά τον πλέον εύγλωπτο τρόπο ότι ΜΕΓΑΣ ΛΑΟΣ κατώκει ποτέ την χώραν αυτήν». Και είναι γνωστόν εις όλους όταν οι Έλληνες έκτιζον τον Παρθενώνα, οι λαοί που αμφισβητούν σήμερα εις την Ελλάδα το δικαίωμα να υπάρξει ή θέλουν αυτοί να γίνουν κύριοι της ανθρωπότητας, «όχι μόνον δεν υπήρχαν ως έθνη, αλλ' ούτε καν αναφέρονται στην ιστορία» όπως πολύ σωστά λέει ο Μπρυνέ ντε Πρέσλ (Brunet de Presle) Γάλλος Ελληνιστής από το Παρίσι (1809-1907) και τόσοι άλλοι, που είπαν και έγραψαν για τη χώρα μας.

Εδώ λοιπόν στον τόπο μας γεννήθηκε η Δημοκρατία, η Ελευθερία, οι αθάνατες αρχές της Ηθικής, της Δικαιοσύνης, της Κοινωνικής Αρετής και απ' εδώ προήχθησαν έκτοτε οι πολιτείες και οι κοινωνίες των ανθρώπων και εθεμελιώθη ο πραγματικός ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.

Ας μην θεωρηθούν όμως όλα αυτά εγωϊστικά και φανατικά εθνικιστικά. Είναι μια αλήθεια πραγματική και θα πρέπει με πολύ περίσκεψη και σεβασμό να ομιλούν για την Ελλάδα και τους Έλληνες.

Ωστόσο όμως δεν πρέπει εμείς οι Νεοέλληνες να αναπαυόμαστε και να κοιμόμαστε αμέριμνοι επάνω στις μαραμένες δάφνες. Πρέπει άρχοντες και αρχόμενοι να

ξεκινήσουμε, να ενεργοποιηθούμε, να δραστηριοποιηθούμε. Ιδίως οι άρχοντες, να ενεργοποιηθούν και να βοηθήσουν το λαό μας, με νέα προγράμματα, με νέες δραστηριότητες, για να βγούμε από την οικονομική και ηθική κρίση και οι επιλήσμονες να τιμωρηθούν για να ικανοποιηθεί και το περί δικαίου αίτημα, ν' αποδοθεί το Δίκαιο. Να το δεχτούμε και εμείς οι αρχόμενοι. Νέο εγερτήριο σάλπισμα να σημάνει για την επιβεβλημένη εθνική εξόρμηση, για νέες και μεγάλες ειρηνικές κατακτήσεις προς το συμφέρον όλων μας και ολοκλήρου της ανθρωπότητας, αφού ανέκαθεν αυτός υπήρξε και είναι ο μεγάλος ιστορικός και πανανθρώπινος ρόλος μας. Όλοι μαζί μπορούμε με συντονισμένη εργασία, μεθοδικότητα, επιμονή και υπομονή. Σήμερα, όχι αύριο, γιατί αύριο θα είναι πολύ αργά. Έτσι πιστεύουμε ότι θα εξέλθουμε από την κρίση. «Οι καιροί ου μενετοί» όπως έλεγαν και οι αρχαίοι.

Χωρίς να είμαι ειδικός ή οικονομολόγος, με την απλή λογική τονίζω:

Πρέπει αποφασιστικά να εφαρμοστούν απαρέγκλιτα οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που προβλέπονται από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Να γίνει νοικοκύρευμα των οικονομικών.

Να ξαναγίνει ανταγωνιστικός ο ιδιωτικός τομέας. Να παταχθεί η φοροδιαφυγή. Να ελλατωθεί ο Φ.Π.Α. αλλά να αποδίδεται χρονικά και ταχτικά απαρεικλίτως. Να σταματήσουν οι διπλοθεσίτες. Να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος, ώστε να ταχθούν τα δημόσια οικονομικά σε βιώ-

σιμη τροχιά κ.ά.

Πώς όμως θα γίνουν όλα αυτά; Είναι δυνατόν; Απαντούμε: Ναι! Με σύνεση, με μέθοδο, με σωστό προγραμματισμό και με επαγρύπνηση όλων μας. Δυστυχώς δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να ξανακερδίσει η Ελλάδα μας την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Δεν υπάρχουν μαγικές ούτε εναλλακτικές λύσεις. Αυτές οι προτάσεις ενός απλού φορολογούμενου πολίτη ίσως να είναι οι καλύτερες.

Τέλος θα κλείσω το μικρό μου αυτό άρθρο με τα λόγια του Θουκυδίδη (Περικλέους επιτάφιος παρ. 43) που απευθύνεται στους νέους, και εύγλωπτα λέει σ' όλους τους Έλληνες οι οποίοι τότε και σήμερα και αύριο θα ζήσουν εδώ σ' αυτόν τον τόπο και στους τραχείς ελληνικού βράχους με συντροφιά την πενία, εραστές της ενδόξου ελληνικής παράδοσης, να αμιλληθούμε τους προγόνους μας, εις έργα αγάπης ειρήνης, σοφίας και Δημοκρατίας: «Οις νυν υμεις ζηλώσαντες και εύδαιμον το ελεύθερον, το δε ελεύθερον το εύψυχον κρίναντες μη περιοράσθε τους πολεμικούς κινδύνους». Δηλαδή. Εσείς λοιπόν να έχετε αυτούς εδώ πρότυπα (τους θανώντας) και να θεωρήσετε θεμέλιο της ελευθερίας τη δυνατή ψυχή κι έτσι να μη δειλιάζετε μπροστά στους κινδύνους της μάχης». Μπροστά μας έχουμε μια επικίνδυνη μάχη. Νομίζω ότι έτσι μπορούμε να βγούμε ΝΙΚΗΤΕΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος
Ειδικής Αγωγής

«Τα Πορίσματα των εξεταστικών επιτροπών κ.ά.»

Απο τον φιλόλογο Α.Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Α) Δεν ξέρω κατά πόσον η Σ. Επιτροπή του περιοδικού θεωρήσει δημοσιεύσιμο το κείμενο, που ακολουθεί. Γιατί οικεία στήλη για άρθρα με πολιτικό περιεχόμενο, (καλώς σκεπομένη) δεν καθιέρωσε στα 25 ολόκληρα χρόνια από της κυκλοφορίας του. Άλλωστε όλοι, συνδρομητές και φίλοι του περιοδικού, έχουν την ευχέρεια να πληροφορούνται με κάθε λεπτομέρεια τα πολιτικά δρώμενα.

Επομένως περιπτά ίσως κριθούν όσα σκέπτομαι να καταχωρίσω σε μια δυο σελίδες του περιοδικού, κάποιες αλήθειες που ο αντίκτυπός τους έχει άμεση σχέση με τη ζωή όλων μας, που κλυδωνίζεται στα αστικά κέντρα ή δοκιμάζεται από την κρατική αστοργία στην ερημούμενη πλέον επαρχία.

Από την μεταπολίτευση και μετά μια αξιοθαύμαστη επιμέλεια έδειξαν όλες οι Βουλές, απολύτως όλες, να συγκαλύπτουν ενόχους κατά κοινή παραδοχή πολιτικούς, που έκαμαν κατάχρηση της εξουσίας τους με σφετερισμό και ιδιοποίηση του κρατικού πλούτου σε τόσο και τέτοιο βαθμό, ώστε το ελληνικό κράτος να βουλιάξει και να κινδυνεύει να καταποντισθεί παντελώς. Ίσως, υποστηρίζουν μερικοί, είναι άδικη η διαβολή, γιατί για όλα τα σκάνδαλα συγκροτήθηκαν εξεταστικές επιτροπές και μάλιστα κατά κόρον, από τα πορίσματα των οποίων πληροφορηθήκαμε ότι δεν

προέκυψαν ικανά στοιχεία για να σταλούν στη Δικαιοσύνη οι τυχόν ένοχοι.

Μου θυμίζουν τα πορίσματα αυτά το εξής αισώπειο. Ο Αίσωπος αναφέρει ότι κάποτε δυο γεωργοί προχωρούσαν στην πλαγιά του βουνού μήπως τυχόν βρουν τον τορό του λύκου, που τους είχε αρπάξει από την καλύβα τους τα πρόβατά τους.

Καθώς ανέβαιναν συνάντησαν κατερχόμενο από το βουνό έναν χωριανό τους και τον ρώτησαν μήπως είδε πουθενά τον τορό του λύκου. Εκείνος απάντησε πως είδε τον ίδιο το λύκο και τους υπέδειξε που είναι κρυμμένος να πάνε να τον πιάσουν. Και εκείνοι του απάντησαν. Εμείς τα ίχνη ζητάμε όχι το λύκο.

Δεν πλησιάζεται εύκολα ο λύκος, γι' αυτό τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών αρκέστηκαν να βρουν τον τορό κι εκεί σταμάτησαν. Και οι φρόνιμοι αναξιοπαθούντες πολίτες σαρκαστικά ειρωνεύονται αυτά τα πορίσματα και διερωτούνται πότε επί τέλους η Δικαιοσύνη θα αρθεί στο ύψος της και στο θεσμικό της ρόλο. Η θεά Θέμις εικονίζεται και επιτελεί το έργο της με κλειστά τα μάτια για να μη κλονίζεται η εμπιστοσύνη κανενός προς αυτήν.

Δυστυχώς με όσα συνέβησαν τα προηγούμενα χρόνια η εμπιστοσύνη των πολιτών δεν υπάρχει πλέον και αυτό είναι χειρότερο από την οικονομική κρίση, που γιγάντωσε ήδη και υποβίβασε το κύρος της χώρας χωρίς καθόλου να ευθύνονται

οι νομοταγείς πολίτες. Η επωδός και το κλείσιμο των συζητήσεων στα καφενεία είναι το θρυλούμενο, ότι «κόρακας κοράκου μάτι δεν βγάζει». Αλλά επειδή το απογοητευτικό αυτό συμπέρασμα, όσο σωστό και αν είναι, δεν ταιριάζει με την ψυχολογία του Έλληνα, θα το αντιπαρέλθω, τονίζοντας ότι δεν χάθηκε «η πάσα ελπίς» και ο σκοτεινός ορίζοντας θα ανακτήσει και πάλι το αισιόδοξο γαλάζιο χρώμα, που περιβάλλει από τη μια ως την άλλη άκρη την Ελλάδα. Η ιστορία μας διδάσκει ότι μετά από κάθε πώση οικονομική, πολιτική, ηθική ακολουθεί και νέα ανάσταση.

Β) Αλλά ενώ ομολογώ ότι άλλοι, περισσότεροι ειδικοί, έχουν κάθε δικαίωμα να εκφέρουν την άποψή τους σχετικά με την κυοφορούμενη από το Υπ. Παιδείας μεταρρύθμιση, που αφορά την συγχώνευση και κατ' ανάγκην την κατάργηση κάποιων σχολικών μονάδων, μπαίνω στον πειρασμό να σημειώσω κάποιες δικές μου σκέψεις, αφού σ' αυτό το χώρο υπηρέτησα πολλά χρόνια.

Η Παιδεία με την ευρύτερη σημασία του όρου αν αποσκοπεί μόνο να εμπλουτίσει το γνωστικό αντικείμενο των μαθητών, να επαυξάνει δηλ. τις γνώσεις των σε όσο το δυνατό περισσότερα πεδία, τότε ασφαλώς ο μαθητικός πληθυσμός κάθε σχολικής μονάδας, πρέπει να είναι μεγάλος, γιατί μεγάλο θα είναι και το πλήθος των διδασκόντων, που θα καλύπτουν όλες τις ειδικότητες. Πλούσια προγράμματα, πολλοί οι κρουνοί της μετάδοσης των γνώσεων και άλλα

πολλά υπόσχεται η νέα μεταρρύθμιση.

Αν όμως στόχος της Παιδείας δεν είναι μόνον αυτός αλλά μαζί με αυτόν προσδοκά να σφυρηλατήσει νουν και ψυχήν στους μαθητές της τότε φοβάμαι πως η σφαιρική και από το σύνταγμα νομοθετημένη επιδίωξή της δεν θα επιτευχθεί.

Και νομίζω ότι αν έχουμε ανάγκη επιστημόνων επίσης έχουμε ανάγκη καλλιεργημένων ανθρώπων με τις ιδιαιτερότητες, που έχει το κάθε χωριό για να μη πω η κάθε συνοικία. Και το σύνολο αυτών των ιδιαιτεροτήτων συναποτελεί τον ελληνικό πολιτισμό με τις παραδόσεις του, με τα δημοτικά τραγούδια, με τα ήθη και τα έθιμα κ.λ.π. Άλλωστε, η κάθε σχολική μονάδα δημιουργούσε τη δική της παράδοση, το δικό της ύφος. Είχα ένα συμφοιτητή από το γυμνάσιο Τσοτυλίου και κάθε φορά όταν αναγνώριζε έναν δύσκολο ρηματικό τύπο όρθωνε το ανάστημά του και καμάρωνε τονίζοντας πως ήταν απόφοιτος του Γυμνασίου του Τσοτυλίου. Και ακόμα και τώρα μια βαριά τιμωρία είναι να αναγκάζεται ο απείθαρχος μαθητής να αλλάζει σχολικό περιβάλλον, να πηγαίνει δηλ. σε άλλο σχολείο. Αλλά είναι πολλά τα επιχειρήματα που ευνοούν τη νέα μεταρρύθμιση. Καλό θα είναι να συνεκτιμηθούν όχι μόνο όσα η λογική επιβάλλει αλλά και συναισθηματικοί παράγοντες, που θα πλήξουν ολόκληρη την κοινωνία των περιοχών εκείνων που θα καταργηθεί η λειτουργία των μικρών σχολικών τους μονάδων.

ΗΡΩΕΣ - ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΠΑΣΧΑΛΗ Δ. ΜΑΝΩΛΗ

*Τιμημένοι νεκροί του χωριού μου Μπλήσδιανη Κόνιτσας
Οι νεκροί του αγώνα δεν είναι χαμένοι,
Φωτίζουν, γεννούν και ας είναι θαμμένοι.
Το όνομα του καθενός αξέχαστο θα μείνει
Και πάντα θα φωνάζουμε: «Αιωνία σας η μνήμη»*

Η σημερινή Λαγκάδα, στις πλαγιές του όρους Σμόλικας, είναι από τα λιγοστά χωριά της Κόνιτσας που δοκιμάστηκε πολύ σκληρά κατά την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου. Από την έναρξη έως την λήξη του 1946-1949.

Εμείς σήμερα όλοι μαζί έχουμε Ιερό χρέος να φέρουμε στη μνήμη μας και να τιμήσουμε, μνημονεύοντας, τα παιδιά μας, τους δικούς μας ανθρώπους που έδωσαν την ζωή τους αγωνιζόμενοι γενναία. Που «πέσανε» στα πεδία της αδελφοσφαγής, επισφραγίζοντας με τη ζωή τους την αταλάντευτη πίστη τους στα λαϊκά ιδανικά, παρά την αβάστακτη πικρία και το αγιάτρευτο παράπονο που είχαν πλημμυρίσει τις καρδιές τους...

Τριάντα επτά νέοι και νέες από 17 έως 58 χρόνων, στρατολογήθηκαν από τις αρχές Αυγούστου του 1947 για να καταταγούν στην δύναμη του ΔΣΕ. Νέοι άνθρωποι, πολλοί απ' αυτούς ακόμα ανύπαντροι, άλλοι νιόπατροι και άλλοι πολύτεκνοι, εγκλωβισμένοι σε έναν κύκλο μίσους «καταδικασμένοι» να πληρώσουν το σκληρό τίμημα αποφάσεων άλλων που οδήγησαν στην αδελφοκτόνο σύρραξη.

Πάνω στις κορφές του Γράμμου δεν έχει πεθάνει μόνο ο θείος μου Τάκης: έχει πεθάνει και κάτι από μένα. Έχει

πεθάνει και κάτι απ' όλους τους χωριανούς μου. Κάτι δικό τους.

Στην ορεινή αγκαλιά του Γράμμου - του Βίτσι - του Σμόλικα - της Μουργκάνας και τόσων άλλων - σε κάποιο τσουγκάρι, σε κάποια λακκιά, σε κάποια ρεματιά - οι Ήρωές μας - βρήκε ο καθένας τους στη φιλόξενη γη τους την αιώνια ανάπαυση.

Ας τολμήσουμε να αναδείξουμε τα ιστορικά γεγονότα της περιόδου αυτής, τα οποία είναι πολύ σημαντικά. Έτσι θα κατανοήσουμε πολλά άλλα και θα γνωρίσουν οι νεώτεροι την ιστορία του αιματοποτισμένου τόπου μας της περιόδου αυτής.

- Αρκετοί από τους νέους που στρατολογήθηκαν από τον ΔΣΕ κατόρθωσαν και έφυγαν κρυφά από το αντάρτικο ή παραδόθηκαν στον Κυβερνητικό στρατό. Οι ολίγοι που επέζησαν έχουν στο κορμί τους και κάποιο τραύμα.

- Με την ελευθέρωση - καλοκαίρι 1949 - της Πυρσόγιαννης από τον Κυβερνητικό στρατό οι αντάρτες που φεύγουν παίρνουν μαζί τους και πενήντα περίπου χωριανούς μας.

- Τον Σεπτέμβριο του 1948, οι κάτοικοι της Λαγκάδας φεύγουν για την Καστανέα και για την Κόνιτσα. Στην Κόνιτσα εγκαταστάθηκαν στο Α΄ δημοτικό Σχολείο και σε επιταγμένα σπίτια.

- Πενήντα πέντε παιδιά μαθητές σχολείου και νήπια στέλνονται στη Ρουμανία – Ουγγαρία – Γιουγκοσλαβία.

- Εικοσιπέντε παιδιά πηγαίνουν στις παιδοπόλεις Ιωαννίνων, Σύρου, Αθηνών.

Είναι μακρύς ο κατάλογος των συμβάντων και των ιστορικών γεγονότων. Είναι καιρός να τα μολοΐσουμε στα εγγόνια μας. Να τα μάθουν: Αδάμος Ιωάννης του Παναγιώτη και της Αμαλίας, 19 χρονών. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Τραυματίστηκε στην Μουργκάνα (29-2/1-3-1948) στο ύψωμα Κοκουρή. Συνελήφθη από μονάδες των ΛΟΚ του Κυβερνητικού στρατού και εκτελέστηκε.

Κασιώτας Γεώργιος, 21 χρονών. Του Θωμά και της Ελένης. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε (1-2/4/1949) στον Άγιο Γεώργιο Λυκόραχης.

Κασιώτας Δημήτριος, 34 χρονών. Του Θωμά και της Ελένης. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Εκτελέστηκε από τον ΔΣΕ τον Δεκέμβριο του 1947 στην Καστανή Πωγωνίου με την κατηγορία ότι σχεδίαζε να εγκαταλείψει το αντάρτικο.

Κουτσούκη Αικατερίνη, 21 χρονών. Του Νικολάου και της Θεοδώρας. Παντρεμένη στο Πευκόφυτο Καστοριάς με τον Μπαμπούλα Πασχάλη. Μαχήτρια του ΔΣΕ. Έπεσε στο Βίτσι κατά τον (7-8/9/1949) ελιγμό του ΔΣΕ, από το Βίτσι στον Γράμμο.

Κουτσούκης Χαράλαμπος ή Λάμπρος, 18 χρονών. Του Νικολάου και της Θεοδώρας. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στην μεγάλη μάχη της Μουργκάνας (11-19/9/1949).

Κουτσούκης Παναγιώτης, 32 χρονών. Του Ηλία και της Δέσπως. Στρατο-

λογήθηκε αρχές Αυγούστου του 1947 από τον ΔΣΕ. Εκτελέστηκε σε άγνωστο μέρος, από τον ΔΣΕ τέλος του 1947 με την κατηγορία εγκατάλειψης της θέσης ή του οπλισμού του. Άφησε γυναίκα χήρα και τρία παιδιά ορφανά.

Μούσιος Παναγιώτης, 19 χρονών. Του Ιωάννη και της Αναστασίας. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Στις μάχες στο όρος Κασιδιάρης (1-3/8/1948) συνελήφθη με τέσσερις συντρόφους του από άνδρες των ΛΟΚ του Κυβερνητικού στρατού και εκτελέστηκε. Άφησε χήρα γυναίκα και ορφανό παιδί.

Μπίσια Βασιλική, 58 χρονών. Αθανάσιος ο σύζυγός της. Είχαν εγκατασταθεί στο χωριό μας πριν από αρκετά χρόνια. Από την Β. Ήπειρο. Ο σύζυγός της ήταν αγροφύλακας στο χωριό μας. Την στρατολόγησαν οι αντάρτες στις 8-10/11/1947 ως αντιδραστική. Μετά από αρκετές ημέρες την ελευθέρωσαν. Βρέθηκε σκοτωμένη, κατά την επιστροφή της από το Κάντσικο (σήμερα) Δροσοπηγή στα όρια με την Λαγκάδα, σε μια απόκρημνη και ερημική λακκιά, στην τοποθεσία «Σιδηργιές» μισοσκεπασμένη από το χιόνι.

Μπλιθικιώτης Δημήτριος ή Τάκης, 18 χρονών, του Σπυρίδωνα και της Πολυξένης. Στο ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου του 1947. Ανθυπολοχαγός της Β' σειράς της ΣΑΓΑ του ΔΣΕ. Μαρτυρία του Θωμά Δρίτσιου: «Είχε σταλεί τραυματίας στο Μπούλκες και επειδή μετά την αποθεραπεία του επέμενε να γυρίσει στο τμήμα του, θεωρήθηκε ύποπτος και τον εξαφάνισαν ρίχνοντάς τον μέσα σε πηγάδι».

Μαρτυρία Ζούνη Νίκου (12-08-2005)

από Θεοτόκο: Τραυματίστηκε στις 3 Απριλίου 1949 ημέρα Κυριακή και ώρα 6-7 μ.μ. στην μάχη του Καντσίκου. Τοποθεσία Κασκούρι-Πριάσοβο με βαρύ κοιλιακό τραύμα και σάλθηκε σε νοσοκομείο στα Τίρανα. Κατά μια ακόμη μαρτυρίας:

«Τραυματίστηκε Νοτιοδυτικά του υψώματος Ταμπούρι στο ύψωμα Τσιρή-βραχο στις 2 προς 3 Απριλίου 1949 στην επιχείρηση ανακατάληψης Γράμμου-υψώματα Γύφτισσα-Ταμπούρι στο Σμόλικα. Στην επιχείρηση αυτή έπαιρναν μέρος η Ταξιαρχία της ΣΑΓΑ και τμήματα της 8ης Μεραρχίας του ΔΣΕ. Εστάλη τραυματίας σε νοσοκομείο της Αλβανίας» Και τέλος κατά μαρτυρία του Θωμά Κεδρά στις αρχές του 2007: από τη Γιαννουτά Ελασσόνας: «ο σύντροφος Τάκης εκτελέστηκε τον Ιούνιο του 1949 μαζί με άλλους 50 συναγωνιστές του από τον Κυβερνητικό στρατό στο χωριό Σκοπιά Φαρσάλων σε μια ποταμιά, κατά το πέρασμα τμημάτων του ΔΣΕ από τη Ρούμελη στο Γράμμο».

Μπλιθικιώτης Κωνσταντίνος, 55 χρονών. Του Γεωργίου και της Ελένης. Πρόεδρος του ΣΑΑΚ του χωριού. Στρατολογήθηκε στις 8-10/11/1947 από τον ΔΣΕ. Εκτελέστηκε το 1949 από τους αντάρτες ως αντιδραστικός στο Μοναστήρι της Φούρκας. Άφησε χήρα γυναίκα και πέντε παιδιά ορφανά. Η κόρη του Ευσταθία ήταν μαχήτρια του ΔΣΕ.

Μπλιθικιώτης Σπυρίδων, 17 χρονών. Του Παντελή και της Στυλιανής. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Τον Δεκέμβριο του 1947 εκτελέστηκε από τον ΔΣΕ στην Καστανή Πωγωνίου με

την κατηγορία ότι σχεδίαζε να εγκαταλείψει το αντάρτικο.

Μπλιθικιώτη Ευσταθία ή Σταθούλα, 18 χρονών, του Κωνσταντίνου και της Αλεξάνδρας. Μαχήτρια του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στο Βίτσι το 1949 κατά το πέρασμα (7-8/9/1949) του ΔΣΕ από το Βίτσι στον Γράμμο.

Νάτσης Γεώργιος, 19 χρονών. Του Πέτρου και της Δήμητρας ή Δημητρούλας. Στο ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Ανθυπολοχαγός Πεζικού Ε' σειράς της ΣΑΓΑ του ΔΣΕ. Έπεσε στο ύψωμα Γύφτισσα - Λαγκάδα στις 23/2/1949.

Νάτσης Ηλίας, 22 χρονών. Του Νικολάου και της Ανθούλας. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στη Μουργκάνα στις πολυήμερες μάχες (11-19/9/1948) το 1948.

Ντίνης Βασίλειος, 19 χρονών. Του Δημητρίου και της Δάφνης. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στις μεγάλες μάχες (11-19/9/1948) της Μουργκάνας το 1948.

Ντίνης Δημήτριος, 57 χρονών. Του Ιωάννη και της Χαΐδως. Στρατολογήθηκε από τον ΔΣΕ στις 8-10/11/1947. Εκτελέστηκε στο Μοναστήρι Φούρκας το 1949 από τον ΔΣΕ με την κατηγορία ως αντιδραστικός. Άφησε χήρα γυναίκα και εννέα παιδιά ορφανά.

Ντίνης Πέτρος, 30 χρονών. Του Παράσχου και της Κωνσταντινιάς. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στο ύψωμα Βελούνα της Μουργκάνας το 1948 στις πολυήμερες μάχες (29-2/2-3-1948). Κατά άλλη μαρτυρία τραυματίστηκε, για να μη συλληφθεί και εκτε-

λεσθεί από τα ΛΟΚ του Κυβερνητικού στρατού αυτοκτόνησε. Άφησε χήρα γυναίκα και δύο κόρες ορφανές.

Ντίνης Χαράλαμπος, 24 χρονών. Του Κωνσταντίνου και της Κυράννης. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Έπεσε στις 6/5/1949 στο Μπλάζι Κοζάνης, σε σύγκρουση με ΜΑΥ.

Χουλής Βασίλειος, 30 χρονών. Του Γεωργίου και της Γιαννούλας. Μαχητής του ΔΣΕ από τις αρχές Αυγούστου 1947. Εκτελέσθηκε στην Καστανή Πωγωνίου τον Δεκέμβριο του 1947 από τον ΔΣΕ με την κατηγορία ότι σχεδίαζε να εγκαταλείψει το αντάρτικο. Άφησε χήρα γυναίκα και μια κόρη ορφανή.

Κασιώτα Χαΐδω, σύζυγος Παναγιώτη, 59 χρονών. Σκοτώθηκε (άμαχη) στην ανταρτοκρατούμενη Πυρσόγιαννη στις 4 Απριλίου 1949, από ρουκέτα αεροπλάνου. Άφησε χήρο σύζυγο και τέσσερα παιδιά ορφανά.

Μπλιθικιώτης Θωμάς, 17 χρονών. Του Σωτήρη και της Θεοδώρας. Σκοτώθηκε (άμαχος) το 1949 στην τοποθεσία «κακιά σκάλα», πέρασμα στο «σκέμπ» από Λαγκάδα προς Καστανέα, από νάρκη ή παγιδευμένη χειροβομβίδα.

Μπλιθικιώτης Παντελής, 45 χρονών. Του Νικολάου και της Πανάγιως. Σκοτώθηκε (άμαχος) στην ανταρτοκρατούμενη Πυρσόγιαννη στις 4 Απριλίου 1949 από ρουκέτα αεροπλάνου. Άφησε γυναίκα χήρα και επτά παιδιά ορφανά.

Ντίνη Ανθούλα, σύζυγος Σπυρίδωνα, 25 χρονών. Σκοτώθηκε (άμαχη) στην ανταρτοκρατούμενη Πυρσόγιαννη στις 4 Απριλίου 1949, από νάρκη ή παγιδευ-

μένη χειροβομβίδα. Άφησε χήρο σύζυγο και ένα παιδί ορφανό.

Εις τον ως άνω κατάλογο των Ηρώων μας επιτρέψατέ μου να συμπεριλάβω και τους κάτωθι χωριανούς μου που έπεσαν μερικά χρόνια πριν.

Ντίνης Απόστολος του Δημητρίου και της Χαΐδως, 46 χρονών, Ιερέας. Στις 26 Σεπτεμβρίου 1943 τον συνέλαβαν οι αντάρτες του ΕΛΛΑΣ και τον οδήγησαν στη σπηλιά Κισσάβου.

Τον εκτέλεσαν στο Βένετο Πηλίου. Η ημέρα της Αγίας τελευτής του είναι η 9 Νοεμβρίου 1943. Άφησε γυναίκα χήρα και επτά ορφανά παιδιά. Η Ακαδημία Αθηνών του απόνειμε, μετά θάνατον, χρυσούν μετάλλιον.

Μπλιθικιώτης Παύλος, 30 χρονών. Του Σωτηρίου και της Περιστερώς. Σκοτώθηκε (άμαχος) στην τοποθεσία Αϊ-Ανάληψη Λαγκάδας τον Μάιο του 1941 - κατά την οπισθοχώρηση των Ιταλών - από χειροβομβίδα. Άφησε γυναίκα χήρα και ένα παιδί ορφανό.

Ντίνης Θωμάς του Γεωργίου και της Αικατερίνης, 26 χρονών. Στρατιώτης του 85ου ΣΠ. Σκοτώθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 1941 στο ύψωμα 1410 (Γκολέμι) Β. Ηπείρου. Άφησε γυναίκα χήρα και τρία παιδιά ορφανά.

Το σημερινό μου άρθρο συνιστά φόρο τιμής και μνήμης και παράλληλα, διατηρεί τον χαρακτήρα ενός «μνημείου πεσόντων» για τους νεκρούς του χωριού μου.

Η μνήμη σας γενναία παιδιά του χωριού μου θα είναι Αιώνια.

Αθάνατοι.

Στην αφάνεια οδηγείται η ύπαιθρος

Πηνελόπη Β. Κυργιάννη-Μπούρη

Στην αφάνεια καταδικάζονται πολλά χωριά της Ηπείρου με την κατάργηση σχολείων, τα οποία ως τώρα λειτουργούσαν σ' αυτά και τους έδιναν πνοή, ζωή, κίνηση. Πριν από πολλά χρόνια βλέπαμε την ελληνική μεθόριο μέρα με τη μέρα να μαράζωνει, να ερημώνει, να υποβαθμίζεται και δεν θέλαμε να το παραδεχτούμε. Ελπίζαμε ότι κάτι θα αλλάξει προς το καλύτερο σύμφωνα με τα όσα ακούαμε κατά τις προεκλογικές εξαγγελίες και μάλιστα τις τελευταίες, πρώτα τις εθνικές και κατόπιν τις αυτοδιοικητικές. Τότε όλα ρόδινα. Όλα μπορετά, όλα κατορθωτά. Υποσχέσεις πολλές και πειστικές. Μιλούσαν για αποκέντρωση, για αναβάθμιση, για μέτρα που τα χωριά θα ξαναζωντάνευαν και θα παρουσίαζαν την παλιά εικόνα, εκείνη που κάποτε έσφυζαν από ζωή και δραστηριότητα.

Δεν προλάβαιναν όμως να κλείσουν οι κάλπες, να εμπεδωθούν τα υποσχόμενα και εξαγγελθέντα από τους κατά καιρούς υποψηφίους και άλλα τίθονταν σε εφαρμογή. Τα κρυμμένα στα συρτάρια προαποφασισμένα και προσχεδιασμένα προγράμματα άρχιζαν να πραγματοποιούνται. Και στην προκειμένη περίπτωση η αρχή έγινε από την κατάργηση και μεταφορά δημόσιων υπηρεσιών στα αστικά κέντρα. Δ.Ο.Υ., ΙΚΑ, αγροτικά ιατρεία τα οποία επιτοπίως εξυπηρετούσαν τις ανάγκες των κατοί-

κων.

Καταργήθηκαν τμήματα αστυνομικά με τα οποία οι ακρίτες ένοιωθαν ασφάλεια και μάλιστα τώρα στις μέρες μας, που η εγκληματικότητα έλαβε μεγάλη έκταση ληστεύοντας ακόμα και χαμηλοσυνταξιούχους του ΟΓΑ.

Τώρα ήρθε και η σειρά των σχολείων, για να ολοκληρωθεί η αποσύνθεση της περιφέρειας.

Το φαινόμενο δεν είναι τωρινό. Πολλά δημοτικά σχολεία είχαν προετών καταργηθεί κι αυτό ήταν η αιτία που οι κάτοικοι των χωριών είχαν εγκαταλείψει τις εστίες τους κι είχαν καταφύγει προς τα αστικά κέντρα. Αυτό έπρεπε να προβληματίσει τους ιθύνοντες και να μην προβούν σε άλλες τέτοιες ενέργειες. Ένα σχολείο σ' ένα χωριό κρατάει τους κατοίκους στον τόπο τους. Εκεί έχουν τη δουλειά τους, εκεί συγκεντρωμένη η οικογένειά τους.

Όταν τα παιδιά μετοικήσουν τι θα κάνουν οι γονείς; Μπορούν σ' αυτή την τρυφερή ηλικία να τα αφήσουν μόνα τους; Ευθύς αμέσως δημιουργείται νέο οικογενειακό πρόβλημα. Σπίτι και νοικοκυριό από την αρχή.

Και δουλειά; Πού να βρουν δουλειά; Λουκέτο στο σπίτι που κλείνει το σχολείο. Χωριά χωρίς κατοίκους. Σπίτια διπλαμπαρωμένα. Σμίκρυνση της χώρας. Σμίκρυνση της Ελλάδας. Αστικά μόνον κέντρα και άδεια κι έρημη μεθό-

ριος, με αρχοντικά, με πλατείες πλακόστρωτες, με λιθόχτιστες μάντρες, με καλντεριμμένα σοκάκια, με σχολικά κτήρια μονοθέσια, διθέσια ακόμα και πολυθέσια, με εκκλησίες με τρούλους και ψηλά καμπαναριά, αγιογραφημένες, κοσμημένες με εικόνες μεγάλης αξίας, αφιερώματα πιστών, όλα εκτεθειμένα στην εύκολη λεία των επιπέδων, που εκμεταλλεύονται καταστάσεις και γυρεύουν ευκαιρίες.

Και η ταλαιπωρία των παιδιών; Να σηκώνονται από τα μαύρα μεσάνυχτα, με κρύα, με βροχές με παγωνιές για να φθάσουν, οπωσδήποτε καθυστερημένα, στον προορισμό τους. Δεν φτάνει που με την οικονομική κρίση και τα

μνημόνια τα φορτώσαμε μ' ένα φορτίο, μ' ένα χρέος οικονομικό ισόβιο, μ' ένα μέλλον αβέβαιο, να τους δημιουργούμε την αίσθηση, ότι δεν τα νοιαζόμαστε και τα υποβάλλουμε σε ταλαιπωρία κι από την τρυφερή παιδική τους ηλικία;

Ας σκεφθούν οι αρμόδιοι επί του προκειμένου ως γονείς με ευαισθησία και συναίσθημα προς τα παιδιά κι ας τ' αφήσουν να ζουν περισσότερο την οικογενειακή θαλπωρή, από τα να περνούν τις περισσότερες ώρες της ημέρας τους σε ένα λεωφορείο.

Όσο για την εξοικονόμηση χρημάτων για να κλείσουν ανοιχτές οικονομικές πληγές ας τα πάρουν απ' εκείνους που τις άνοιξαν.

Γεώργιος Ι. Ντάφλης

Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

B. Ηπείρου 58
T.K. 44 100 Κόνιτσα
site: homepages.pathfinder.gr/dafliis

Τηλ.: 26550 24200
Κινητό: 697 2268128
e-mail: gntaf@tee.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Ε

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
T.K. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585
ΚΙΝ.: 6932 430093
e-mail: ikoyk@otenet.gr

Ελένη Μπαγκλή MD, PhD

Χειρουργός οφθαλμίατρος

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπ. Ιωαννίνων
τ. Ερευνήτρια στην Ηλικιακή Εκφύλιση της Ωχρας (San Francisco, USA)
Μετεκπαιδευθείσα στις παθήσεις του βυθού
(Moorfields Eye Hospital, London, UK)

Ιατρείο 28ης Οκτωβρίου 45, 3ος όροφος, Ιωάννινα
τηλ. 2651020064 κιν. 6974491334
e-mail: elenibgl@hotmail.com

ΠΕΤΡΟΣ ΑΘ. ΠΑΝΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΠΑΝΤΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
- ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
- ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ • ΘΕΡΑΠΕΙΑ LASER
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ
- ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 77, T.K. 106 80 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 36 30 657, Κιν.: 6944 264 274
e-mail: pantosat@gmail.com

ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΟ 1960

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ, ΓΚΟΥΤΟΣ

Κατά το σχολικό έτος 1959-60, φοιτούσα στην 8η τάξη του Γυμνασίου της Κόνιτσας. Από τον Μάιο του 1960, κάθε απόγευμα συνήθως, μελετούσα στην κατοικία μου αφ' ενός τα μαθήματα που έπρεπε την επόμενη ημέρα να γνωρίζω στην τάξη και αφ' ετέρου τα μαθήματα στα οποία θα εξεταζόμουν ως υποψήφιος φοιτητής το ερχόμενο φθινόπωρο.

Την 1η Ιουνίου, αργά το απόγευμα, με επισκέφτηκε ο συμμαθητής μου Χρήστος Φασούλης και μου είπε ότι ο γυμνασιάρχης ζήτησε να πάμε αμέσως στο γραφείο των καθηγητών, άγνωστο γιατί. Όταν πήγαμε, οι καθηγητές μας είπαν ότι το πρωί θα γίνει συλλαλητήριο διαμαρτυρίας κατά της Ιταλίας και πρέπει να νηθούμε των μαθητών, να τους εφοδιάσουμε με κατάλληλα πλακάτ και τα εκφωνήσουμε λόγους στην συγκέντρωση της πλατείας, μας έδωσαν δε την «Καθημερινή» για να βρούμε περισσότερες πληροφορίες για την ιταλική πρόκληση. Όπως μας είπαν, είχε υποβληθεί στο ΝΑΤΟ, στο Παρίσι, ιταλικό έγγραφο που ανέφερε ότι ο πληθυσμός της Κόνιτσας και άλλων περιοχών της Ηπείρου είναι εθνολογικά αλβανικός.

Επιστρέψαμε στις κατοικίες μας και ετοιμάσαμε τα πλακάτ: μεγάλα χαρτόνια, γραμμένα με συνθήματα ή με σκίτσα και καρφωμένα πάνω σε ξύλινες ρίγες. (Τα προσχέδια που έφτιαξα πρόχειρα για δύο πλακάτ παρουσιάζονται σε άλλη σελίδα). Το πρωί, στην αυλή του Γυμνασίου, εξεγείραμε τους μαθητές, δήθεν με δική μας πρωτοβουλία. Οι καθηγητές δεν εμφανίσθηκαν – δεν θυμάμαι την αιτιολογία της απουσίας τους. Οι μαθητές μας ακολούθησαν μέχρι την πλατεία, κραυγάζοντας ζωηρά κάθε φορά που φωνάζαμε συνθήματα κατά της Ιταλίας. Η αμφισβήτηση της εθνικότητάς μας μας φαινόταν, αυτονοήτως, άδικη και γελοία. Στην πλατεία ο κόσμος αύξανε συνεχώς και πύκνωνε, τα κα-

ταστήματα είχαν κλεισθεί. Κάποιος είπε στους δύο μας να πάμε στον κινηματογράφο του Πηγαδά να χρησιμοποιήσουμε το μικρόφωνο που υπήρχε εκεί, ώστε να ακουγόμαστε σε όλη την πλατεία. Από εκεί, μιλώντας ο καθένας μας κάμποσα λεπτά της ώρας, καταγγείλαμε και χλευάσαμε την ιταλική ψευδολογία και θρασύτητα, απαιτήσαμε να αποστομωθεί διπλωματικά η Ιταλία από την κυβέρνηση και δηλώσαμε ότι η νεολαία θέλει και μπορεί να συμπαρασταθεί στον αγώνα για την αποκατάσταση της αλήθειας.

Ο Αν. Ευθυμίου περιέγραψε το συλλαλητήριο, στον «Πρωϊνό Λόγο» των Ιωαννίνων (φ. της 3.6.1960), ως εξής:

Τη πρωτοβουλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Χριστοφόρου και του Δημαρχούντος κ. Μεν. Λαμπρίδου, συνεκροτήθη χθες το απόγευμα, σύσκεψις εις την Μητρόπολιν, εις την οποίαν έλαβον μέρος οι Δημοτικοί σύμβουλοι, οι πρόεδροι συλλόγων και σωματείων της Κονίτσης και αρκετοί παρευρεθέντες πρόεδροι κοινοτήτων της περιοχής. Απεφασίσθη δε η συγκρότηση συλλαλητηρίου, εις ένδειξιν διαμαρτυρίας κατά του ανωτέρω συκοφαντικού και μισελληνικού εγγράφου το οποίον και εγένετο σήμερον πάνδημον και περί ώρα 10ην π.μ.

Μόλις ηκούσθησαν ηχούντες οι κώδωνες των εκκλησιών, όλος ο κόσμος, εγκαταλείποντες τας εργασίας των και κλείοντες τα καταστήματά των, καθώς και οι μαθηταί του γυμνασίου και όλων των σχολείων, εξεχύθησαν αυθορμήτως εις τους δρόμους και συγκεντρώθησαν έμπροσθεν της Επαρχίας, κραυγάζοντες: «Κάτω οι μακαρονάδες!» «Θέλομεν δικαιοσύνην!» «Η Σικελία και η Ν. Ιταλία έχουν ελληνικήν Ιστορίαν!» «Θέλομεν ικανοποίησιν!» και άλλα. Οι δε μαθηταί έφερον πλακάτ με επιγραφάς: «Κάτω ο φασισμός». «Η ιστορία δεν πλαστογραφείται». «Είναι άτιμον το έγγραφον» κ.ά.

Κατ' αρχάς ωμίλησαν οι μαθηταί της 8ης τάξεως του γυμνασίου Χαρ. Γκούτος και Χρ. Φασούλης, διακοπόμενοι συνεχώς από τας ιαχάς και τα συνθήματα της σφυζούσης νεολαίας, οι οποίοι εκαυτηρίασαν την ιταμότητα των Ιταλών συντακτών του βλακώδους και συκοφαντικού εγγράφου.

Ακολουθως ωμίλησαν: ο Δημαρχών κ. Μεν. Λαμπρίδης και εν συνέχεια ο Δημ. Σύμβουλος κ. Γρ. Στεργίου και ο εκπρόσωπος της ΕΝΒΕ Κ. Κρυστάλλης.

Η εφημερίδα πρόσθεσε τα ακόλουθα: Την αγανάκτησιν της νεολαίας της Κονίτσης εκφράζει κατά κάποιον τρόπο έντονο, δια το ιταλικόν έγγραφον, διαμαρτυρία των μαθητών του Γυμνασίου Κονίτσης, την οποίαν ελλείψει χώρου, αδυνατούμεν, ως και πολλά άλλα κείμενα, να δημοσιεύσωμεν ολόκληρον. Την διαμαρτυρίαν, ήτις αντανακλά τον εθνικόν παλμόν των νέων της ακριτικής επαρχίας, υπογράφουν, εκ μέρους όλων, οι μαθηταί Χαρ. Γκούτος και Χρ. Φασούλης.

Η αγάπη για τα χωριά μου (Λαγκάδα - Δρακότρυπα)

Του Παν. Φ. Νάτση Αξ/κου Δικ. ε.α.

Πιστεύω ότι είμαι και είμαστε τυχεροί όλοι εμείς που γεννηθήκαμε σε χωριά και μπουσουλήσαμε στα πρώτα μας χρόνια, πάνω στα χωράφια και τις λάσπες των στενών δρόμων και απροσπέλαστων μονοπατιών, περπατώντας μαζί με κατσίκια, τα πρόβατα και τα μαντρόσκυλα της εποχής εκείνης ή άλλες φορές πάνω στο μουλάρι, τη φοράδα ή το άλογο για να πάμε στο βουνό για να μας φορτώσουν οι γονείς μας με κριθάρι ή σιτάρι θερισμένο και να τα πάμε στο χωριό για το αλώνισμα.

Πολλές ήταν οι φορές που στο δρόμο το μουλάρι βαίισε, (δηλαδή γύρισε το σαμάρι) και το κλάμα ήταν τόσο βροντερό και παρατεταμένο, που κάποιος θα άκουγε και θα ερχότανε να μας βοηθήσει. Τα πολλά έθιμα που είχαμε στις γιορτές μας κάνουν πράγματι να νιώθουμε νοσταλγία για το χωριό μας και να επιζητούμε να τα βλέπαμε να πραγματοποιούνται και σήμερα, αλλά δυστυχώς δεν είναι κάτι τέτοιο εφικτό για όλα.

Με αυτό το μικρό πρόλογο θέλω να δείξω την αγάπη μου για τα χωριά μου. Θα αναρωτηθεί κανείς, γιατί αναφέρομαι για τα χωριά μου; Εμείς οι Λαγκαδιώτες, ύστερα από αγωνία και συντονισμένες ενέργειες κατορθώσαμε και βρήκαμε τους προγόνους μας, που έφυγαν περί το 1863 από τη Λαγκάδα και εγκαταστάθηκαν στη Δρακότρυπα Καρδίτσας. Προσωπικά για τη σύσφιξη

των σχέσεων τα τελευταία χρόνια έχω ασχοληθεί πάρα πολύ μη φειδόμενος κόπου, χρόνου και οικονομικών. Έχω βάλει μέσα στην καρδιά μου την Δρακότρυπα όπως έχω τη Λαγκάδα και αυτός ήταν ο λόγος που στις 22 Ιανουαρίου 2011 μαζί με συγχωριανούς μου επισκεφθήκαμε το χωριό.

Δεν περισσεύουν λόγια να τους ευχαριστήσω για την φιλοξενία που μας προσέφεραν, την αγάπη που μας έδειξαν. Τα περισσότερα επίθετα που άκουσα ήταν, Αδάμος, Κατσιώτας, Νάτσης, Μπάλλας, Θεοδώρου, Χαρίσης, Πούλιος και οι κάτοικοι ασχολούνται με την οικοδομή, την κτηνοτροφία, οι περισσότεροι όμως έχουν ξενιτευτεί ανά τον κόσμο και έχουν προκόψει.

Από την Δρακότρυπα κατάγεται και ο Ολυμπιονίκης στους κρίκους, Ταμπάκος Δημοσθένης.

Για την καταγωγή, τα επαγγέλματα, τις ασχολίες και τον ξενιτεμό, θα αναδημοσιεύσω μερικούς ωραίους στίχους του συγχωριανού μας από τη Δρακότρυπα, Δημητρίου Μπρουκούμη:

- *Απ' της Ηπείρου τα χωριά,
της Κόνιτσας τα μέρη,
της πέτρας μάγοι έμπειροι,
με σύνεργα στο χέρι,
ξεκίνησαν και σ' Άγραφα
εσθήσανε λημέρι,
στις πόλεις νάχουνε δουλειά
και στο βουνό αγέρι.*

- Ο Μάστορας στην ξενιτειά κι η σύζυγος μονάχη,
φροντίδες μύριες των παιδιών και του σπιτιού της νάχει,
να λούζεται στην κούραση κι ο ιδρώτας της να στάζει
ποιίζοντας τα όνειρα που η ζωή μας τάζει.
- Γυναίκες χειροδύναμες, πανέμορφες μητέρες,
αγόρια μεγαλώνουνε κι ωραίες θυγατέρες,
δουλεύοντας μερόνυχτα στο σταύλο, στο χωράφι,
μαγείρεμα και πλύσιμο των ρούχων τους στη σκάφη.
- Ο σάκος ο μισόστραβος, με της δουλειάς τα είδη, σφυρί,
μυστρί και τη γωνιά, της στάθμης το βαρίδι,
καλέμι, χειροπρίονο και σπέπαρνον επ' ώμου,
τιμή του πρωτομάστορα και κάθε οικοδόμου.
- Αγρότες μες τα κτήματα, με τ' άροτρα,
σκαμπάνια, οργώνουν, σπέρνουνε τη γη, ισιάζουν με τσουγκράνια,
ευχόμενοι η άνοιξη πολλά νερά να κάνει,
για να χαρούν το θέρισμα με κοφτερό δερπάνι.

Ας αγαπήσουμε τα χωριά μας. Ας προσφέρουμε ό,τι μπορούμε γι' αυτά. Μας έχουν ανάγκη. Μας θέλουν κοντά τους. Ας τα προστατεύσουμε σε όλους τους τομείς και τότε εμείς θα βγούμε κερδισμένοι και θάμαστε πάντα ευτυ-

χείς που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε σε χωριό.

Άσβεστη φλόγα σε όλους, η λατρεία για τη γενέθλια γη μας....

Ευχαριστώ για την φιλοξενία

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΓΝΑΤΙΑ Τηλ. 2310 265168
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Κιν. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΤΟΛΑ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ Τηλ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 93622
Τηλ.: 26550 22529 Κιν.: 6945182799

**Info
Center**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΥΠΟΛΟΠΙΣΤΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ:

✓ JUNIOR - ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ✓ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ECDL
✓ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ✓ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Υπεύθυνος Σπουδών: ΣΠΙΑΝΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΗΣ

Πτυχ. Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Κόνιτσα Παπαδιαμάντη 6

☎ 26550 22688 - κιν. 6973033013 e-mail: infocenter@otenet.gr

ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΜΟΣΧΑΡΙΩΝ - ΑΡΝΙΩΝ - ΧΟΙΡΩΝ

ΝΤΕΜΟΣ ΘΩΜΑΣ

Καστανέα Κόνιτσας

Τηλ. 26550 31641 - Κιν. 6974186238

Έκοψαν την πίτα τους και χόρεψαν οι Παδιώτες

Γράφει ο Συν/ρχης ε.α. Βασίλειος Ε. Βόσιος

Γιόρτασε και φέτος στα τέλη Ιανουαρίου στο Κέντρο εκδηλώσεων «ΙΣΤΟΣ» της Λάρισας ο πολιτιστικός-ορειβατικός σύλλογος Παδιωτών «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ».

Την Κυριακή το μεσημέρι, 30 Ιανουαρίου, με τη συνοδεία του κλαρίνου του Κώστα Βέρδη και του δημοτικού τραγουδιστή Κώστα Παϊλα, η αδελφότητα Παδιωτών Λάρισας έκοψε την πίτα της, με την παρουσία και τις ευλογίες του σεβασμιότατου Μητροπολίτη Λαρίσης και Τυρνάβου κκ Ιγνατίου.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου Λάρισας που ως γνωστόν σύμφωνα με τον «Καλλικράτη» είναι ο εκλεγμένος σύμβουλος κ. Μπαρτζιώκης από την

Κωστίνα της Ηπείρου (Δικηγόρος Λάρισας), ο δραστήριος πρόεδρος της πανελλήνιας ένωσης βλάχων κ. Μαγερίας, ο πρόεδρος του Πανηπειρωτικού συνδέσμου Λάρισας (κορυφαίο όργανο όλων των Ηπειρωτών) κ. Μπέκος (πολιτικός μηχανικός), ο δημοτικός σύμβουλος Κόνιτσας κ. Νιτσιάκος, η πρόεδρος του συλλόγου Αβδελιωτών κ. Τσιαλέρα, ο πρόεδρος του συλλόγου Ζαγορισίων κ. Κοντονάσιος, ο πρόεδρος του Πανθεσσαλικού συλλόγου Καλαρρυτινών καθώς και πολλοί άλλοι επώνυμοι και ανώνυμοι που δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν.

Τα κέντρο διασκέδασης ήταν ασφυκτικά γεμάτο και την εκδήλωση προλόγισε ο δραστήριος πρόεδρος του συλ-

λόγου κ. Νικόδημος Κοντογιάννης, ο οποίος αναφέρθηκε στις ετήσιες δραστηριότητες του συλλόγου, ευχήθηκε καλή διασκέδαση και ευχαρίστησε όλους τους συγχωριανούς του, μέλη και φίλους για την παρουσία και την εμπιστοσύνη τους, για να συνεχίσουν όλοι μαζί να προσφέρουν στο χωριό τους αλλά και στην πόλη όπου ζουν και δημιουργούν.

Χόρεψαν και χορέψαμε με την καρδιά μας, γλεντήσαμε με τους ήχους της δημοτικής μουσικής, που παρά τις αλλοιώσεις που υφίσταται, καθώς η ελληνική κοινωνία περνά πλέον από την αστικοποίηση στην περίοδο της θολής και άγνωστης παγκοσμιοποίησης, εξακολουθεί να εμπνέει και να συγκινεί.

Το κλαρίνο, ο βασιλιάς των οργάνων, είναι το κατ' εξοχήν «Εθνικό» μουσικό όργανο, το οποίο για να παίξει θέλει δύναμη, θέλει φύσημα και αέρα σαν τους αέρηδες που κατεβαίνουν από τα βουνά της Ηπείρου.

Για την ιστορία αναφέρω ότι κατά μία άποψη το κλαρίνο ήλθε στην Ελλάδα από την Ευρώπη στις αρχές του 18ου αιώνα μέσω τουρκογύφτων μουσικών από την Τουρκία, μία δεύτερη εκδοχή το κλαρίνο την ίδια εποχή πέρασε στην Ελλάδα από τη Δύση μέσω Ιταλίας και τις φιλαρμονικές των νήσων του Ιονίου πελάγους. Σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η ακριβής παρακολούθηση της διαδρομής του κλαρίνου στην πατρίδα μας. Το σίγουρο είναι ότι αν και ξένο, δυτικό όργανο, χάρη στις εξαιρετικά

μεγάλες τεχνικές, εκφραστικές και ερμηνευτικές δυνατότητες, υιοθετήθηκε γρήγορα, επηρεάστηκε και επηρέασε άμεσα την ελληνική μουσική.

Εκείνες τις ώρες του κεφιού και του γλεντιού ήρθαν στην μνήμη μου πολλές σκέψεις, πόση δύναμη άραγε έχουν τα μικρά αυτά, τα απλά και ασήμαντα πολλές φορές που κρατούν προνομιά-χα θέση στην καρδιά μας, δημιουργούν το αδιαχώρητο και δεν αφήνουν θέση για κάθε άλλη φροντίδα και επιθυμία.

Δεν ξέρω αν όλα αυτά που νιώθω κάθε χρόνο σε παρόμοιες εκδηλώσεις, τόσο στις πόλεις και στα χωριά είναι ένα ξεπερασμένο όνειρο ή παλαιορομαντισμός, όμως ό,τι και αν είναι συλλογιέμαι, τὸ θέλουμε δεν το θέλουμε, συνειδητά ή ασυνείδητα, πάντα τα μάτια μας θα ψάχνουν το άγνωστο για ένα φως γλυκό, που θα ζεσταίνει τις καρδιές μας και θα φωτίζει κάθε σκέψη μας και λογισμό. Όσο περνούσε η ώρα τόσο μεγάλωνε το κέφι, τα βλάχικα τραγούδια αλλά και η Κονιτσιώτικη δημοτική μουσική και τα τραγούδια της περιοχής μας καθώς και τα πολυφωνικά συγκίνησαν τους παρευρεθέντες, άγγιξαν τις ψυχές μας και γίναμε όλοι μια παρέα.

Ο περίτεχνος ήχος του κλαρίνου με τη συνοδεία του λαούτου και του βιολιού της ορχήστρας του Κώστα Βέρδη από τα Γιάννενα ενώνει τα μέλη του μικρού συλλόγου σαν γροθιά με τα τραγούδια του γάμου, της αγάπης, του έρωτα, της ξενιτιάς, με τα νανουρίσματα του γυρισμού. Εδώ οι Παδιώτες ενωμένοι,

χαμογελαστοί νόμιζες ότι όλοι ήταν αδέρφια, μια οικογένεια, σφικταγκαλιασμένοι, συγκινημένοι, αναπολώντας οι παλαιότεροι ξένοιαστες στιγμές στο χωριό τους και οι νεώτεροι να ακολουθούν τα βήματα των πατεράδων και των παππούδων τους. Φέρνουν στη μνήμη τους τις ομορφιές του τόπου τους και τα γλέντια των περασμένων χρόνων. Έβλεπαν τα μάτια μας παραδείσου θέαμα, θεϊκό πανόραμα, εδώ στην παρέα στο χορό, ξεχνιούνται όλα τα ποταπά αισθήματα, εδώ ένιωθες το συνάνθρωπο σαν φίλο, σύντροφο, αδελφό.

Οι Παδιώτες κατάφεραν όλα αυτά τα 34 χρόνια από το 1977 πάρα πολλά, δημιούργησαν το σύλλογό τους με κυριότερο σκοπό το αντάμωμά τους για να μην χάσουν τα ήθη και έθιμα του χωριού τους και να διασώσουν την ντόπια παραδοσιακή μουσική και ντοπιολαλιά. Το σημαντικότερο όλων είναι ότι όλα αυτά τα χρόνια άλλαξαν την όψη και μορφή του χωριού τους με χρηματοδότηση πολλών έργων εξωραϊσμού και δρόμων και όλα αυτά τα πέτυχαν γιατί έβαλαν το «εμείς πάνω από το εγώ», είναι αγαπημένοι, σφικταγκαλιασμένοι, ο ένας προστρέχει σε βοήθεια του άλλου. Συνταγή της επιτυχίας είναι η «ισχύς εν τη ενώσει», η ομόνοια, η αγάπη, η αλληλεγγύη. Απέδειξαν για άλλη μια φορά ότι πολιτισμός εκτός από όλα τα άλλα, σημαίνει μνήμη, σημαίνει τιμή και διαρκή αναφορά σ' αυτούς που έφυγαν και έδωσαν τη ζωή τους σε καιρούς δύσκολους για να υπάρχει συ-

νέχεια. Ξέρουν και να τιμούν αυτούς που έφυγαν αλλά και αυτούς που ζουν και διακρίνονται για κάτι ξεχωριστό σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας, τόσο στο χωριό τους, όσο και στον τόπο που ζουν, όταν πριν από 40 χρόνια πήραν το δρόμο της εσωτερικής μετανάστευσης για επιβίωση και δημιουργία.

Αργά το βράδυ αγκάλιασε ο ένας τον άλλον, αφού το γλέντι κράτησε περισσότερο από κάθε άλλη φορά δίνοντας ραντεβού στο χωριό τους τις Απόκριες, το Πάσχα, στο πανηγύρι της Παναγιάς και σε άλλες εκδηλώσεις εκεί ψηλά στις Πάδες κάτω από τη Δρακόλιμνη με τον Αλπικό Τρίωνα και το γέρο Σμόλικα όπου τα πόδια του λούζονται βαθιά στη χαράδρα από τα δροσερά νερά του Αώου, εκεί όπου ο άνθρωπος αγγίζει τον ουρανό με τα δάκτυλά του και η ψυχή του ταξιδεύει στο άγνωστο .

Συγχαρητήρια σε όλους και ένα μεγάλο ευχαριστώ στον ακούραστο πρόεδρο του συλλόγου τους κ. Νικόδημο Κοντογιάννη και τα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου, οι οποίοι με κέρδισαν για άλλη μια φορά και είμαι μαζί τους αναπόσπαστο μέλος αλλά ταυτόχρονα λάτρης των βλάχων, γιατί οι βλάχοι αναδεικνύουν με μοναδικό τρόπο και ευαισθησία την ιστορική τους ταυτότητα ως πολύτιμο συστατικό και αναπόσπαστο κομμάτι της Ρωμιοσύνης του Ελληνισμού.

Κόνιτσα

Από της Πίνδου την καρδιά γεννήθεις κι ανασαίνεις,
Απ' τον Αώο λούζεσαι, στις όχθες ξαποσταίνεις.
Εκεί σε βρήκα, Κόνιτσα, να είσαι ξαπλωμένη,
Ελληνοπούλα γνήσια, ροδοστεφανωμένη,
Σαν έφυγα, οι σκέψεις μου συχνά σε συναντάνε,
Σου στέλνουν την αγάπη μου και σ' όλα σου μιλάνε.
Μιλάνε στους κατοίκους σου, που μας καλώσορίζουν,
Στα δένδρα που τα φύλλα τους, στον άνεμο θροΐζουν.
Μιλάν στα γάργαρα νερά, πού'χουν οι ρεματιές σου,
Μιλάν με τον αντίλαλο, που στέλνουν οι κορφές σου.
Μιλάνε με τα σύννεφα, την Πίνδο που σκεπάζουν
Και του Αώου τα νερά, που μόρες κατεβάζουν.
Μιλάνε στα αστραπόβροντα, στον ποταμό π' αφρίζει
Και στις νιφάδες τις πυκνές, που πέφτουν σαν χιονίζει.
Μιλάνε στα γιοφύρια σου, τα καλοδουλεμένα
Και σ' όλα τα δρομάκια σου, που'ναι πλακοστρωμένα.
Μιλάνε κι ονειρεύονται την άγρια ομορφιά σου
Και πόθο έχουνε κρυφό, να ξαναρθούν κοντά σου.

Πολλά θα'θελα Κόνιτσα, μηνύματα να στείλω,
Η γνωριμιά μας μ' έκανε, ένα στενό σου φίλο.
Για λίγο σε εγνώρισα και δε θα σε ξεχάσω
Μια μέρα στα λημέρια σου, θέλω να ξαναφθάσω.

Λησμονημένα Βήματα...

Θυμίαμα νόστου θυμιατίζει την άοσμη μέρα του.
 Καθώς, επιστρέφοντας, η άνοιξη μ' ένα χαμόγελο ήλιου, τον καλοδέχεται...
 Εκείνες οι ανθισμένες κουτσουπιές στο σύρραχο, κι ο δρόμος μές' απ' την ολόδροση χλόη
 και τα βασιλικά...
 Ήλιος Μεγαλοβδόμαδου, Απριλιάτικος, κι ελαφρύ μυρωμένο της πατρίδας αγέρι...
 Μυστικοί, ανεπαίσθητοι, ανασασμοί και ήχος γλυκόλαλος διαπερνώντας την κρούστα του
 χρόνου, μιας καμπάνας που συμμαζεύει στη χαρά τα παιδιά της...
 Στο πεζούλι τ' αποσήμερου, παιδιά μιας μακρινής εποχής, λησμονημένα στο παιχνίδι τους.
 Και γυναίκες με δροσερά της άνοιξης άνθη στα κρινόλευκα χέρια τους, φρεσκολουσμένες
 στο δρόμο της εκκλησίας...
 Στο θυροστόμι ακουμπισμένη με το χέρι αντήλιο και το μαύρο κεφαλομάντιλο η γριά
 καλωσορίζει...
 Και το σπίτι στην ασβεστωμένη χαρά του που ανασαίνει αγάπη κι ελπίδα...
 Προσπαθεί να βρει τον ξεχασμένο βηματισμό του στην πλάνη μιας γόνιμης μέρας, να
 ξεπλύνει του χρόνου τη σκουριά απ' το ρημαγμένο κορμί του, στη δροσερή, που έπλενε τη
 νιότη, κρήνη του.
 Κι ύστερα - σαν σ' όνειρο μέσα - ν' ακουμπήσει το βάρος των χρόνων στη γέρικη ρίζα του
 πλάτανου, μετρώντας εκείνα που πέρασαν κι αυτά που υπάρχουν, καθώς μπροστά του θα
 περνούν σε σειρά εξαίσιες μορφές καλωσορίζοντας τον γυρισμό του...
 Την ώρα που απόμακρα θα ηχεί η επωδός ενός νόστου σε τραγούδι γλυκόλαλο.
 Να κάνει έτσι μια, ν' απεκδυθεί του χρόνου τα σκουτιά κι ανάλαφρος σαν το παιδί που
 κρύβει εντός του και σαν τ' αγέρι της άνοιξης, να πιαστεί στο χορό ενός κύκλου, καθαρμένος
 κι ολόφρεσκος ωσάν την άνοιξη, ωσάν και την Πασχαλιά της αγαπημένης πατρίδας του...

Τάσος Κανάτσας

Η ρετσίνα

Ο μπάρμπα Α. έλειψε κάποιες μέρες απ'το καφενείο, που είναι τακτικός πελάτης.

-Ρε, τι έγινε ο μπάρμπα Α., ανησύχησαν οι φίλοι του.

Αυτός, λοιπόν, είχε ξυπνήσει το πρωί απ'τον ύπνο, έκανε να βάλει την κάλτσα και βλέπει τα δάχτυλα τούμπανο. Ανησύχησε, παίρνει τηλέφωνο την κόρη του να τον πάει στο γιατρό, γιατί δεν μπορούσε να πατήσει το πόδι.

Μόλις τον εξετάζει η γιατρός, του λέει:

-Άκου, κυρ Α., κομμένο το τσίπουρο, κομμένο και το κρασί. Θα πάρεις αυτά τα χάπια είκοσι μέρες και δε θα πιεις σταγόνα. Μετά τις είκοσι μέρες θα πίνεις μόνο ένα ποτήρι ρετσίνα την ημέρα. Άκουσες τι σου είπα; Μόνο ένα ποτήρι την ημέρα.

-Καλά, της λέει ο μπάρμπα Α., αλλά αυτός άλλα σκεφτόταν.

Γυρίζουν στο σπίτι και του λέει η κόρη του:

-Πατέρα, θυμάσαι τι σου είπε η γιατρός;

-Πώς δε θυμάμαι. Μου είπε, είκοσι μέρες να μη πιω τίποτε, αλλά μετά να πίνω ένα μπουκάλι ρετσίνα τη μέρα...

Για μια ώρα ανάγκη

(Διήγηση Χάιδως Τσαρούχη)

Κάποτε, μια γριά στο Δίστρατο έπεσε του θανατά κι έτρεξαν οι γειτόνισσες να τη βοηθήσουν. Προσπαθούσαν να τη συνεφέρουν κι έψαχναν να βρουν πού είχε κρυμμένο το οινόπνευμα, για να την τρίψουν.

-Πού τόχεις, μωρή, το οινόπνευμα, τσ' λεν.

-Όχι, όχι το οινόπνευμα, λέει η γριά ξεψυχισμένα, αυτό τόχω για μια ώρα ανάγκη.

Τα γουρούνια και τα μαστόρ'κα

(Διήγηση Αχιλλέα Τσούβαλη)

Στο χωριό κάποιοι κυνηγοί κυνηγούσαν αγριογούρουνα. Στο καρτέρι ένας τά ειδη νάρχονται κι άρχισε να φωνάζει στους άλλους:

- Βούζιος, βούζιος, ξεσέρνονται τα γκριτζιέλια (σωπάστε, σωπάστε, έρχονται τα γουρούνια).

Τα γουρούνια άκουσαν τη φωνή, άλλαξαν δρόμο κι έφυγαν. Οι άλλοι κυνηγοί έτοιμοι ήταν να τον δείρουν αυτόν που φώναξε.

- Ε, καλά, τ'ς λέει κι αυτός, τί κάνετε έτσι; Πού νάξερα κι εγώ ότι τα γ'ρούνια καταλαβαίνουν μαστόρ'κα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΗ-ΤΣΑΡΟΥΧΗ

Διαβάζοντας τα βιβλία των άλλων

Η Χλωρίδα της Ηπείρου (Flowers of Epirus)

Θεοδώρου Λ. Χήτου

Νομίζω, ότι οι άνθρωποι που αποφεύγουν το θόρυβο της προβολής, της επίδειξης, των επαίνων και των χειροκροτημάτων, προσφέρουν πολλά περισσότερα στην κοινωνία, ανάλογα με τη θέση (πόστο) που βρίσκεται ο καθένας, από τους άλλους που «κάνουν βρόντο πολύ».

Ένας από αυτούς τους αθόρυβους και έως αφανείς είναι και ο αγαπητός μου φίλος «απ' τα παλιά» Θεόδωρος Χήτος. Διακεκριμένος Γεωπόνος, εργασθείς στην Α.Τ.Ε. με ζήλο και φιλότιμο, έφθασε στα ανώτατα αξιώματα της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας.

Γνωριστήκαμε στην Κόνιτσα πριν από κάποιες 10ετίες. Είχαμε κοινά ενδιαφέροντα, ερασιτεχνικά ασχολούμαστε, εγώ με τις δημώδεις ονομασίες των φυτών κι εκείνος με τη συλλογή φυτών (βοτάνων). Και πάνω απ' όλα κάναμε όνειρα πώς να βοηθήσουμε ν' αλλάξει προς το καλύτερο η καλλιέργεια του κάμπου της Κόνιτσας. Καλλιεργήσαμε μετά σε λίγα στρέμματα χωραφιών και προσπαθήσαμε να κάνουμε απόσταξη αρωματικών φυτών για την

εξαγωγή αιθερίων ελαίων με αυτοσχέδιες συσκευές, αλλά «ένας κούκος δεν φέρνει την άνοιξη».

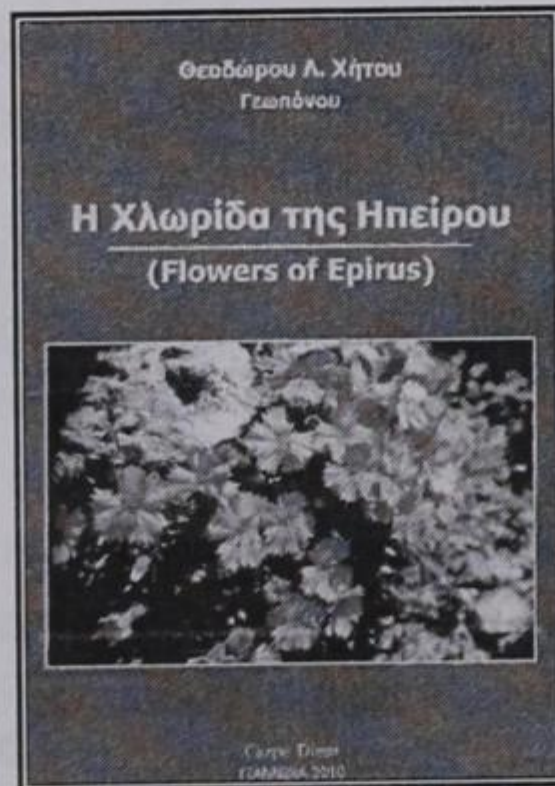
Στη συνέχεια ο Θεόδωρος παράλληλα με τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις, ασχολήθηκε -τις ελεύθερες ώρες του- με τη συλλογή βοτάνων, τρέχοντας στους κάμπους και τα βουνά της Ηπείρου και όχι μόνον κάποιες φορές τον ακολούθησα με αποτέλεσμα σήμερα να έχει μια από τις πλουσιότερες συλλογές βοτάνων της Ηπείρου.

Αξιέπαινη καθ' όλα η προσπάθειά του αυτή. Εγώ προσωπικά θερμά τον συχαίρω.

Απόρροια των παραπάνω είναι και η έκδοση του πα-

ρόντος εξαιρετού πονήματός του που σήμερα βλέπει το φως της δημοσιότητας.

Παρά το συνοπτικό των σελίδων του (σελίδες 128) το περιεχόμενό του είναι πλούσιο σε επιστημονικές παρατηρήσεις και συμπεράσματα. Η συλλογή του έφθασε «σε 2.700 είδη φυτών που μέχρι τώρα μετρήσαμε στην Ήπειρο. Από αυτά τα 2.190 είδη βρέθηκαν από εμάς και δείγματα τους έχουμε στην προσωπική βοτανική συλλογή μας, τα δε υπόλοιπα

510 είδη αναφέρονται μόνον στη σχετική βιβλιογραφία. Οπωσδήποτε τα φυτά της Ηπείρου είναι περισσότερα, είναι όμως μάλλον η πρώτη φορά που αναφέρεται συνολικός αριθμός ειδών για τη χλωρίδα της» (σελ. 1).

Αποτελείται από:

Τον πρόλογο, το κλειδί εισαγωγής στη μελέτη του.

Την Περίληψη, η οποία περιλαμβάνει το ευρετήριο Ανωτέρων Ταξινομικών Μονάδων, κατά αλφαβητική σειρά.

Την περιοχή έρευνας, δια της οποίας χωρίζει εδαφικά την Ήπειρο σε ευρύτερους τομείς και τα τμήματα του κάθε τομέα.

Τη Χλωρίδα, η οποία περιλαμβάνει μια σύντομη κατατοπιστική εισαγωγή και τις κατηγορίες έρευνας του φυτικού βασιλείου των περιδοφύτων και Σπερματοφύτων και στη συνέχεια τις επί μέ-

ρους κατηγορίες αυτών.

Τον Φυτοκατάλογον, ο οποίος περιλαμβάνει κατ' αλφαβητική σειρά, στη Λατινική γλώσσα, των φυτών των ανωτέρω δύο μεγάλων κατηγοριών.

Τον Επίλογο, όπου ο συγγραφέας πολύ συνοπτικά αλλά κατανοητά, περιγράφει την Ιστορία του Περιβάλλοντος και κρούει τον κώδωνα των καταστροφικών επιπτώσεων στον Πλανήτη μας, από την αλόγιστη επέμβαση του ανθρώπου στη Γη και στο τέλος,

Τη Βιβλιογραφία, πλούσια σε αριθμό.

Θερμά σε συγχαίρω Θόδωρε και εύχομαι και τα άλλα σου συγγράμματα γρήγορα να τα ιδούμε να κυκλοφορούν και πάνω απ' όλα να αξιοποιηθεί δεόντως η πλούσια συλλογή βοτάνων, έργου πολυχρονίου μόχθου σου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ό,τι θυμάμαι

Του Επαμεινώνδα Λ. Κοκοβέ

Αφιερωμένο στη μνήμη του
ένα χρόνο μετά (1931-
16.3.2010)

Απρόσμενα, πριν λίγες μέρες, πήρα στα χέρια μου το βιβλίο τούτο του αιμνήστου Νώντα Κοκοβέ, το οποίο η σύζυγός του και συγχωριανή μου Ανθούλα, θυγ. Χαριλάου Πρωτοσύγγελλου, είχε την ευγενή κα-

λοσύνη, παρά το βάρος του πόνου της, να μου το προσφέρει, την οποία και από τη θέση αυτή, πολύ την ευχαριστώ. Με συγκλόνησε μια καρμολύπη! Πόσο καλύτερα θα εκφραζόμουνα, αν έλειπε η λύπη!

Ο Νώντας, να φύγει τόσο γρήγορα και ξαφνικά: Ο εκλεκτός αυτός άνθρωπος

που τον διέκρινε η καλοσύνη, το γέλιο, η αισιοδοξία, που με την καλημέρα και μόνον που σου έλεγε και όπως την έλεγε, απομάκρυνε αμέσως την κάθε θλίψη και στενοχώρια!

Δυο μέρες πριν φύγει, συναντηθήκαμε τυχαίως στην οδό Ακαδημίας, εδώ στα Γιάννινα και στην ανταλλαγή του χαιρετισμού μας πάλι «καλά είμαστε» μου είπε, παρ' ότι αντιλήφθηκα ότι κάπως διαφορετικά είπε την δεύτερη λέξη «καλά», πάντως αυτή υπερίσχυσε του επικειμένου πόνου:

Νώντα, όχι, δεν έφυγες!

Τούτο επιβεβαιώνεται από το εξαίρετο πόνημά σου «Ό,τι θυμάμαι» - μόνον που δεν πρόλαβες να το ιδείς να περπατά (κυκλοφορεί), καλοντυμένο και περήφανο - και που η άξια σύντροφός σου Ανθούλα, ανέλαβε το στόλισμά του (έκδοσή του).

Έτσι, όποιος διαβάσει το πνευματικό σου αυτό δημιούργημα που αναφέρεται στο αγαπημένο σου χωριό, την Αγία Βαρβάρα (παλιά Πλάβαλη), (που απο-

τελείται, εκτός του προλόγου, από το ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ, και περιλαμβάνει, «Γενικά Ιστορικά, Γεωγραφικά και Παραδοσιακά στοιχεία του χωριού μας, εκ ΙΓ' ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ και από το ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ και περιλαμβάνει Αυτοβιογραφικές Αναμνήσεις, ΣΤ' ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ, εμπλουτισμένο με πάμπολλες ωραίες ασπρόμαυρες φωτογραφίες), αισθάνεται, παρά τις άπειρες δυσκολίες που πέρασε από τα 7 του χρόνια μέχρι τα 21 (1937-1959), τη χαρά κι την αισιοδοξία που εκπέμπει και από τις σελίδες του βιβλίου του!

Είπανε οι σοφοί: «Η αιωνιότητα είναι προσωπική κατάκτηση. Κερδίζεται με την ευπραξία, όπως άλλωστε και η δόξα».

Νώντα, το πέτυχες!

Εύχομαι ο Θεός, την μεν ψυχή σου να κατατάξει εκεί όπου οι δίκαιοι αναπαύονται, σε όλους δε τους δικούς σου, να δίνει και αντοχή για ν' αντέξουν στο βαρύ φορτίο που τους έλαχε να σηκώσουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφο κτήριο με υπόγειο στην παλιά αγορά Κόνιτσας.

Τηλ. 26550-23325-22035 κιν. 6972349499

Οι Τρεις καλές ορμήνιες

Αναδημοσίευση από το βιβλίο του ΘΩΜΑ ΜΟΥΚΟΥΛΗ «Καντσιώπικα Παραμύθια

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας φτωχός άνθρωπος που τον έλεγαν Γιάννη· είχε τη γυναίκα του κι ένα παιδί δώδεκα χρονών και δούλευε πάσα μέρα από το πρωί ως το βράδυ μόν' δεν έβγαζε τίποτε, με τα ζώα και με τη βία πρόφταινε τ' φαμπλιά τ' από ψωμί.» Μια μέρα ο Γιάννης λέει στη γυναίκα του:

- «Δεν υποφέρεται αυτή η ζωή, γυναίκα· βλέπεις δουλεύω σαν σκυλί απ' το πρωί ως το βράδυ και δεν μας μένει τίποτα από τη δουλειά. Θα πάρω τα μάτια μου και θα σκουθώ να φύγω, να πάω στα ξένα, να βρω καλή δουλειά και να σας στέλνω πολλά γρόσια¹³⁵ να πορεύεστε καλά με το παιδί μας το Δήμο.

- «Να πας στο καλό άντρα μου», του λέει η γυναίκα του, «γιατί εδώ δεν είναι προκοπή, μόν' να'χεις την έγνοια για το σπίτι, να μας στέλνεις τίπουτα παράδες να κοινομιούμαστε κι εμείς για να μην πεθάνουμε της πείνας».

Φεύγει ο Γιάννης απ' το χωριό και πάει στα ξένα μόν' δεν μπόρεσε να βρει καμιά δουλειά καλή, γιατί ήταν άτεχνος κι αναγκάστηκε και μπήκε χουσμεκιάρης¹³⁶ σ' έναν άρχοντα. Αυτό τ' αφεντικό τόσα χρόνια κι αν του δούλεψε ο Γιάννης δεν τό 'δωκε καμιά πεντάρα, μοναχά η γυναίκα του άρχοντα του 'δινε κανένα μετζίτι και το 'στελνε στο χωριό στη

φαμίλια.

Πέρασαν δέκα χρόνια και ο Γιάννης βαρέθηκε την ξενιτιά και θέλσει (θέλησε) να γυρίσει στο χωριό, στη γυναίκα του και στο παιδί του· είχε πονέσει και την πατρίδα του· ετοιμάζει τα πράγματά του και λέει στο αφεντικό τ' να του πλερώσει τη δούλεψή του που του χρωστούσε. Τότε το αφεντικό βγάζει και του δίνει τρία φλουριά και του λέει:

- «Πάρε, Γιάννη, αυτά τα τρία φλουριά, τόσο κάν' η δούλεψή σου για τα δέκα χρόνια που με δούλεψες και σύρε στο καλό...». Ο καημένος ο Γιάννης πήρε τα τρία φλουριά, είδε που ήταν λίγα, μόν' δεν είπε τίποτα, μοναχά αναστέναξε από μέσα του, χαιρέτησε τ' αφεντικά του και ξεκίνησε για να πάει στο χωριό του. Άμα πήγε λίγο παραπέρα, τον φώναξε πάλι ο αφεντικός και του λέει:

- «Νόμ', Γιάνν', τ'να του φλουρί και θα σου πω μια καλή ορμήνεια που θα ιδείς μεγάλο καλό».

Βγάζει ο Γιάννης και του δίν' το 'να το φλουρί και ο αφεντικός του λέει:

- «Άκουσε, Γιάνν', ποτές να μη ρωτάς για πράγματα που δεν σε μέλει».

- «Καλά», είπε ο Γιάνν'ς και ξανάφυγε. Δεν πρόφτασε ο καντακωμένος να βγει όξω στην εξώπορτα και του κρεν' πάλι μετά ο αφεντικός του, του παίρνει κι ένα

135. γρόσι = τούρκικο νόμισμα. Εδώ γρόσια στον πληθυντικό, σημαίνει πολλά χρήματα.

136. χουσμεκιάρης (ο) = ο υπηρέτης που εργάζεται ως έμμισθος δούλος σε επίπονες γεωργικές εργασίες του ιδιοκτήτη.

άλλο φλουρί και του λέει την αυτήνια την ορμήνεια:

- «Ποτέ να μην παραστρατήσεις από το δρόμο που πήρες...».

Ξεκινάει πάλι ο φουκαράς ο Γιανν'ς και συλλοϊζούνταν κι έλεγε με το νου του: «Τι να το κάνω ο έρμος ένα φλουρί μονάχα»; Πώς να πάω στο σπίτι με ένα φλουρί ύστερα από δέκα χρόνια που έχω στα ξένα; Τον πλάκωσε τον καημένο τότε μια ραθυμιά κι αρχίνησε να κλαίει, μον' δεν ξεμάκρυνε καλά-καλά απ' του σπίτ' κι ο αφεντικός του γυρίζει πίσω και του παίρνει και το άλλο φλουρί και του είπε αυτήνια την ορμήνεια:

- «Του γινάτ' που έχεις το βράδυ να φυλάς για το πουρνό»¹³⁷.

Έτσι απένταρος και βαλαντωμένος φεύγει ο Γιάννης για το χωριό του και στο δρομο που πήγαινε βρίσκει έναν αράπη, - μαύρο-κατάμαυρο- που ήταν επάνω σ' ένα δέντρο κι ακουλλνούσε στα φύλλα του δέντρου φλουριά. Παραξενεύτηκε γι' αυτό ο Γιάνν'ς μον' δεν είπε τίποτες στον Αράπη, γιατί θυμήθηκε την πρώτη ορμήνεια που του'χε πει ο αφεντικός του και τράβηξε ίσια το δρόμο του.

- «Στάσ' ωρέ», του κρεν τότες ο Αράπης. Ο Γιανν'ς σταμάτησε φοβισμένος κι ο Αράπης του λέει:

- «Έχω εκατό χρόνια, ωρέ μπίρουμ, που κάθομαι εδώ σ' αυτό το δέντρο και κάνω αυτό που με είδες. Πέρασαν λοής - λοής άνθρωποι, κι όσοι πέρασαν όλοι

στάθηκαν και με ρώτησαν, γιατί κολνάω τα φλουριά στα φύλλα κι όλους τους έφαγα. Απ' όλους όσους πέρασαν μονάχα εσύ δεν με ρώτησες, μόν' τράβηξες ίσια στο δρόμο σου. Μπράβο μωρέ, πολύ φρόνιμος και γνωστικός άνθρωπος είσαι, μπράβο, σου χαρίζω όλ' αυτά τα φλουριά γιατί σου αξίζουν· νάτα, πάρτα... και χαλάλι σου κι άιντε στο καλό».

Παίρν' ο Γιάνν'ς τα φλουριά, γιομίζει τις τσέπες του, τους κόρφους του και χαρούμενος τραβάει το δρόμο του και συλλοϊζεται και λέει με το νου του: «Μωρ' σι' αλήθεια, άξιζε και παράξιζε για ένα φλουρί η πρώτ' ορμήνεια που μούδωκε ο αφεντικός μου!».

Ύστερα από τρεις μέρες δρόμο βρίσκει κάτι κिरατζήδες¹³⁸ με καμιά τριανταριά μουλάρια φορτωμένα που τα πήγαιναν στην πόλη κι ο Γιάνν'ς γνωρίστηκε μ' αυτούς και τους παρακάλεσε να τον βάλουν ψίχαλα¹³⁹ καβάλα, γιατί είχε δειλιάσει, κι έτσι όλ' αντάμα τράβηξαν το δρόμο.

Σε λίγο έφτασαν σ' ένα χάνι κι οι κिरατζήδες μπήκαν μέσα να πιουν ένα ρακί, γιατί ήταν αποσταμένοι κι είπαν και στο Γιάνν' να μπει να πιεί κι αυτός ένα ρακί, μόν' που ο Γιάνν'ς θυμήθηκε τη δεύτερη ορμήνεια που του είχε δώσει ο αφεντικός του και δεν θέλησε να πάει, κι έκατσε έξω και σταματούσε τα μουλάρια να μη φύγουν. Τότε εκεί που έπιναν οι κिरατζήδες μέσα στο χάνι, γίνκε ένας σεισμός κι έπεσε το χάνι και πέτρωσε

137. Πουρνό (το) = το πρωινό. Το συναντούμε, συνήθως, στην έκφραση: πουρνό-πουρνό = πρωί-πρωί.

138. κिरατζής (ο) = ο αγωγιάτης.

139. ψίχαλα = λίγο, πολύ μικρή ποσότητα.

ολουνούς που ήταν μέσα και χατζή¹⁴⁰ και κираτζήδες. Ο Γιάνν'ς σκιάχκει από το σεισμό κι από κρησαριό¹⁴¹, μόν' δεν έπαθε τίποτες, έκανε μοναχά το σταυρό του κι είπε με το νου του: «Άξιζε το ένα φλουρί, η ορμήνεια που μούδωκε ο αφεντικός μου!».

Αφού περπάτησε ακόμα κάμποσες μέρες έφτασε στο χωριό του, και τραβάει ίσια γραμμή για το σπίτι του αντάμα με τα μουλάρια· βρίσκει τη γυναίκα του, μόν' αυτή δεν τον γνωρίζει, κι αυτός δεν της δείχτηκε ποιος είναι, μοναχά την παρακάλεσε να τον αφήσει να ξενυχτήσει εκεί στον οβορό¹⁴² της κι αυτός και τα μουλάρια του. Τότε κι αυτή του λέει:

- «Αν μούλεγες για το σπίτι δεν θα σ' έμπασα, μόν' αυτού, στον οβορό μπορείς να ξενυχτήσεις και συ και τα μουλάρια σου· στρατοκόπος είσαι· έχει κι αυτό το κατάχυτο, αν θες στρώσε να κοιμηθείς από κάτω απ' το κατάχυτο¹⁴³.

Γινάτωσε ψίχαλα ο Γιανν'ς που δεν τον έμπασε μέσα, αλλά κρατήθηκε, γιατί θυμήθηκε την τρίτη ορμήνεια τ' αφεντικού τ' κι έτσι αποφάσισε να κοιμηθεί εκεί στον οβορό. Σε λίγο, την ώρα που σιγύριζε τα μουλάρια του βλέπει έναν άντρα που πέρασε από τον οβορό και μπήκε μέσα στο σπίτι.

- «Α! θα ξαναπαντρεύτηκε η γυναίκα

μου, λέει με το νου του, «και μένα μ' αστόπσε (με ξέχασε)».

Γινάτωσε πολύ γι' αυτό ο Γιάνν'ς κι αποφάσισε να μπει μέσα στο σπίτι και να τους σκοτώσει κι εκείνον κι αυτήν, αλλά συγκρατήθηκε, γιατί θυμήθηκε την τρίτη ορμήνεια, που του'χε πει ο αφεντικός του, να φυλάει για το πουρνό το γινάτ το βραδινό, κι έτσι συλλοϊμένος και χολιασμένος πλάγιασε να κοιμηθεί.

Το πουρνό άμα έφεξε ο Θεός τη μέρα σηκώθηκε και πήγε να βάλει κριθάρι στα πράματα¹⁴⁴ εκεί στον οβορό· είχε σηκωθεί κι η φαμίλια, που ήταν στο σπίτι κι άκουσε εκείνον τον άντρα τον ψεσινό, πού'χε μπει στο σπίτι, να φωνάζει της γυναίκας του «μάννα»:

«Μωρ'θα είναι ο γιός μου ο Δήμος;», λέει με το νου του, «κι εγώ τον πέρασα για ξένον άντρα· Μωρ τι κακό θάκανα ψες το βράδυ αν τους σκότωνα!...».

Κουσιεύει¹⁴⁵ τότες, μπαίνει μέσα στο σπίτι και φανερώνεται στη γυναίκα του και στο παιδί του· τους δίνει τα φλουριά και τα ψουνίδια πού'χε φορτωμένα στα μουλάρια και συλλογιέται τις καλές ορμήνειες που του'χε δώσει ο αφεντικός του. Από τότες μονιασμένοι κι αγαπημένοι, έζησαν αυτοί καλά κι εμείς ακόμα καλύτερα.

140. χατζής = ο όρος χρησιμοποιείται εθιμικά ως προσωνύμιο επιθέτου μουσουλμάνων και χριστιανών και σημαίνει ότι αυτός που τον φέρει έχει κάνει προσκύνημα, στον ιερό τόπο της θρησκείας του. Για παράδειγμα, όποιος επισκεφθεί τους Αγίους τόπους, λέμε ότι έγινε «χατζής».

141. Κρησαριό = τρίξιμο των σανιδιών του ταβανιού.

142. οβορός = πρόχειρη κατασκευή από ξύλο, όπου γίνονταν οι σταβλίσεις των ζώων.

143. Κατάχυτο = χαγιάτι· μικρό σκεπασμένο μέρος του αχυρώνα, όπου κάθονται, για να μη τους καίει ο ήλιος.

144. πράματα = τα ζώα.

145. κουσιεύει = τρέχει.

Ένας τσομπάνος θυμάται...

Τη ζωή μου πέρασα πάνω στα βουνά με βροχές και χιόνια, με λαχτάρες από τους λύκους και τις αρκούδες.

Περνούσα τη μέρα μου με τα σκυλιά και τα πρόβατα στην ερημιά του βουνού ακούγοντας τη μουσική των κυπροκούδων και τα κελαηδήματα των πουλιών.

Σαράντα χρόνια τσομπάνος στο χωριό μου Δροσοπηγή χόρτασα τη φύση, από την άνοιξη που έρχονταν ο Κούκος και τ' άλλα αγριοπούλια, ως το χειμώνα που 'πεφταν τα χιόνια.

Πέρασα τον καιρό μου κοντά στο

κοπάδι με σκληρή δουλειά γιατί τα ζωντανά σε θέλουν μέρα νύχτα κοντά τους. Ούτε στην εκκλησία δεν μπορείς να πας, ούτε σε καφενείο, ούτε σε χορούς και πανηγύρια.

Παρόλα αυτά είμαι ευχαριστημένος από τη ζωή γιατί μ' αυτά τα ζωντανά έγινα νοικοκύρης και μεγάλωσα την οικογένειά μου.

Τώρα στα ογδόντα εννιά μου χρόνια αναλογίζομαι πώς πέρασε γρήγορα ο καιρός και νοσταλγώ το κοπάδι μου.

Κράτησα μερικά κυπριά και κουδούνια και πολλές φορές τα λαλώ από το μεράκι να μου φεύγει ο καημός...

Αντ. Σίμος

Και για την καταγραφή Π. Ζώτος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 14 Μαρτίου 2011 συγκλήθηκε Γενική Συνέλευση των μελών της Ένωσης Δασικών Συνεταιρισμών Ηπείρου στην Κόνιτσα, στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου.

Στην αρχή τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στην μνήμη του πρόσφατα θανόντος Χριστόφορου Ποάλα, πρωτοπόρου δασεργάτη και συνεταιριστή. Η Γενική Συνέλευση αποφάσισε να φανεί αρωγός στην οικογένεια του.

Μετά συζητήθηκαν τα μεγάλα προβλήματα που απασχολούν τους συνεταιρισμούς και τους δασεργάτες στην δύσκολη σημερινή συγκυρία και αποφασίσθηκε ομόφωνα η παραπέρα πορεία του τοπικού δασεργατικού κινήματος της περιοχής μας.

Κόνιτσα 15 Μαρτίου 2011
Ο Πρόεδρος του Δ.Σ της Ένωσης
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΝΤΑΣΤΑΜΑΝΗΣ

Το Καρναβάλι της Κόνιτσας τότε και τώρα

Θυμάμαι, όταν ήμουν μικρός, τις Αποκριές, ο Γιάννης, ο Γάκης, ο Ναπ. Παπακώστας, από την επάνω Κόνιτσα, ο Γιάννης Καρακώστας και άλλοι που δεν τους θυμάμαι πλέον (συχωρεμένοι τώρα), ντύνονταν φουστανελάδες ή χοιζάδες κ.λ.π. κάνανε ένα γύρω στην αγορά της Κόνιτσας δημιουργώντας έτσι μια εορταστική ατμόσφαιρα.

Αφού περάσανε αρκετά χρόνια, άρχισε δειλά- δειλά να δημιουργείται ένας Σύλλογος ΑΝΑΒΙΩΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΕΘΙΜΩΝ με πρωτοβουλία του Γιάννη του Παγουριτζή, του Τάκη του Βαγενά κ.ά. (Μακαρίτες τώρα). Με την πάροδο του χρόνου μαζευτήκανε αρκετά άτομα και έτσι ο Σύλλογος συγκροτήθηκε σε Κανονικό σώμα με Διοικ. Συμβούλιο, με περιουσιακά στοιχεία (ενδυμασίες, κούκλες, άρματα κ.λ.π.) καθώς και με χρήματα κατατεθειμένα σε Τράπεζα, προερχόμενα από συνδρομές μελών, από δωρεές, ή και από οικον. Ενίσχυση του Δήμου. Κάθε χρόνο ο Σύλλογος των Απόκρεω είχε αρκετή Ψυχαγωγική δράση.

Αργότερα όμως ο Σύλλογος, είτε γιατί οι πρωτεργάτες είχαν γεράσει, είτε γιατί αρκετοί έφυγαν από τη ζωή, είτε γιατί ο ζήλος πολλών μελών χαλάρωσε το καρναβάλι περιήλθε σε αδράνεια.

Τελευταία όμως, η νέα γενιά άρχισε πάλι να αναβιώνει το καρναβάλι με αρ-

κετή ψυχαγωγική δράση. Νέοι άνθρωποι, δικά μας παιδιά ξαναζωντανεύουν το παλαιό έθιμο με κύρια εφόδια το ΜΕΡΑΚΙ, την τσέπη τους και τους φίλους τους.

Ως παλαιό μέλος του προηγούμενου Συλλόγου αναβίωσης του Καρναβαλιού, τους συγχαίρω και τους ευχαριστώ για ό,τι κάνανε έως τώρα.

Με στεναχωρεί όμως το γεγονός και με εξοργίζει συγχρόνως, ότι, ενώ εμείς τότε με αγωνία και πολλές προσπάθειες φτιάξαμε κάποια πράγματα όπως προαναφέραμε, μέλη του Δ.Σ. του παλαιού Συλλόγου τα οποία είναι μη νόμιμα, δεν έκαναν το αυτονόητο. Να παραδώσουν δηλ. στους νέους (όλα τα περιουσιακά στοιχεία), που τόσο τα χρειάζονται. Και όχι μόνο, αλλά σφυρίζουν αδιάφορα και περιφρονούν και προσβάλλουν όλους μας και ιδιαίτερα - κρίμα γι' αυτούς- τη μνήμη των πρωτεργατών αναβίωσης των εθίμων.

Απαιτώ να δοθούν εξηγήσεις, τόσο για την άρνησή των αυτή (παράδοση των στολών), όσο και το ποιος κρατεί το βιβλιάριο με τα χρήματα.

Μια γενική συνέλευση των παλαιών μελών πρέπει να γίνει αμέσως για να πάρει αποφάσεις. Το δίκαιο υπάρχει τρόπος να βρεθεί και να αποδοθούν στον καθένα κατά τα έργα του.

ΠΑΝ. ΡΟΜΠΟΛΟΣ

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΑ

Και φέτος για τρίτη χρονιά, τα παιδιά του νέου συλλόγου Καρναβαλιού Κόνιτσας, με πολύ κέφι, πολύ μεράκι και καλή διάθεση πραγματοποίησαν Καρναβαλικές εκδηλώσεις οι οποίες παρά τις καιρικές και άλλες αντίξοες συνθήκες είχαν μεγάλη επιτυχία και άφησαν τις πιο καλές εντυπώσεις ακόμη και στον πιο απαιτητικό.

Η αναβίωση αυτού του εθίμου έρχεται να θυμίσει τις υποχρεώσεις όλων μας απέναντι στα τοπικά ήθη και έθιμα που χάνονται. Δεν είναι του παρόντος να αναγραφούν τα αίτια. Όσον αφορά το Καρναβάλι ο αείμνηστος Γ. Λυμπερόπουλος στην «Παζαριού ανατομή» σελ. 231 αναφέρει ότι «κατά την παράδοση, οι Κονιτσιώτες όταν κατακτήθηκαν από τους Τούρκους, ανάμεσα στα λιγοστά προνόμια που ζήτησαν ήταν και το δικαίωμα να μασκαρεύονται την Αποκριά». Το έθιμο αυτό σαν αρχή χάνεται στα βάθη των αιώνων, κληρονομημένο από γενιά σε γενιά ως τις μέρες μας άντεξε όχι μόνο στο χρόνο αλλά και στις πολεμικές που κατά καιρούς δεχόταν. Έχει πράγματι ειδωλολατρική προέλευση, οι χριστιανοί όμως δεν δίστασαν να το ακολουθήσουν προσαρμόζοντάς το στη δική τους, κάθε φορά καθημερινότητα, παρ' όλες τις απαγορεύσεις (βλ. και το «Μηδένα άντρα γυναικείαν στολήν ενδιδύκεσθαι ή γυναίκα την ανδράσιν αρμόδιον»). Ο Μ. Κωνσταντίνος το απηγόρευσε στους δρόμους αλλά αυτό μπήκε στο παλάτι (χορός των ζητιάνων). Μόλις αρχίζει το Τριώδιο πετιούνται οι βλοσυρές μάσκες της σκληρής καθημε-

ρινότητας και φοριούνται αυτές της ξεγνοιασιάς, του κεφιού και της χαράς. Η σφοδρή επιθυμία διαφυγής από τη ρουτίνα κάνει τους ανθρώπους να μεταμφιέζονται προκειμένου έστω και σαν ψευδαίσθηση, να ζήσουν για λίγο απωθημένες διαθέσεις και να γελάσει ο κάθε πικραμένος. Άλλος ντύνεται ναύαρχος, άλλος δικαστής, άλλος στρατηγός, γιατρός, τσαγκάρης, ό,τι τέλος πάντων ο καθένας νοιώθει να τον εκφράζει. Οι κοινωνικές τάξεις καταργούνται (μη ξεθαρρεύουν μερικοί, στα ψέματα είναι), οι θεσμοί σατιρίζονται (μάθημα για τους νομοθέτες) οι άρχοντες, οι πολιτικοί, οι όποιοι επώνυμοι πλάι στους πολλούς ανώνυμους, χλευάζονται (προς γνώση και συμμόρφωση) και ένα τρελό-τρικούβερο γλέντι γεμίζει την ατμόσφαιρα χαρά. Χοροί, τραγούδια, κρασί παρασέρνουν και τους πιο διστακτικούς «Κάθε μας λύπη μακριά κι ανοίξτε τα βαρέλια και την τρελή Αποκριά με γλέντια και με γέλια». Αυτό το τελευταίο τα «γέλια» μου έδωσε και την απάντηση στο ερώτημα μου, του πώς δηλαδή άντεξε τόσους αιώνες αυτό το έθιμο. Το γέλιο. Ο άνθρωπος, το μόνο όν στον πλανήτη μας, μαζί με την κολοσσιαία ανάπτυξη του εγκεφάλου του έκανε και χρήση του έναρθρου λόγου και μαζί μπόρεσε και να γελά. Όσοι λοιπόν προσπαθούν να μας στερήσουν το γέλιο αντικαθιστώντας το με τη μελαγχολία ασ γνωρίζουν πως πλέον ο άνθρωπος δεν ξαναγυρνά στη ζωώδη του μορφή.

Χρόνια πολλά παιδιά και για τη διατήρηση της παράδοσης θερμά συγχαρητήρια. Του χρόνου καλύτερα.

ΣΤΑΘΗΣ ΒΙΝΟΣ

Προς το Περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ

ΘΕΜΑ: Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτσας και Αρχαιρεσίες Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών.

Κύριοι,

Την 23η Ιανουαρίου 2011 έγινε στο Ξενοδοχείο ΣΤΑΝΛΕΪ η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτσας του Συνδέσμου μας.

Ακολούθησε εκλογοαπολογιστική συνέλευση και αρχαιρεσίες από τις οποίες εξελέγη το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τους κάτωθι:

Πρόεδρος:	Βασίλης Τράντας
Αντιπρόεδρος:	Κατερίνα Τσούκα-Λυκουργιώτη
Γεν. Γραμματεύς:	Λήδα Σωτηρίου
Ταμίας:	Δημήτριος Μπάρκης
Μέλη:	Έρση Σωτηρίου Παναγιώτης Ευθυμίου Ιφιγένεια Κάτσαβου

Κοινοποίηση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων
Δήμος Κόνιτσας

Κληροδότημα Χαρίση Ζήκου

Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος

Ομοσπονδία Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Θεσσαλονίκης

Πολιτιστικός Σύλλογος Βούρμπιανης

Εφημερίδα ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Βασίλης Τράντας

Η Γεν. Γραμματεύς
Λήδα Σωτηρίου

ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΑΡΧΩΝ

Οι μισθοί των αιρετών τόσο στον πρώτο όσον και στον δεύτερο βαθμό Αυτοδιοικήσεως είναι ιδιαίτέρως ικανοποιητικοί. Υψηλοί θα λέγαμε.

Περιφερειάρχες

Για την Αντιμισθία των αιρετών της Περιφέρειας προβλέπει ο Νόμος 3852/2010, όπου στο άρθρο 181 αναφέρει. Η αντιμισθία του Περιφερειάρχη, είναι ισόποση με τις κάθε είδους αποδοχές, τα έξοδα παραστάσεως και τα επιδόματα ή προσαυξήσεις του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου. Ο Αντιπεριφερειάρχης καθώς και ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου, λαμβάνει το 75% της Αντιμισθίας του Περιφερειάρχη.

Σε ποσά έχομε

Περιφερειάρχης 6.195 Ευρώ

Έκαστος Αντιπεριφερειάρχης και ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου θα λαμβάνουν μηνιαίως 4.646 Ευρώ.

Φορολογικώς εντάσσονται σε ενιαία κλίμακα η οποία είναι της τάξεως του 40%, ενώ απαγορεύεται να λαμβάνουν οποιονδήποτε άλλο μισθό Δημοσίου ή σύνταξη.

Δήμαρχοι

Η αντιμισθία Αιρετών Α' Βαθμού αναφέρεται στο άρθρο 92 του Ν. 3852/2010, αφορά τους Δημάρχους, Αντιδημάρχους και Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων, η οποία καταβάλλεται από

τον Δήμο και διαβαθμίζεται σε τρεις κατηγορίες.

Πρώτη: Σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων η αντιμισθία είναι ισόποση με το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, όπως αναφέραμε και για τους Περιφερειάρχες

Δεύτερη: Σε Δήμους με πληθυσμό από 20.000 έως 100.000 κατοίκους είναι ισόποση με το 80% των ανωτέρω αποδοχών.

Τρίτη: Σε Δήμους με πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων είναι ισόποση με το 60% των ανωτέρω αποδοχών.

Οι Αντιδήμαρχοι λαμβάνουν το 50% της αντιμισθίας που αναλογεί στον Δήμαρχο, ενώ οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων λαμβάνουν το 40% αυτής.

Σε αριθμούς έχομε

Πρώτη περίπτωση.

Δήμαρχος 6195 Ευρώ

Αντιδήμαρχοι 3097 Ευρώ έκαστος

Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου

2.478 Ευρώ

Δεύτερη περίπτωση.

Δήμαρχος 4956 Ευρώ

Αντιδήμαρχοι 2478 Ευρώ έκαστος

Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου

1982 Ευρώ Τρίτη περίπτωση. Δήμαρχος 3717 Ευρώ

Αντιδήμαρχοι 1852 Ευρώ έκαστος Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου 1486 Ευρώ. Σε περίπτωση που η αντιμισθία Δημάρχων, Αντιδημάρχων και Προέδρων Δημοτικών Συμβουλίων της παρ. 1 του άρθρου 93, είναι μικρότερη των πάσης φύσεως αποδοχών της θέσεως τους, η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς και μέχρι το ύψους των αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

Αν οι Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι και Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων έχουν τεθεί σε αργία, την αντιμισθία τους λαμβάνουν οι αναπληρωτές τους. Αν ο αναπληρωτής είναι Αντιδήμαρχος

λαμβάνει την αντιμισθία από ένα αξίωμα.

Αιρετά όργανα που δικαιούνται αντιμισθίας και είναι ΑμεΑ λαμβάνουν επιπροσθέτως αυξημένες αποδοχές κατά 20%. Σημείωση.

Πολύ γενναιόδωρος ο «Καλλικράτης» με τις αμοιβές των Αιρετών, ενώ για μας τους συνταξιούχους είναι όχι απλώς σπαγκοραμμένος, αλλά καταστροφικός.

Είπε ότι θα κάμει οικονομία στους Δήμους αλλά εδώ οργιάζει η μισθοδοσία. Τα άτομα αντί να περιορισθούν αυξήθηκαν. Αναμένουμε τα αποτελέσματα, όταν θα κληθούμε εμείς οι φτωχοί να φορολογηθούμε από τους Δήμους.

Μιχαήλ Στρατουδάκης

ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΡΜΙΟΝΗ

Δικηγόρος

ΜΕΡΛΙΝ 8
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 2103625483
2103619320
ΚΙΝ. 6951798945

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΛΑΣΠΟΝΙΚΟΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΟΜΗΡΟΥ 51 & ΣΚΟΥΦΑ
Τ.Κ. 106 72 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 3620343 -3617517
FAX. 2103620647 ΚΙΝ. 6977445111
e-mail: gilasonikos@ath.forthnet.gr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΕΔΡΑ: ΚΟΝΙΤΣΑ

ΑΦΜ.: 800161725 - ΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

(Αριθμ. αποφ. Πρωτ. Ιωαννίνων 169/2010)

Συνέχεια ονομάτων συμπολιτών μας που κατέθεσαν χρήματα για την προτομή του αείμνηστου γιατρού: Δημητρίου Βανδέρα.

1. ΜΠΑΚΟΛΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ - ΝΙΚΑΝΩΡ ΚΟΝΙΤΣΗΣ	50.00€
2. ΠΗΓΑΔΑΣ ΠΕΤΡΟΣ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	100.00€
3. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΧΑΪΔΩ ΚΟΝΙΤΣΑ	50.00€
4. ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	100.00€
5. ΓΚΟΤΖΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΕΛΒΕΤΙΑ	100.00€
6. ΓΚΟΤΖΟΣ ΘΩΜΑΣ - ΑΘΗΝΑ	50.00€
7. ΓΚΙΝΗ ΕΥΑΝΘΙΑ - Η.Π.Α.	50.00€
8. ΣΙΟΥΤΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ	100.00€
9. ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ τ. ΚΩΝ. - ΡΟΔΟΣ	20.00€
10. ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ - ΚΟΝΙΤΣΑ	50.00€

Υπενθυμίζουμε προς όλους, τους λ/σμούς που μπορούν να καταθέσουν χρήματα

α) ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 386/760929-92

β) ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 66660982

Για τον Σύνδεσμο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΚΟΤΖΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Χ. ΝΤΑΦΛΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

GERMANOS

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ - ΚΟΝΙΤΣΑ
ΤΗΛ. 26550 22884

ΒΑΣΩ Ζ. ΠΑΝΤΑΖΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αφοί Διογενίδη 4
11473 - Αθήνα
Τηλ.: 210 6445895

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας, στα πλαίσια της Δια Βίου Μάθησης, διοργανώνει Σεμινάριο-Εργαστήριο για την Τοπική Κοινωνία με θέμα: «Οικολογικά Επαγγέλματα και Προοπτική Βιώσιμης Ανάπτυξης Ορεινών & Ημιαστικών Περιοχών».

Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί από **6 έως 8 Μαΐου 2011** και θα διεξαχθεί στις εγκαταστάσεις του ΚΠΕ, στη Μαθητική Εστία Κόνιτσας.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

Α) Παραδοσιακά Επαγγέλματα

Β) Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Οικολογικά Επαγγέλματα

Γ) Πρωτογενής Τομέας

Βιολογική Γεωργία

Βιολογική Κτηνοτροφία

Δ) Δευτερογενής Τομέας

Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,

Κατασκευή ειδών φιλικών προς το περιβάλλον

Διαχείριση απορριμμάτων, Ανακύκλωση και Κομποστοποίηση

Ε) Τριτογενής Τομέας

Ήπιες Μορφές Τουριστικής Ανάπτυξης (Ιαματικός Τουρισμός, Αγροτουρισμός κ.ά.)

Οι πολίτες που ενδιαφέρονται μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή στα τηλέφωνα: 2655023825, 2655023903, ως την Τετάρτη 13

Απριλίου 2011.

* * *

Ο Δήμος Κόνιτσας (Τομέας Καθημερινότητας-Κοινωφελής Επιχείρηση), σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τη Δημοτική Κοινότητα Κόνιτσας οργανώνουν **Γιορτή Λουλουδιών** στην κεντρική πλατεία, από την Τετάρτη **13 ως τις 15 Απριλίου**.

Στόχος της εκδήλωσης είναι η διεκδίκηση της ποιότητας ζωής στην καθημερινότητα, η τόνωση της κίνησης στην Κόνιτσα και η αλλαγή του ψυχολογικού κλίματος.

Η έκθεση θα πλαισιωθεί από εκδήλωση υπαίθριας ζωγραφικής των παιδιών, την Πέμπτη το απόγευμα. Ένα περίπου μήνα μετά την έκθεση, θα βραβευτεί το καλύτερο μπαλκόνι σπιτιού στην Κόνιτσα και στα χωριά της, καθώς και το καλύτερα στολισμένο με άνθη κατάστημα.

Στην έκθεση συμμετέχουν οι έμποροι φυτών και λουλουδιών της Κόνιτσας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας προγραμματίζει την επανα-λειτουργία του Δημοτικού Ωδείου Κόνιτσας από το Σεπτέμβριο του 2011, με τα εξής τμήματα:

A. Κλασικά

Πνευστά (φλάουτο, σαξόφωνο, κλαρίνο, κλαρινέτο)

Έγχορδα (κλασική κιθάρα, κλασικό βιολί)

Πλήκτρα (πιάνο, ακορντεόν, αρμόνιο)

B. Μοντέρνα (ηλεκτρική κιθάρα, μπάσο, ντραμς)

Γ. Παραδοσιακό (βιολί, κλαρίνο, λαούτο, ντέφι, τουμπερλέκι)

Δ. Λαϊκά (μπουζούκι)

Ε. Μαθήματα θεωρητικών και φωνητικής.

Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να εγγραφούν προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών-τριών, για να αποσταλούν εγκαίρως τα μαθητολόγια στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Οι εγγραφές γίνονται στο γραφείο της Κοινωφελούς Δημοτικής Επιχείρησης Κόνιτσας, στον πάνω όροφο του Παλιού Δημαρχείου.

Τηλ.: Φαξ: 26550 24144 (Αθανασίου Μαίρη)

Email: kdedkonitsas@yahoo.gr

Η Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Κ.
Τσούβαλη-Τσαρούχη Αικατερίνη

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας προκειμένου να ολοκληρώσει το πρόγραμμα των Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του 2011, καλεί όσους Συλλόγους και Αδελφότητες του Δήμου Κόνιτσας δεν έχουν αποστείλει το πρόγραμμά τους και τις προτάσεις τους, να τα αποστείλουν άμεσα.

Τηλ., Φαξ: 26550 24144 (Αθανασίου Μαίρη)

Email: kdedkonitsas@yahoo.gr

Η Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Κ.
Τσούβαλη-Τσαρούχη Αικατερίνη

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Θέμα: Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Δράσεων στην Κόνιτσα

Η 8η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ε.Β.Α.), σε συνεργασία με την Κοινοφελή Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τα σχολεία της Κόνιτσας, πραγματοποιεί τα εκπαιδευτικά προγράμματα, που υλοποιούνται στο Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, στην Κόνιτσα.

Πρόκειται για δύο προγράμματα με τίτλο: « Με τους περιοδεύοντες ζωγράφους στην Ήπειρο» και « Στον κόσμο των βυζαντινών χειρογράφων».

Οι δράσεις πραγματοποιούνται στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας από τις Υπεύθυνες των εκπ/κών προγραμμάτων του Βυζαντινού Μουσείου και ακολουθεί ξενάγηση στο κτίριο της μόνιμης Φωτογραφικής Έκθεσης των Μνημείων της Κόνιτσας (παλιό μουσουλμανικό σχολείο).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

α/α	Σχολείο	Ημερομηνία	Αρ. Μαθητών	Ώρα
1.	2ο Δημ. Σχ. Κόνιτσας	6-4-2011	30	9.30
2.	Γυμνάσιο Κόνιτσας	4-5-2011	40	
3.	1ο Δημ. Σχ. Κόνιτσας	10-5-2011	25	9.30
4.	3ο Δημ. Σχ. Κόνιτσας	18-5-011	30	9.30

Η Πρόεδρος
Τσούβαλη-Τσαρούχη Κατερίνα

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 500 τ.μ.
στο κέντρο του Παλαιοσελίου
Κόνιτσας

Πληροφορίες:
Τηλ. 210 8034174
6909743384

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Στην Πουρνιά Κόνιτσας
διώροφη οικία

Πληροφορίες:
Τηλ. 26550 24090
Ευ. Σερίφη

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με βροχές και χιόνια στα βουνά υποδεχτήκαμε το φετινό Μάρτη.

• Την παραμονή της Αποκριάς (5/3) ομάδα καρναβαλιστών έκανε την εμφάνισή της στην αγορά της Κόνιτσας με κλαρίνα και λαούτα. Την Κυριακή παρά το βροχερό καιρό καρναβαλιστές με άρματα βγήκαν στην Κεντρ. Πλατεία της Κόνιτσας προκαλώντας ευθυμία και γέλιο στους συγκεντρωμένους δημότες

και ξένους επισκέπτες.

• Με επιτυχία έγινε και στην Πηγή το φετινό Καρναβάλι.

• Την Καθαρή δευτέρα ο Πολιτιστ. Σύλλογος «Αγ. Νικόλαος» γιόρτασε στα «Πλατανάκια» προσφέροντας νησισίμα στον κόσμο.

• Στις 18-20 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στο Κ. Περ/κής Εκπ/σης Κόνιτσας Σεμινάριο-Εργαστήριο Εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η εκδήλωση άρχισε με ομιλία της υπευθ. Κ.Π.Ε. Αικατ. Τσούβαλη. «Οι στόχοι του σεμιναρίου» και ακολούθησαν οι άλλοι ομιλητές:

Μπέγκα Νατάσα, Πρόεδρος ΕΛΕΠΑΠ, «ΕΛΕΠΑΠ: Παρελθόν-Παρόν και Μέλλον»
Μακρή Λίζα, Κοινωνική Λειτουργός & Κωστάκη Σοφία, Λογοθεραπεύτρια, Κατερίνα Παππά, Ειδική Παιδαγωγός «Πρόγραμμα Πρώιμης παρέμβασης παιδιών προσχολικής ηλικίας που ανήκουν στο φάσμα των διάχυτων Αναπτυξιακών Διαταραχών».

Τσούκα Φωτεινή, Ψυχολόγος, Ακριτίδης Κων/νος, Εργοθεραπευτής & Βέλλης Παναγιώτης, Λογοθεραπευτής «Ανίχνευση, Διάγνωση και Αντιμετώπιση Μαθησιακών Δυσκολιών σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας».

Σιάνου Ελένη, Αναπλ. Καθηγήτρια Τμήματος Φ.Π.Ψ. Παν/μίου Ιωαννίνων «Εκπαιδευτικές Ανισότητες».

Τσούβαλη Αικ. Υπεύθυνη ΚΠΕ Κόνιτσας, «Γνωριμία με την περιοχή της Κόνιτσας και τις ιδιαιτερότητες του ορεινού και μεθόριου χώρου».

Προετοιμασία για την αναχώρηση. Αναχώρηση για τον ορεινό οικισμό Καστάνιανη Κόνιτσας.

Ζαλοκώστα Μαρία, Τσιάρα Ευθυμία, Εκπαιδευτικοί του ΚΠΕ Κόνιτσας, Ανάγνωση τοπίου κατά τη διάρκεια της διαδρομής.

Άφιξη, Καφές-Πρόγευμα

Επικοινωνία με τους κατοίκους του χωριού και προσέγγιση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Ξενάγηση - προσέγγιση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος του οικισμού.

Θωμάς Λώλης, Υπεύθυνος Π.Ε. Α/θμιας Εκπ/σης Ιωαννίνων: «Εκπ/ση για τα

Ανθρώπινα δικαιώματα και τους Αναπτυξιακούς Στόχους της χιλιετίας». Καμπέρη Ελένη, Σχολ. Σύμβουλος και Χρυσοβιτσινού Σούζαν, εκπ/κός «Σκηνές καθημερινής βίας στο Σχολείο».

Βασάλα Παρασκευή, υπεύθ. Π.Ε. Β/θμιας Εκπ/σης Κεφαλληνίας Πείνα, η μεγάλη ντροπή της Ανθρωπότητας.

Νικολάου Γεωργ. Επικ. Καθ. Παν/μίου Ιωαννίνων: «Διαπολιτισμική επικοινωνία στη Σχολ. Τάξη».

- Με καλοκαιρία γιορτάστηκε η Εθν. Επέτειος της 25ης Μαρτίου στην Κόνιτσα.

Την παραμονή έγιναν ομιλίες στα Σχολεία και κατάθεση στεφάνων από τη μαθ. Νεολαία.

Στις 25 Δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγ. Κοσμά και επιμνημόσυνη Δέηση στο Μνημείο πεσόντων στο προαύλιο του Δημαρχείου, όπου κατέθεσαν στεφάνια οι Αρχές, Κόμματα, Σύλλογοι.

Ακολούθησε η παρέλαση των μαθητών όλων των Σχολείων στην κεντρ. Πλατεία. Μεταξύ των τιμωμένων στην εξέδρα ήταν και ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Σάκης Οικονόμου.

Πλήθος κόσμου παρακολούθησε την παρέλαση μαθητών και τμήματος Στρατού.

Στη συνέχεια εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας στο αμφιθέατρο του Δημ. Μεγάρου από τον δ/ντή του ΕΠΑΛ κ. Κων. Μπάν, δεξίωση Αρχών και Λαού στο Δημαρχείο και στη Λέσχη Αξ/κών.

Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με χορούς από τους μαθητές των σχολείων Α/θμιας και Β/θμιας εκπ/σης.

- Το απόγευμα οι μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου πραγματοποίησαν στο αμφιθέατρο του Σχολείου εκδήλωση με απαγγελίες, τραγούδια και θεατρικό έργο με θέμα τη ζωή και δράση του Πατροκοσμά.

Με τους παραδοσιακούς χορούς έκλεισε η εκδήλωση που άφησε θαυμάσιες εντυπώσεις στον κόσμο που τις παρακολούθησε στην ασφυκτικά γεμάτη αίθουσα και επιβραβεύτηκε με παρατεταμένα χειροκροτήματα.

Στους δημιουργούς της εκδήλωσης, καθηγητές και μαθητές αξίζουν συγχαρητήρια.

- Καινούριο ασθενοφόρο απόκτησε το Κ. Υγείας Κόνιτσας από τη δωρεά του συμπατριώτη μας χάρη Καλτσούνη Εμπορ. Αντιπροσώπου της αυτοκινητοβιομηχανίας και μετατράπηκε σε ασθενοφόρο με όλες τις προδιαγραφές με έξοδα του κράτους.

- Ο Δήμος σε συνεργασία με το Κ.Π.Ε. Κόνιτσας διοργάνωσε έκθεση λουλουδιών από 13-15 Απριλίου στην Κεντρ. Πλατεία της πόλης.

- Ανοιξιάτικο χιόνι σκέπασε τις ψηλές βουνοκορφές στις 14/4 και η

χαμηλή θερμοκρασία υποχρέωσε τους κατοίκους να ανάψουν σόμπες και καλοριφέρ. Παρ' όλα αυτά η άνοιξη ασυγκράτητη κάλυψε βουνά και κάμπους με τον πράσινο πέπλο της και τα πολύχρωμα λουλούδια.

Σ' αυτό το σκηνικό γιορτάστηκε στην περιοχή μας το Πάσχα με τον ερχομό πολλών συμπατριωτών μας από τις πόλεις και επισκεπτών από διάφορες περιοχές της χώρας μας.

- Ανέλαβε και για άλλη μια φορά ως πρόεδρος της ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας, ο συμπατριώτης μας Σταύρος Μπούσμπουλας.

- Συγχαρητήρια: Συγχαίρουμε τον γιό μας Γιάννη Λάππα που πήρε το πτυχίο της Φιλοσοφικής και του ευχόμαστε «καλή σταδιοδρομία», οι γονείς του Γιώργος και Κυριακή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

- Στις 24/1/11 ο Φίλιππος-Κίμων Μπάρμπας και η Δέσποινα Κίτσιου απόχτησαν στην Κόνιτσα αγοράκι.

- Στις 10/3 ο Ανδρέας και η Ελένη Ντεντοπούλου απόχτησαν στην Κόνιτσα κοριτσάκι.

- Στις 14/3 ο Γιάννης Τουφίδης και η Μαρία Παππά απόχτησαν στην Κόνιτσα κοριτσάκι.

- Στις 16/3 ο Γεώργιος Φιλιππάκης και η Λένα κ. Φασούλη απόχτησαν κο-

ριτσάκι στην Πάτρα.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ:

- Στις 3/3/ ο Αριστοτέλης Μάνθου ετών 81 στην Κόνιτσα.

- Στις 5/3 η Αλεξάνδρα Κινανίδου ετών 83 στην Κόνιτσα.

- Στις 10/3 η Αθηνά Μπέρτζιου ετών 87 στον Πύργο.

- Στις 13/3 ο Νικηφόρος Φίλιος ετών 68 στην Κόνιτσα.

- Στις 14/3 ο Νικόλαος Τασιούλας ετών 78 στην Κόνιτσα.

- Στις 15/3 η Πελαγία Τσουνη ετών 95 στην Κλειδωνιά.

- Στις 28/3 ο Ευάγγελος Κουρούτης ετών 77 στην Ηλιόρραχη.

- Στις 3/4 η Μαρία Μάλιακα ετών 86 στην Κόνιτσα.

- Στις 6/4 η Ευδοκία Πρόκου ετών 81 στην Μολυβδοσκεπάσι.

- Στις 10/4 ο Θωμάς Ντίμας ετών 72 στην Κόνιτσα.

- Στις 18/4 η Ελπινίκη Ντούτη ετών 88 στην Κόνιτσα.

- Στις 21/4 η Σπυριδούλα Βόσιου ετών 86 στο Ελεύθερο.

- Στις 25/4 η Περσεφόνη Τζίνα ετών 68 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 31/10/2010 ο Μάνθος Αλέξανδρος, ετών 83 στη Θεσ/νίκη.

- Στις 28/4 η Μαρίκα Τούλη ετών 75 στην Κόνιτσα.

† **Λευκοθέα Κ. Βαδάση-Βλάχου**

1940-2011

Την 16η Μαρτίου 2011 ανεχώρισε πρόωρα για την αιωνιότητα ύστερα από πολύμηνη μάχη με την επάρατη ασθένεια η προσφιλής μας Λευκοθέα Βλάχου.

Η αείμνηστη καταγόταν από την Οξυά Κονίτσης και ήταν κόρη του Κων/νου και της Αναστασίας Βαδάση, η οποία απεβίωσε τον περασμένο Ιανουάριο. Από τις γεννήσεώς της ζούσε με την οικογένεια της στην Οξυά μέχρι το 1948 που έφυγε μαζί με άλλους αρχικά για την Αλβανία και κατόπιν για τη Ρουμανία. Στη Ρουμανία τελείωσε τη βασική εκπαίδευση και στη συνέχεια παρακολούθησε μαθήματα κομμωτικής. Αργότερα νυμφεύτηκε τον Ρουμανικής καταγωγής **Νέλο Μουκάνο** με τον οποίο απέκτησαν μία κόρη, την Δέσποινα. Στο διάβα της ζωής ο άντρας της απεβίωσε και έτσι το 1976 επέστρεψε με την κόρη της στην Ελλάδα. Στην Αθήνα όπου εγκαταστάθηκε εργάστηκε στην επιχείρηση του εκ Καβασίλων καταγόμενου Απόλλωνα Βλάχου, ο οποίος ζούσε στο Κάιρο. Ο άνθρωπος αυτός, εκτιμώντας το χαρακτήρα, το ήθος και την αξιοπρέπεια της Λευκοθέας την ζήτησε σε γάμο και έτσι την ίδια χρονιά παντρεύεται για δεύτερη φορά με τον Απόλλωνα Βλάχο και αναχωρεί για το Κάιρο όπου έμεινε με το σύζυγο της επί 35 χρόνια, ερχόμενη βέβαια τακτικά στην

Ελλάδα. Στο Κάιρο ο επιχειρηματίας σύζυγός της ήταν πρόεδρος του Ορθόδοξου Πνευματικού Πατριαρχικού Κέντρου και πρόεδρος των Ηπειρωτών του Καΐρου και έτσι δόθηκε η δυνατότητα και στην Λευκοθέα να προσφέρει τις καλές της υπηρεσίες σε όσους τις είχαν ανάγκη. Εκεί που πρόσφερε πολλά, ήταν ως ενορίτισσα του Ιερού Ναού Αγίων Αναργύρων Σούμπρας όπου φρόντιζε για την ένδυση και υπόδηση των άπορων παιδιών, μεριμνούσε για την μόρφωσή τους πληρώνοντας τα απαραίτητα δίδακτρα και βοηθώντας τα στην διοργάνωση των σχολικών εκδηλώσεων και προσκυνηματικών εκδρομών σε πάρα πολλά μέρη της Αιγύπτου και αλλαχού! Όμως εκτός από τα παιδιά η Λευκοθέα βοηθούσε και πολλούς άλλους εμπερίστατους ανθρώπους. Η ίδια παρότι είχε την δυνατότητα να ζει πλουσιοπάροχα, ζούσε με απλότητα και λιτότητα. Δεν αγαπούσε τα μεγαλεία και την επίδειξη. Κύριο μέλημά της ήταν η φροντίδα των συνανθρώπων και κυρίως όσων είχαν πρόβλημα. Στο πρόσωπο της συναντούσες τα στοιχειώδη γνωρίσματα της ανθρωπιάς που **ομορφαίνουν** και γλυκαίνουν τις ανθρώπινες σχέσεις. Με την απλότητα του **χαρακτήρος** της, το φιλότιμό της, την αξιοπρέπειά της, την ανθρωπιά της και την ευγένειά της, κατάφερε να κερδίσει την αγάπη και την εκτίμηση όλων όσων την γνώρισαν. Όπως ο καλός επιχειρηματίας κάνει το πάν για να προσφέρει άψογη δουλειά και να πετύχει τις επιθυμητές απολαβές, έτσι και η αείμνηστη Λευκο-

Αυτοί που έφυγαν

† «Σίγησε» η Λεύκα Βλάχου

Το απόγευμα της Τετάρτης 16 Μαρτίου άφησε την τελευταία της πνοή στην Αθήνα η αείμνηστη Λευκοθέα Βλάχου, σύζυγος του κ. Απόλλωνος Βλάχου Επιτίμου Προέδρου του Ορθοδόξου Πνευματικού Πατριαρχικού Κέντρου Καΐρου.

Η αείμνηστη Αιγυπτιώτισσα, εδώ και ένα χρόνο χαροπάλευε και ο θάνατός της σκόρπισε την θλίψη σε όλη την παροικία... Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί πως αυτή η δυναμική γυναίκα θα μπορούσε μια μέρα να λυγίσει;

Σκιά του συζύγου της επί δεκάδες χρόνια, ήταν εργατική και ευγενική με όλους. Εκεί που προσέφερε πολλά, ήταν ως ενορίτισσα του Ιερού ναού των Αγίων Αναργύρων Σούμπρας και μαζί με τις άλλες ενορίτισσες φρόντιζε για την καθαριότητα του ναού, όπως επίσης είχε ενεργό δράση και στο Ορθόδοξο Πνευματικό Πατριαρχικό Κέντρο, σε όλες τις εκδηλώσεις καθώς και στις περιστασιακές εκδηλώσεις των παιδιών της ενορίας, στην ένδυση και υπόδυση αυτών, στις εορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς καθώς και τα διάφορα παιχνίδια, όπως και για την μαθητική βοήθεια στα σχολικά τους μαθήματα.

Στις προσκυνηματικές πρωτοστατούσε, όπως στην Τάντα, το Σουέζ, το

Ζαγαζίκ, το Αμπουκίρ Αλεξανδρείας, την Ισμαηλία, το Πορτ Σαΐδ, καθώς και στα Μοναστήρια της Νιτρίας, του Φαγιούμ, της Αγίας Αικατερίνης, της Συρίας, του Λιβάνου... Παντού είχε γνωριμίες και όλοι την αναζητούσαν.

Είναι γεγονός ότι μόνο σε τόμους θα μπορούσαμε να περιγράψουμε συνοπτικά την δράση της χαλκέντερης αυτής γυναίκας με την πλούσια ανθρώπινη καρδιά και η οποία σήμερα ψυχάζει, αναπαύεται και η οποία έπαυσε πλέον να κτυπά όταν αισθάνθηκε ότι εξαντλήθηκε το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεών της και ότι επλησίασεν η τελευταία ώρα. Τότε ησύχως, και με μία σπάνια ηρεμία, με αφοβία και σταθερότητα προέβλεψε το τέλος της μάχης ενός σκληρού και δύσκολου αγώνα.

Την συνοδεύουμε νοερώς με εσωτερική ευγνωμοσύνη για όλα όσα προσέφερε στην εκκλησία, στο Ορθόδοξο Πνευματικό Πατριαρχικό Κέντρο, στην κοινωνία, στον σύζυγό της και όλους τους οικείους της που δοκιμάζονται αυτές τις δύσκολες ώρες, τα δάκρυα των οποίων μαζί με τα δικά μας και όσων την γνώρισαν, θα δροσίζουν τα ανοιξιάτικα νεκρολούλουδα στο μακρινό της ταξίδι.

«Κοιμήσου ήρεμα και ήσυχα τον ύπνο του δικαίου στο ελαφρύ κώμα της Αττικής γης που σε αγκαλιάζει, αλησμόνητη ΛΕΥΚΑ. Εμείς θα διατηρήσουμε αιωνία την μνήμην σου».

Ιωάννης Αγιανόγλου

(αναδημοσίευση από την εφημ.

Νέο Φως Καΐρου)

Θέα έσπευδε να εξυπηρετήσει πρόθυμα τον καθένα όχι για κάποιον άλλο λόγο, αλλά για να ανακουφίσει τον πόνο και την αγωνία των ανθρώπων. Η χαρά της ήταν να εξυπηρετεί χωρίς ποτέ να υπολογίσει τον προσωπικό της κόπο. Μα αυτός ο κόπος, της εξασφάλιζε το πιο μεγάλο κέρδος: την αμοιβαία αγάπη όλων εκείνων που δεχόνταν τις εξυπηρετήσεις της.

Η γνωριμία της με τον προηγούμενο Πατριάρχη Αλεξανδρείας **κυρό Πέτρο** έδωσε στην προσωπικότητα της μια άλλη διάσταση, πνευματική και εκκλησιαστική. Της αναπτέρωσε την πίστη και την προήγαγε στην πνευματική καλλιέργεια. Αλλά και με τον τωρινό πατριάρχη Θεόδωρο είχε άριστες σχέσεις. Σε όλες τις εορταστικές εκδηλώσεις και θρησκευτικές τελετές η Λευκοθέα ήταν παρούσα.

Όμως η αγαπώσα καρδιά της, η κρύψασα και διατηρήσασα επί εβδομήκοντα και ένα έτος το πυρ της ζωής, έπαυσε να κτυπά.

Η σοβαρότατη ασθένειά της, την ταλαιπώρησε για αρκετούς μήνες και την ανάγκασε να φύγει από το Κάιρο και να έλθει στην αγαπημένη της μοναχοκόρη τη Δέσποινα που ζει οικογενειακώς στην Αθήνα. Παρ' όλο τον πόνο που της προκαλούσε, πέρασε το τελευταίο διάστημα της ζωής της με αρχοντιά και αξιοπρέπεια χάρη στην μεγάλη φροντίδα της λατρευτής της κόρης η οποία δεν έλειψε λεπτό από κοντά της.

Αγαπημένη μας Λευκοθέα. Ο πόνος

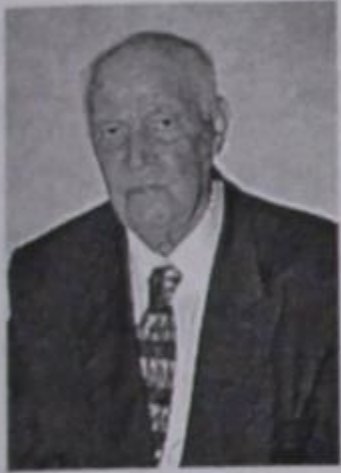
όλων μας είναι πολύ μεγάλος. Υπάρχει όμως η παρηγοριά της κοινής αναστάσεως κατά την δευτέρα του Κυρίου μας παρουσία. Και είμαστε βέβαιοι πως η μακαρία ψυχή σου αγάλλεται σήμερα μετά των δικαίων. Έζησες την ζωή σου σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Εφήρμοσες στο ακέραιο την ευαγγελική ρήση **«επείνασα γαρ, και έδωκατέ μοι φαγείν, εδίψησα και εποψαστέ με, ξένος ήμην και συνηγαγετέ με, γυμνός και περιεβαλετέ με ...»**. Τώρα δε απομένει να λάβεις τον στέφανο της δικαιοσύνης από τον δικαιοκρίτη Θεό.

Περνάς στην αιωνιότητα έτσι ήσυχα και ταπεινά όπως έζησες και **πορεύεσαι** την οδό της ζωής αφήνοντας πίσω μόνο φίλους. Η μορφή σου, το μελίχιο ύφος σου, η διάνοιά σου και ο καλός σου λόγος θα μείνουν πάντοτε στην μνήμη όλων μας. Να είσαι σίγουρη, πως δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Θα σε θυμόμαστε πάντα με πολύ καμάρι.

Καλόν παράδεισο αγαπημένη μας Λευκοθέα.

Στην μνήμη σου ο σύζυγος σου Απόλλων Βλάχος, η κόρη σου Δέσποινα, ο γαμπρός σου, τα εγγόνια σου και τα αδέρφια σου προσφέρουμε το ποσό των 200,00 ευρώ στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ». Επίσης ο σύζυγός σου Απόλλων Βλάχος, η κόρη σου Δέσποινα, ο γαμπρός σου και τα εγγόνια σου προσφέρουμε το ποσό των 600,00 ευρώ στον Ιερό Ναό της γενέτειράς σου Άγιο Νικόλαο Οξυάς. Αιωνία σου η μνήμη.

† Γεωργ. Μ. Παππάς

Στις 1 ΜΑΙΟΥ 2011 ημέρα Κυριακή, στο Κεφαλοχώρι Κόνιτσας, θα τελεσθεί το εξάμηνο μνημόσυνο του αποβιώσαντος στις 27-11-2010 ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ.

ΠΑΠΠΑ. Στη μνήμη του αναφέρουμε λίγα λόγια.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΠΑΠΠΑΣ γεννήθηκε στο Κεφαλοχώρι Κόνιτσας [π. Λούψικο] το 1921. Εκεί μεγάλωσε, εκεί παντρεύτηκε, εκεί απόκτησε οικογένεια, εκεί έζησε χαρές και λύπες.

Σε όλη του τη ζωή υπήρξε ένας ακούραστος και ακατάβλητος μαχητής. Δούλεψε σκληρά από παιδί με την άγονη γη του χωριού, πάλεψε με την κτηνοτροφία και τα τυροκομεία και επειδή, μετά από πολλούς αγώνες και ιδρώτες, είδε ότι η ζωή αυτή θα είναι δύσκολη και για τα παιδιά του, αν έμεναν στο χωριό, αποφάσισε να ξενιτευθεί στη Γερμανία για τέσσερα περίπου χρόνια, μακριά από τα αγαπημένα του πρόσωπα, για να μπορέσει να πάρει μια οικονομική ανάσα και να τα σπουδάσει, σκοπό τον οποίο και πέτυχε με υπεράνθρωπες θυσίες και στερήσεις και την αμέριστη και αγόγγυστη συμπαράσταση της αγαπημένης του συζύγου ΚΥΡΑΤΣΩΣ, αφού η ΑΦΡΟΔΙΤΗ έγινε καθηγήτρια φιλόλογος, η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ κομμώτρια, ο ΑΧΙΛΛΕΑΣ δικηγόρος και ο ΠΑΝΑΠΩΤΗΣ Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. Αργότερα,

γύρω στο 1971-1972, ανήσυχος και πάλι και θέλοντας να έχει την οικογένεια μαζεμένη, κατέβηκε στην Αθήνα και ασχολήθηκε με το εμπόριο, μέχρι το έτος 1986, οπότε ως συνταξιούχος επέστρεψε ξανά στην γενέτειρά του που υπεραγαπούσε και ασχολήθηκε ενεργά για λίγα χρόνια και με τα κοινά.

Άνθρωπος πράος, μειλίχιος, νουνεχής, δίκαιος, οικογενειάρχης, δημιουργικός, με ανοιχτό μυαλό και μεγάλη καρδιά, άνθρωπος της προσφοράς, φιλόξενος, φιλότιμος, δημοκράτης, προσηνής και καταδεκτικός, ταπεινός και εργατικός, άνθρωπος έξυπνος με χιούμορ, μερακλής πρακτικός βιολιτζής, γνωστός στην κοινωνία όλης της περιφέρειας και όχι μόνο για τις αρετές του, τον συμβουλεύονταν, τον εκτιμούσαν και τον σέβονταν μικροί και μεγάλοι. Πάντα είχε για τον καθένα από μια συμβουλή και ένα καλό λόγο.

Τα δύο τελευταία χρόνια της ζωής του, λόγω προβλημάτων υγείας και ηλικίας, ξανακατέβηκε στην Αθήνα, κοντά στα παιδιά του, που του πρόσφεραν αμέριστη αγάπη και πολλαπλή φροντίδα και περίθαλψη.

Το μυαλό του όμως, που ήταν ενεργό και ζωντανό μέχρι τα τελευταία, και η άρρωστη γέριχη καρδιά του ταξίδευαν και περιπλανιόνταν στο αγαπημένο του χωριό, σκέφτονταν, μελετούσε και ονομάτιζε νύχτα και μέρα συγγενείς, φίλους και χωριανούς. Λαχταρούσε ν' ακούσει νέα από το χωριό, ανυπομονούσε να καλυτερέψει ο καιρός για να ανέβει στο χωριό.

Πράγματι στις 27-11-2010 πραγματοποιήθηκε η μεγάλη του αυτή επιθυμία. Έφυγε ήσυχος και ήρεμος όπως ήταν σ' όλη του τη ζωή, πλήρης ημερών και κατοικεί πια για πάντα στην αγαπημένη πατρογονική γη, που τον δέχτηκε στην αγκαλιά της για να ξεκουράσει το τσακισμένο από τα τραύματα του εμφυλίου πολέμου και τη σκληρή δουλειά κορμί του. Ο μεγαλοδύναμος Θεός τον κάλεσε κοντά του, στην αιωνιότητα.

Πέρασαν κιόλας έξι μήνες.

Όσο όμως περνάει ο καιρός τόσο η απουσία του γίνεται πιο έντονη, πιο αισθητή, πιο δυνατή. Η απώλεια δυσαναπλήρωτη. Αυτή όμως είναι η σκληρή πραγματικότητα, αυτή είναι η νομοτέλεια της ζωής που έκανε τον κύκλο της.

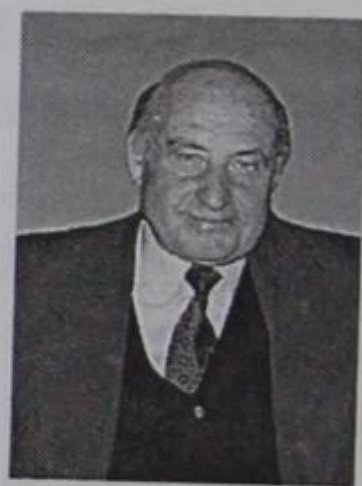
Παρηγοριά όλων μας ότι ο Πανάγαθος Θεός θα τον έχει στις τάξεις των Αγγέλων, θέση που κέρδισε με την χριστιανική στάση ζωής και που την άξιζε, καθώς και ότι θα μας βλέπει από ψηλά, θα μας παρακολουθεί και θα μας προτρέπει να πορευόμαστε τον αξιακό δρόμο που μας δίδαξε στη ζωή και στην κοινωνία.

Θα σε θυμόμαστε με τρυφερότητα και περηφάνια, θα κλείνουμε ταπεινά το γόνο μας στον τάφο σου και θα σε ευγνωμονούμε για πάντα

Η μνήμη σου θα είναι πράγματι ΑΙΩΝΙΑ.
Π.Π.

Υ.Γ. Στη μνήμη του η οικογένειά του προσφέρει στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ το ποσό των 40 ευρώ.

† Στέργιος Π. Παγανιάς

Στις 1 Φεβρουαρίου 2011 έφυγε από κοντά μας ο σύντροφος ΠΑΓΑΝΙΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ του ΠΑΣΧΑΛΗ και της ΧΑΙΔΩΣ.

Γεννήθηκε στο ΔΙΣΤΡΑΤΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ το 1933 από φτωχή οικογένεια υλοτόμων. Όλη η οικογένεια αγωνίζονταν στην Εθνική Αντίσταση, γι' αυτό το λόγο κυνηγήθηκαν και φυλακίστηκαν οι γονείς του. Ο αδερφός του Κώστας, στα 18 του, μην μπορώντας να αντέξει τους διωγμούς, κατατάχθηκε εθελοντής στον Δ.Σ.Ε.

Ο μικρότερος αδερφός του, ο Γιάννης, σκοτώθηκε από χειροβομβίδα όταν ήταν 5 χρονών. Οι συνθήκες διαβίωσης ήταν δραματικές. Οι βομβαρδισμοί καθημερινοί, τα παιδιά ζούσαν με φόβο και τρόμο.

Το 1948 ο Στέργιος, μαζί με άλλα 84 παιδιά βρέθηκε στην Ουγγαρία, όπου τελείωσε Δημοτικό και Τεχνική Σχολή.

Το 1961 πήγε στην Τασκένδη όπου ήταν ο αδερφός του. Εκεί σπούδασε Πολιτικός Μηχανικός. Παντρεύτηκε με την Πασχαλίνα Φυντανίδου και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Αλέκο και τον Πασχάλη. Με τον επαναπατρισμό τους το 1981 εργάστηκε σε διάφορες δουλειές και τελευταία, σαν πολιτικός μηχανικός οδοποιίας στον δήμο Θεσ/νίκης απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Παρέμεινε ασυμβίβαστος και ανυποχώρητος στις αρχές και τα ιδανικά του. Αγωνιστής μέχρι και την τελευταία του πνοή.

Η σύζυγος και τα παιδιά του προσφέρουν στο περιοδικό «Κόνιτσα» 50 ευρώ στη μνήμη του.

† Γεώργιος Μιχ. Βασιλίκας

Ο καλός καγαθός, κατά τη ρήση και έννοια των αρχαίων προγόνων μας, έφυγε για πάντα από κοντά μας στις 2 Απριλίου.

Η επίγεια ζωή του επιφύλαξε πολλές και σκληρές δοκιμασίες. Πάλεψε έντιμα και αναδείχτηκε νικητής με μόνα εφόδια την πίστη στο Θεό και την αγάπη του στον άνθρωπο. Υπήρξε εκτός από συγγενής μου και φίλος παιδιόθεν.

Γεννήθηκε στο Παλαιοσέλλι το 1925. Στη βρεφική του ηλικία ορφάνεψε από μάνα και στην παιδική του χάνει και τον πατέρα του. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο στο χωριό του. Εν συνεχεία φοίτησε στο Ορφανοτροφείο Κονίτσης, όπου έμαθε την τέχνη του ράπτη.

Στην κατοχή έφηβος πια αγωνίστηκε για τον επιούσιο της οικογενείας του, της θετής μητέρας του, των δύο μικρότερων ετεροθαλών αδελφών του και της θείας του, τους οποίους υπεραγαπούσε. Έφθανε πεζοπορώντας μέχρι τα Γρεβενά μέσα στα χιόνια και τα κρύα για λίγο καλαμπόκι.

Στο στρατό υπηρέτησε 36 μήνες στο όπλο του Μηχανικού ως ναρκαλιευτής κατά τη διάρκεια του ανταρτοπόλεμου. Επεδίωκε πάντοτε να πηγαίνει προς ανίχνευση ναρκών αφηφώντας το μεγάλο κίνδυνο. Στις επικίνδυνες αυτές αποστολές, που ήταν αμειβόμενες χρηματικά, πήγαιναν μόνο εθελοντές στρατιώτες.

Όταν απολύθηκε από το στρατό βρέθηκε στα Γιάννινα μόνος, χωρίς στέγη και εργασία. Είχε όμως έξι χρυσές λίρες Αγγλίας, που είχε καταφέρει να αποκτήσει στη στρατιωτική του θητεία. Μ' αυτές αγόρασε μία ραπτομηχανή SINGER και νοίκιασε ένα μικρό μαγαζί στην οδό Μιχ. Αγγέλου. Έτσι άρχισε την σταδιοδρομία του ως ράπτης. Δημιούργησε μεγάλη πελατεία και απέκτησε πολλούς φίλους. Το ταπεινό μαγαζάκι του έγινε το αγαπημένο σέκι των φίλων του.

Αργότερα παντρεύτηκε τη Φρόσω Γρατσούνα μοδίστρα από την Κόνιτσα. Μετά δε την συνταξιοδότηση του διήνυσε το υπόλοιπο της ζωής του στο σπίτι του στην Πλατεία Πάργης παλεύοντας τα δύο τελευταία χρόνια με την ανίατη ασθένειά του. Την φορά αυτή δεν τα κατάφερε. Υπέκυψε στις μοίρας τα γραμμένα.

Οι καρδιές όσων τον γνώρισαν γέμισαν θλίψη, γιατί ήταν αγαπητός απ' όλους. Ποτέ δεν τον άκουσα να πει κακιά κουβέντα. Στην απαρνηγόρητη γυναίκα του Φρόσω εύχομαι να αντλήσει δύναμη από τη Θεία Πρόνοια για να απαλύνει τον πόνο της.

Καλό σου ταξίδι αλησμόνητε Γιώργο. Είθε εκεί στους ουρανούς ο Θεός να

ανταμείψει την επί της γης καλοσύνη σου.

Αιωνία η μνήμη σου και ας είναι ελαφρύ το χώμα της Γιαννιώτικης γης που σε σκεπάζει.

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

† **Αγγέλω Δ. Γκούτσιου**

Στις 18 Φεβρουαρίου 2011 απεβίωσε στη Ρουμανία η Αγγέλω Δ. Γκούτσιου σε ηλικία 74 ετών. Η Αγγέλω γεννήθηκε στην Αγ. Παρασκευή Κονίτσης και έζησε εκεί τα πρώτα χρόνια της ζωής της, προτού ο πόλεμος του 1940, η Κατοχή, η πείνα, η εξαθλίωση και τελικά ο Εμφύλιος την αναγκάσουν να πάρει άθελά της το δρόμο της προσφυγιάς, μαζί με την αδελφή της Δέσπω.

Ήταν σκληρή η μοίρα μαζί σου αδελφούλα μου. Μόλις στα 12 σου χρόνια, με την ελπίδα ότι θα έχεις ένα πιάτο φαΐ και το κυριότερο ότι θα ζεις σε έναν τόπο χωρίς πολέμους, οι γονείς μας αναγκάστηκαν να σε αποχωριστούν. Στερήθηκες την αθωότητα και την ξεγνοιασιά της παιδικής ηλικίας, μεγάλωσες απότομα και βίαια. Αλλά και για εμάς που μείναμε πίσω τίποτα δεν ήταν εύκολο. Η οικογένεια όλα αυτά τα χρόνια ήταν μισή χωρίς εσένα. Στις γιορτές και τις συγκεντρώσεις μας η απουσία σου ήταν φανερή, δεν έζησες μαζί μας τις χαρές της ζωής.

Ας είναι αδελφούλα μου ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει! Αιωνία σου η μνήμη! Ο αδελφός σου, Αντώνης.

Στη μνήμη της αδελφής του, ο Αντώνης Γκούτσιος προσφέρει το ποσό των 100€ για το περιοδικό «Κόνιτσα».

ΜΝΗΜΕΣ:

- Στη μνήμη της Αγγελικής Δ. Γκούτσιου που απεβίωσε σε ηλικία 75 ετών στις 18/2/11 στην πόλη Χουντεντοάρα της Ρουμανίας όπου βρέθηκε από την εποχή του εμφυλίου πολέμου, τα αδέρφια της προσφέρουν στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των 100 ευρώ.

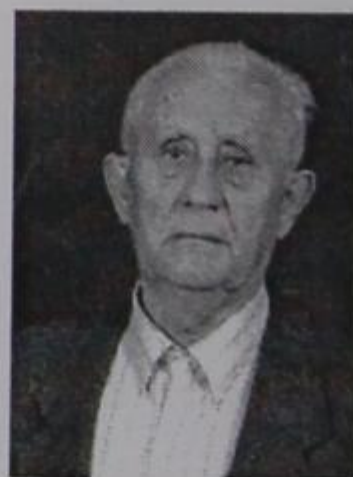
- Στη μνήμη του Αριστείδη Μπλιθικιώτη, δυο χρόνια από τότε που έφυγε από τη ζωή, η κόρη του Ασημούλα προσφέρει στο περιοδικό μας 50 ευρώ.

- Στη μνήμη του Αριστοτέλη Μάνθου, η αδελφή του Αναστασία προσφέρει 50 ευρώ στο περιοδικό μας.

- Στις 17/4/11

απεβίωσε στην Αθήνα ο Χρήστος Δ. Ζούκης σε ηλικία 85 ετών.

Οι ανεψιές του Σταματούλα και Ζαχαρούλα προσφέρουν στο περιοδικό μας 50€.

- Η Μάρθα Γεωργίου από Ουγγαρία προσφέρει 10 € στο περιοδικό μας, στη μνήμη του συγχωριανού της Αποστόλη Τσίμα.

- Στις 18/4/2011 απεβίωσε στην Κόνιτσα η Ελπινίκη Ντούτη 88 ετών.

Στη μνήμη της τα παιδιά της και τα εγγόνια της προσέφεραν στο Γηροκομείο Κονίτσας 1.000 € και αντί στεφάνου ο Α. Φίλκας και η Αικ. Παπαβασιλείου προσέφεραν στο Γηροκομείο 50€.

Συνδρομές

	€	Χριστοδουλίδου Όλγα Θεσ/νίκη	20
		Χριστοδουλίδου Φρόσω Θεσ/νίκη	20
		Βράχα Ερμιόνη Γιάννινα	20
		Ξάνθος Αποστ. Γιάννινα	15
		Ξάνθου Αικατερίνη Γιάννινα	15
		Μπαλτογιάννη Φωτεινή Γιάννινα	20
		Βλάχου Αμαλία Γιάννινα	15
		Δήμος Στεφ. Γιάννινα	15
		Εφαπλωματά Βασιλική Γιάννινα	15
		Μάστακας Νικ. Γιάννινα	50
		Αποστόλου Κων. Γιάννινα	30
		Λάμπρου Αλεξία Γιάννινα	15
		Κυριαζή Δέσποινα Γιάννινα	15
		Μπάρμπας Αθαν. Γιάννινα	15
		Ντίνης Αλεξ. Κέρκυρα	20
		Πηγαδά Χαρίκλεια Λαμία	15
		Γαζώνα Ερασμία Άρτα	15
		Σπανού Ανδρομάχη Ξυλόκαστρο	30
		Αθανασιάδου Αγαθή Σαλαμίνα	15
		Νάτσης Σωκρ. Βόλος	20
		Μ.Ε.Σ. «Ανάπλαση» Δρακότρυπα	15
		Ζώτος Σωκρ. Κορωπί	25
		Ζώτος Σ. Μιχ. Κορωπί	25
		Κυρίσης Γιάννης Ρόδος	20
		Πρίντζος Ιωάννης Άρτας	30
		Πορφύρης Κων. Κόρινθος	15
		Πανάγιου Όλγα Αγρίνιο	15
		Γαργάλα Μαρίνα Κόνιτσα	20
		Νάτσης Ηλίας Κόνιτσα	50
		Κολόκας Γεωργ. Κόνιτσα	20
		Ιερ. Οικονόμου Αθαν. Κόνιτσα	30
		Πηγαδάς Αναστ. Κόνιτσα	15
		Παπαχρηστίδου Ελένη Κόνιτσα	15
		Βάρνας Νίκος Κόνιτσα	20
		Γαϊτανίδης Αθαν. Κόνιτσα	15
		Τζιάλλας Ανδρέας Κόνιτσα	20
		Τσούκα Φρόσω Κόνιτσα	15
		Γκλαβά Αλίκη Κόνιτσα	20
		Μάτσικα Βασιλική Κόνιτσα	15
		Κορτσινόγλου Ιωαν. Κόνιτσα	15
		Χατζηρούμπης Νίκος Κόνιτσα	15
		Ζαχαράκη Ευγενία Κόνιτσα	15
		Μπάρμπας Παναγ. Κόνιτσα	15
Γκότζος Βασίλης Ελβετία	50		
Ευαγγελίδη Χρυσάνθη U.S.A.	76		
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	20		
Αηδόνης Αναστ. Αθήνα	20		
Μακαρίου Αντιγόνη Αθήνα	15		
Καρατζήμος Κων. Αθήνα	15		
Νερούση Δήμητρα Αθήνα	75		
Ντέμου Αγαθή Αθήνα	20		
Γεωργίου Νιόβη Αθήνα	15		
Μηλίγκου Αριστέα Αθήνα	50		
Ρούβαλη Αλεξάνδρα Αθήνα	30		
Μπαλτογιάννη Ευγενία Αθήνα	20		
Βλάχος Μιλτιάδης Αθήνα	15		
Ζούκη Βασιλεία Αθήνα	15		
Κιτσαντώνης Ιωαν. Αθήνα	20		
Οικονόμου Όλγα Αθήνα	15		
Στέρτσου Ανθούλα Αθήνα	20		
Ζακόπουλος Παναγ. Αθήνα	30		
Οικονομίδου Ερασμία Αθήνα	30		
Λάλου Εριφύλη Αθήνα	60		
Τζιομάκας Ιωάννης Αθήνα	50		
Ζαχαροπούλου Σωζάνα Αθήνα	15		
Τροχόπουλος Δημ. Αθήνα	15		
Νούτσης Κων. Αθήνα	50		
Εζνεπίδης Γιάννης Αθήνα	20		
Παππάς Παναγ. Αθήνα	60		
Μησιακούλη Ανθή Αθήνα	30		
Πηγαδάς Αλεξ. Αθήνα	25		
Τσουμάνη Αμαλία Θεσ/νίκη	20		
Γκόγκος Χρήστος Θεσ/νίκη	15		
Γκόγκου Χριστίνα Θεσ/νίκη	15		
Νάτσης Παναγ. Θεσ/νίκη	20		
Μήγιος Δημ. Θεσ/νίκη	20		
Μήτση Σεβαστή Θεσ/νίκη	20		
Μήτσης Κων. Θεσ/νίκη	20		
Βανδέρα Αμαλία Θεσ/νίκη	20		
Ντίνος Μάνθος Θεσ/νίκη	30		
Σκούπρας Γιάννης Θεσ/νίκη	15		
Βλάχος Ευαγ. Θεσ/νίκη	20		

Κυρολάβανος Χρ. Κόνιτσα	15	Καραφλιά Γιαννούλα Κλειδωνιά	15
Παΐσιος Δημ. Κόνιτσα	15	Σίββας Κων. Κλειδωνιά	20
Ντάφλης Απόστ. Κόνιτσα	15	Πορφυριάδης Δημ. Εξοχή	20
Λασπονίκος Νικ. Κόνιτσα	20	Ντάφλος Χρήστος Αειόπετρα	30
Μάλιακας Πέτρος Κόνιτσα	15	Γούρης Στεφ. Ελεύθερο	15
Χρησιτιάς Βασ. Κόνιτσα	20	Μπόμπολα Έλλη Ελεύθερο	15
Μαλάμης Ιωάννης Κόνιτσα	20	Πίσπας Α. Δημ. Δίστρατο	20
Βλάχος Γρηγόρης Κόνιτσα	15	Φασούλης Χρ. Κεφαλοχώρι	50
Κήτας Βασίλης Κόνιτσα	15	Εξάρχου Γ. Αθ. Πηγή	15
Μιχαλόπουλος Χαρ. Κόνιτσα	20	Ρόβας Βασ. Νικάνορας	20
Στεφάνου Δημ. Κόνιτσα	15	Τσίος Κων/νος Κεφαλοχώρι	15
Λύρα Μαρία Κόνιτσα	15	Γαζώνας Η. Κων. Δροσοπηγή	20
Ζήδρου Δήμητρα Κόνιτσα	20	Ξεινός Σπυρ. Γανναδιό	20
Ζαχαρόπουλος Παν. Κόνιτσα	15	Πίσπας Α. Στεργ. Δίστρατο	30
Βλάχος Ι. Μάνθος Κόνιτσα	20	Ζαφείρης Δημ. Πυρσόγιαννη	20
Ζούκης Δημ. Κόνιτσα	15	Μπλιθικιώτης Π. Κων. Λαγκάδα	20
Καπακλής Κων. Κόνιτσα	30	Κρέτσης Δημ. Γεροπλάτανος	20
Σέρρας Κων. Κόνιτσα	30	Αδάμος Κων. Λαγκάδα	15
Ντάφλης Χαραλ. Κόνιτσα	15	Ρούβαλης Αποστ. Ελεύθερο	20
Βίνος Στάθης Κόνιτσα	15	Βαζούκης Θωμάς Νικόνορας	20
Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	20	Κατσαάνης Δημ. Δροσοπηγή	30
Ράπη Αικατ. Δίστρατο	30		

Η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «Κόνιτσα» εκφράζοντας και τα αισθήματα του συνόλου των Συνδρομητών του, χαιρετίζει το γεγονός που η θρυλική ποδοσφαιρική ομάδα μας «ΠΙΝΔΟΣ» ανακηρύχθηκε πρωταθλήτρια στο τοπικό ερασιτεχνικό πρωτάθλημα και παράλληλα ανήλθε στην Δ' Εθνική Κατηγορία.

Συγχαίρουμε τα παιδιά της «ΠΙΝΔΟΥ» όχι μόνο για το υπέροχο ποδόσφαιρο που αποδίδουν τα τελευταία χρόνια αλλά και το σπάνιο αθλητικό ήθος που επιδεικνύουν εντός και εκτός του αγωνιστικού χώρου. Η «ΠΙΝΔΟΣ» μας σαν αθλητικό σωματείο, βρίσκεται στο αντίποδα των όσων δυσφημούν και κακοποιούν το συγκεκριμένο άθλημα.

Δεν παραλείπουμε να συγχαρούμε την Διοίκηση αλλά και τον Προπονητή της ομάδας ο οποίος εμπέδωσε στους παίκτες το σύγχρονο πειθαρχημένο ποδόσφαιρο χωρίς όμως να θυσιάσει το θέαμα και τις ατομικές επινοήσεις, γιατί το ποδόσφαιρο μπορεί να είναι συλλογικό άθλημα αλλά το απρόβλεπτο, το εύρημα, η φιγούρα αν θέλετε του παίκτη, είναι η μαγεία του, εξ ου και ο «Μάγος Πελέ».

Παιδιά εύγε σας και να ανεβάζετε πάντα την «ΠΙΝΔΟ» μας στις ψηλότερες κορυφές της Πίνδου.

**METROPOLITAN
HOSPITAL**
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΣΕΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη
Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής

οδού 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Ν. Φάληρο
809 000, 210 4809 338
809 339, 210 4809 973
314 887

Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ. - Πέμ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119

6974 491605

ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα

Τηλ./fax: 26550 29377

e-mail: surlams@otenet.gr

ΔΑΜΙΑΝΗ Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

ΙΑΤΡΟΣ - ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ **ΙΑΣΩ** GENERAL

Τηλ. Νοσοκ.: 210 6502989

» Οικίας : 210 6929056

Κινητό: 6936876978

ΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΑΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567

FAX: 26550 24568

PARISSIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσης

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
Τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr